

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

Acc 32480

Bel exemplaire à l'intervall. légèrement restant
après distob. édition peu commune

Acc. 32.480

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK GENT

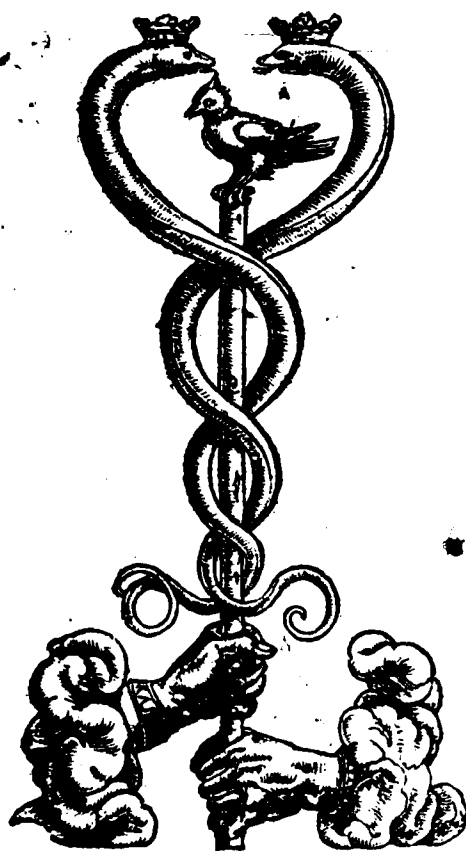

00138308

FLAVII IOSEPHI, PATRIA HIEROSOLY-

mitani, religione Iudaei, inter Graecos historiographos, cum
primis facundi, opera quaedam RUFFINO presby-
tero interprete, in quibus post ultimam aliorum
aditionem, loca nec pauca, nec omnino le-
vis momenti ex uetustissimorum co-
dicum collatione restituta
comperies lector.

Catalogum operum, indicabit proxima pagella.

BASILEAE APVD IO. FROBENIVM.

ANNO M. D. XXIIII.

MENSE SEPTEMBRI.

Αρχαιολογία ἡ Ἰουδαϊκὴ, id est, de antiquitatibus Iudæorum. Lib. xx.

πολέμῳ Ἰουδαϊκῷ, id est, de bello Iudaico. Lib. vii.

Αρχαιόκτητος, id est, de antiquitatibus contra Appionem grammaticum Alexandrinum.

Περὶ τῆς ἀντοκράτορος λογισμῷ, id est, de Imperatrice ratione, quo libro tradit mortem septem fratrum Machabæorum & matris.

Ecreueram Iosephum inter historiographos non infimi nominis, in
 publicam studiosorū utilitatem aliquāto quā hactenus fuit emen-
 datiore, ornatioreq; dare in lucem: eiusq; rei iam spem praebe-
 ramus ædito ueluti chirographo, sed alius anteuertit, cuius industriā
 adeo nō damnamus, utcunq; damnosam nobis, ut uehementer etiā gaudeamus
 hanc commoditatem studiosorum rebus accessisse. Quum enim is autor habere-
 tur prodigiōse deprauatus, is qui nos anteuertit, non pauca loca sanè feliciter re-
 stituit: Verum ut nos publicam studiosorum utilitatem praeferentes nostris pri-
 uatis commodis, nō inuidemus ijs qui quod destinaueramus occuparunt, ita par-
 est, ut illi uicissim nostrā industriam boni consulant: si nos nō æmulatione, quam
 nescit cādor animi nostri, sed fidem nostram quam pridem lectori obstrinximus
 liberare cupientes, utilitatem ab alijs datam, nostro studio cumulamus. Nō enim
 per nos decedit priori sua laus, sed publicis studijs multum utilitatis accedit. Sic
 enim deprauatus erat Iosephus, ut Augiæ stabulum diceret exhaustiū, cui la-
 bor non unus sufficeret Hercules. Demiror autem istorum impudentiam, qui sic
 temere cōtaminant magnos autores, addentes, detrahentes, inuertentes, mutātes
 scripturam, utcunq; uisum fuerit, quasi non magna religio debeat excellentium
 uirorum monumētis. Multa enim sic erāt immutata, ut res ipsa declararet id non
 accidisse casu, sed data opera factum, ab sciolo quopiam. Huius rei proferam ex
 multis exemplum unum. Aeditio quam nuper nobis dedit Colonia Agrippina,
 sic habebat in fine libri, τῆς ἀρχαιολογίας secūdi. Postea uero armis Aegyptiorum
 per fluctus & uiolentiam uentorū allatis exercitibus Hebræorū, Moyses & hoc ar-
 bitratus dei permissione factum cū exeunt colligētes hæc, & his Hebræorum mu-
 niens exercitum duxit eos per desertum, illic immolaturus deo, & pro salute &c.
 Cæterū uetus exemplar quod nos in plerisq; sequuti sumus, sic habebat. Postea
 uero armis Aegyptiorum per fluctus uiolentia uentorum allatis exercitui He-
 bræorum, Moyses & hoc arbitratus dei permissione factū, ut neq; armis egerent,
 hæc exijt colligēs, Hebræosq; his muniēs, duxit eos per desertū ad mōtem Sina,
 illic immolaturus &c. Quanq; autē Ruffinus interpres non admodum tenax est
 castimoniae Romani sermonis, & nequaq; referens eloquētiam eius quem uertit,
 tamen quædam admixta comperio tam barbara, ut Ruffino tribui non possint.
 Huius quoq; rei si gustum requiris lib. 19. pag. 556. sic erat scriptum: Primum Ger-
 maris est agnita. Erant enim armigeri, æqui uocum gētis suæ Celticæ, habentes ta-
 cina, quorū patriæ mos est importabili uti furore: sicut Hispanis aut cæteris Bar-
 baris, eo quod omnes eiusmodi homines ratione minore sint corporisq; robusti,
 & impetu primo, quibuscunq; congressi hostibus præualentes, cum nō haberent
 uirtutis discretionem pro utilitate cūctorum. Hæc nōne σολοικότερα sunt, quā
 u à Ruffino scripta uideantur: uix Epiphanio digna, qui fuit Ruffino longe de-
 trior interpres. Atq; huiusmodi tam multa occurrunt, ut mihi suboriatur iuspi-
 ro, quosdam suos pannos alieno operi intertexuisse, aut hanc interpretationem
 non esse Ruffini, aut si est Ruffini, non esse illius cui certamen fuit cum Hierony-
 mo, præsertim cum Gennadius diligenter & cū fauore Ruffini scripta recensens,
 huius trāslationis nullam omnino faciat mētionem. Iam longū sit recensere quæ

loca sint à nobis restituta. Comperiet esse non pauca si cui uacabit cōferre. Tamen unum atque alterum exempli gratia proferam. In præfatione librorum antiquitatum Iudaicarum, pro aperire, restituiimus, apparere, & paulo post, propriā non adiecimus, uolūtatem. lib. 6. cap. 2. pro deposito populo, reposuimus, disposito populo. eodē cap. pro secūdo in anno, restituiimus, semel in anno. Item cap. 4. pro remeare, remanere. Lib. 7. cap. 2. pro cōuiuijs opulētissimis signatis, correximus, saginatis. Lib. 8. ca. 3. pro diuersis hostiarū cælaturis, mutauimus, diuersis historiarum cælaturis. Cap. 7. pro equos & onagros mulas, emendauimus, onerigeras mulas. Rursum, ca. 13. pro paululū, reposuimus, pabulū, qua quidē in dictione frequenter peccatū erat. Lib. 9. ca. 4. pro obseruātes, obserantes. ca. 11. pro proceras & innumrabiles, reposuimus, proceras & inuincibiles. Lib. 10. cap. 1. pro ab illo disinere, restituiimus bello desinere. Lib. 11. ca. 6. pro prudētibus uolens ostēdere, emēdauimus, prandentibus u. o. Lib. 12. pro una nos spe, restituiimus, uana spe. Lib. 13. cap. 8. pro rebus Syriæ, correximus, regibus Syriæ. Itē ca. 22. pro uis eripere, uis erigere. Li. 14. ca. 18. pro principatu cinctos, emendauimus, præire cunctos. Lib. 16. ca. 1. pro fictis dijs offerunt, restituiimus, festis diebus offerunt. Atque ibidem, pro gens, genus. Lib. 17. ca. 6. pro accusatiōibus primis adibilē, ex uetusto exēplari restituiimus, plurimis odibilē. ca. 9. pro iaculari, reposuimus, iugulari. cap. 11. pro memoratū, proferrent, reposuimus, memoratū testamētum proferret. cap. 13. addidimus hæc uerba quæ deerāt, q̄ illud quod posteriore tempore factū est. ca. eodē, pro cūcto scelere, reposuimus, cū tanto scelere. Item lib. 19. cap. 1. pro quæ cogitabantur, reposuimus quæ cōtingebant. Rursum belli Iudaici lib. 1. ca. 17. pro: Quos Cæsar uinxit, pater constituit, restituiimus, quos Cæsar iunxit, pater instituit. Lib. 2. ca. 12. pro bipertitā regionem, reposuimus, per totā regionē. Lib. 3. ca. 14. pro deniq; particula, restituiimus, dei particula. ca. eodē, pro nequaq; dominos, neq; dominos. Lib. 7. ca. 6. pro una cū, uacuū. ca. 9. pro daturos, reposuimus, duraturos. ca. 13. pro incerte, reposuimus, in Cestiū. ca. 14. pro Quūq; quod diceret nihil saperet, reposuimus: Cumq; ibi quod diceret non haberet. Verum ne ego ineptus qui hæc persequar, quorum non est numerus, itaq; desinā, ne lectori tœdium pariam. In nominibus personarum, atq; in numeris incredibilē comperi dissonantiam. Quid multis: sic deprauatus est hic scriptor, ut nisi ad fidem Græcorū codicū, non possit ad plenū restitui. Nos certe quod licuit præstitimus, neq; poenitendā opinor utilitatem attulimus: gratulaturi, si quis hac etiā maiorem adiecerit. Vbi nobis contigerit Græci codicis copia, cumulatius tuo uoto satisfaciemus optime lector. Interim quod damus eo candore accipe, quē promeretur apud bonos & gratos uiros is, qui sedulo, noctes diesq; desudat promouēdis bonis studijs: cuiq; prior est ratio cōmunis omnium utilitatis, q̄ priuati lucri. Id quanq; in mei ordinis hominibus non cuiuis uidebitur probabile, tamen esse uerū quod dico, testabuntur, qui me domestice noruat. Nos inuidemus nemini, neq; cuiq; suum quæstum præripere studemus. Quod si quis mihi uelit esse quod iuxta Hæsiodum figulo figulus: certet benefactis, & applaudemus etiam uictori. Bene uale. Ex ædibus nostris Basilæ, ANNO M. D. XXIIII. III. Calend. Augusti.

INDEX EO

R V M, Q V A E T O T O H O C

opere continentur.

Arōn frater Moſis	55	Abimahel filius Iectan	13
Aaron quomodo ſacerdotiū ſuſceperit	77	Abimatadocus filius Nabuchodon.	239
Aaron uirga frondēte ſacerdo tio dignus noſcitur	94	Abimelech rex, riualis Abrahæ	19
Aarō mortuo ſucceſſit Eleazarus filius	95	Abimelech cū Iſaac amicitiam inīit	24
Abarim mons	115	Abimelech filius Gedeonis fratricida	135
Abaffarus ſacrorū ualorum cuſtos	305	Abimelech occiſus	157
Abbreviatur uita hominum	14	Abimēn filius Roboam	241
Abdagades dux	542	Abinadas gener Salomonis	220
Abdemonis filius ſolutor quarundā quæ/ ſtionum	230	Abirom de tribu Ruben	90
Abdenago Azarias ſocius Danielis	296	Abirom & Dathan uiui abſorpti	95
Abdias & Achab Heliam quærentes	247	Abiſade collis	779. 785
Abdicantur alienigenæ Leuitarū & ſacer/ dotum uxores	315	Abiſag aduleſcentula corpus Dauid ſenio frigidum calefecit	212
Abdimus Tyrius	231	Abiſai filius Saruiæ	174. 182
Abdoſus	310	Abiſai uictoria de Idumæis	191
Abdon Iſraēlitarum princeps	158	Abiſai conuiciantem Semei interficere uo lens, prohibetur à Dauid	200
Abel occiſus à Cain fratre	5	Abiſai refragatur Semei ueniam precanti à Dauid	205
Abela locus ad Iordanem	116	Abiſai regē Dauid à morte protexit	208
Abela patria Helifai prophetæ	249	Abiſai nongētos uno die ſolus occidit	209
Abelmachia ciuitas	207	Abiud filius Aaron	77
Abennerigus rex	574	Abiud igne concrematus	79
Aber martyr Machabæus	865	Abner filius Ner cognatus Saul	151. 181
Abia filius Samuelis	149	Abner contra Iob bella parat	182
Abia mater Ezechie	277	Abner deficit ab Iſboſeth ad Dauid	185
Abias filius Roboam	198	Abner hortatur populū ad defectionē	185
Abias patris ſucceſſor in regno	240	Abner à Iob occiſus, à Dauid lugetur	184
Abia oratio ad exercitū Hieroboam	242	Abora oppidum	389
Abia uictoria	245	Aboracus oppidum	378
Abia mortuo ſuccedit Aſa	245	Abraham apud Græcos Abrahamus	12
Abias rex Arabiæ	577	Abraham decimus à Noë	14
Abiathar filius Dauid	185	Abraham quando genitus	14
Abiathar filius Abimelech.	170	Abrahæ genealogia, uirtus, proſectio, eru/ ditio, & cætera. fol. 14. 15. 16. & deinceps	
Abiathar traducit Saul tyrannidis	178	Abran ciuitas	22
Abiathar pontifex	179. 191	Abſalom filius Dauid	185
Abiathar ſuffragatus Adoniæ ad regnum aspiranti	215	Abſalom ſororis inceſtum ulciſci niſus	197
Abiathar ſacerdotio priuatur	218	Abſalom fugit in Geſſur	eodem
Abida filius Madian	22	Abſalom reuocatur à patre	198
Abiezer ſacerdos	146	Abſalom pulcherrimus & caſarie miran/ dus	eodem
Abigail uxor Nabal, poſtea Dauid nupta	174	Abſalom ſegetem Iob incendit, & contra patrem conſpirat	198
Abigea ſoror Dauid	202	Abſalom concubinas patris uiolat	200
Abihel auus Saul	158	Abſalom ex arbore pedēs confoditur	205
Abila ciuitas quæ & Abela	104	Abſalom ſtatua	205
		Abſalom ſocer & patruus Ariſtobuli ſectū/ di à Romanis captus	397
		Abſamon occiſus	690
		Abſanis princeps Iſraēlitarum	158
		Abuma ciuitas	287
		Acanthonaulon loci nomen	774

INDEX.

Acenchies regina	860	Acohin oppidum	601
Accaron ciuitas Palaestinae	117	Acra collis	785
Accaron capta à Chananais	131	Acrabata ciuitas	708
Accusatores Daniëlis obijciunt leonibus	302	Acratheus eunuchus	320
Accusatio turbatorum libertatis, Iudæis à Romanis concessa	457	Actipos ciuitas	123
Achab filius Amarin succedit patri in regno	246	Aculaus Argiuius	854
Achab increpat ⁹ idololatriam ab Helia	246	Ada uxor Esau, filia Elomis	24, 32
Achab contristatus super ira dei, quam contraxerat per mortem Naboth, poenitentiam agit	250	Adadus filius Ismaëlis	20
Achab Syros superauit	251	Adadus rex Damasci & Syriæ uictus à Dauid	190
Achab Adadum inimicum insipienter recipit	252	Adadus filius Adadi regis Syriæ bella mouet contra Achab	250
Achab pugnaturus consulit suos prophetas	253	Adadus ab Achab uictus recipitur in gratiam	252
Achab à pseudopropheta persuasus contra Syros bella iterum mouet	254	Adadus inimicus iterum factus uincit Achab	254
Achab sagitta in pulmone configitur	255	Adadus qui & Adher Helisæo insidiatus contra loram bella parat	260
Achab succedit Ochozias filius	255	Adam interpretatur rubeus	4
Achamus princeps Samariæ	254	Adam prauaricationis mulctatus	5
Achar furti reus occiditur	119	Adam omnium rerum exterminationem praedixit	7
Achas martyr Machabæus	904	Adam uixit annos 930.	8
Achaz rex Hierosolymorum	276	Adan sagitta confixit Achab regem	255
Achaz à Phaceia uictus	276	Adad Idumæus contra regnum Salomonis natus	235
Achaz mortuo succedit Ezechias	277	Adar undecimus mensis Hebræorum	116, 312
Achelamas uxor Amasia, mater Ozia	274	Adara filius regis Thou	190
Achias sacerdos	156	Adasa uicus	597
Achiz prophetia ad Hieroboam	236, 242	Adasis uicus	358
Achil pater Iosaphat	191	Adbeelus filius Ismaëlis	20
Achimaas filius Sadoch minister Dauid patri succedit in pontificatu	192, 03, 293	Adda praefectus equitum in Hierosol.	316
Achimas filius Berezel	206	Addan filius Asahel rex Syrorum, quem Belia Benadab uocant	271
Achimæ pater Iesobos	209	Adher moriturum praedixit Helisæus	263
Achimelech sacerdos	168	Adida uicus	388
Achimelech responsio ad Saul	169	Adissa ciuitas	393
Achimelech occisus à Doeck	170	Adonai interpretatur dominus	126
Achimelech Gethæus	174	Adonias filius Dauid	183
Achanomij consilium ad Esdram de abdicandis alienis uxoribus	314	Adonias ambit regnum praeparato conuiuio	212, 213
Achinadab gener Salomes & militiarum princeps	220	Adonias turbatus Salomone regnum adepto	214
Achinoë uxor Dauid	174	Adonias ueniam precatus	214
Achis rex Geth	168	Adonias sibi Abisag uxorem cupiens occiditur	218
Achis parat bellum contra Hebræos	176	Adonizebecho regi Bezechinorum manus & pedes praecisi	126
Achisamach pater Oholiab	70	Adoreon ciuitas	598
Achitob sacerdos	157	Adrazarus rex Sophene debellatus à Dauid	196
Achitobi filius Asophi	218	Adrazarus rex Syrorum cum Ammonitis uictus	193
Achitophel consiliarius Dauid defecit ad Absalom	199		
Achitophel se suspendit	202		
Aciabus Herodem seipsum interficere conantem, ab impietate abstinuit	496		
Aciabus contra Iudæam natus	659		

Adura

Adura ciuitas à Roboam structa	239	Afferema ciuitas	189
Aduram filius lectam	13	Africa olim Phuti dicta	12
Aduram præfectus tributorum Dauid	208	Agag rex Amalechitarum	159
Aduram procurator operariorum templi		Agag moritur in Galgalis	160
Salomonis institutus	222	Agar ancilla concepit ex Abraham & per-	
Aduram lapidatur	237	perit Ismael	17
Aduetus ortygiarum ad Hebr. in deserto	63	Agar contempsit Saram	eodem
Aduetus coturnicum ad Israëlitas	86	Agar oblegata cum puero	20
Adulterium non faciendum	84	Agatharchides historiographus	867
Aedificium regiae Salomonis	229	Ager Nabuthei	165
Aedificatio noui templi Hierosolymit.	452	Agelaus	854
Aedificatio noui templi in Aegypto	365	Aggarum populi	318
Aedificatio, & descriptio templi Salom.	221	Aggeus propheta	313
Aegyptij olim Mersei dicti siue Mesrei	12	Agith uxor Dauid	185
Aegyptiorum uesania circa mulieres	15	Agla uxor Dauid	eodem
Aegyptij legibus discordes	15	Agme famula Iuliae Augusti coniugis	492
Aegyptus laudatur	685	Agrippa maior.	
Aegyptus hubertuosa prouincia	24	Agrippa filius Aristobuli quarti	669
Aegypto fames prænunciata	39	Agrippa Romae suarum rerum prodigus Hie-	
Aegypto præficitur Ioseph	39	rosolymam redit æris alieni coflator	525
Aegyptijs fames inualefcit	47	Agrippa ob æs alienum Tiberio inuisus, ite-	
Aegyptij quanta frugum partem soluit regibus	47	rum tamen amicus factus	527
Aegyptiorum odij in Hebraeos origo	48	Agrippa accusatur consilium in uincula	530.669
Aegyptiorum bellum contra Aethiopes	51.52	Agrip. è uinculis solutus fit tetrarchia	533.669
Aegyptiorum dux Moyses factus	52	Agrippa accusatur Herodem quartum	535
Aegyptiorum regi Moyses locutus pro di-		Agr. conuiuium Caio Caligulae præparatum	538
mittendo populo	56	Agrippa impetrat à Caligula, ne Iudaei sta-	
Aegyptiorum pessimae passionibus	56	tuis erigendis molestentur	539
Aegyptiorum insectio post Israëlem	59	Agrippae calliditas ad Senatum Rom.	564
Aegyptiorum reges usque ad socerum Salo-		Agrippae nauigatio in Iudaeam	566
monis Pharaones dicti	231	Agrippae aurea catena in templo suspensa	
Aegyptus sub Ptolemaeo Sotere	329	quid significet	567
Aegypti limites	767	Agrippa Iudaeos ab iniuria Doritarum as-	
Aegyptius quidam propheta uelut popu-		serit, & sacerdotes instituit	568
li seductor occisus	584	Agrippae inimicitia cum Marso	578
Aemilius Regulus autor conspirationis ad-		Agrippa omine bubonis mortem sibi præ-	
uersum Caligulam	548	sciuit	571
Aenigmata Hirae à Salomone soluta	250	Agrippae proles, cui etiam mortuo contu-	
Aeoli olim Elisei	12	melia est illata	572
Aesopus seruus Alexandrae tertiae	430	Agrippa secundus.	
Aetas, Seth, Enos, Caina, Mahelaleel, Ia-		Agrippa Agrippae maioris filius	481.525
red, Henoch, Matusalael, Lamech, Noe	78	Agrippa Romae à Cl. Caesare nutritus	572
Sarae	22	Agrippa Iudaeorum causas contra Samari-	
Isaac	31	tas Romae tutatus	582
Ioseph	48	Agrippa tetrarcha factus	582
Aaron	95	Agrippae contentio contra Iudaeos super pa-	
Aetas } Mosi	116	rietis cuiusdam erectione	586
Dauid	216	Agrippa Caesarem Philippi, Neroniam no-	
Iacob	48	minat	587
Salomonis	236	Agrippa Leuitis & hymnisticis concedit u-	
Roboam	241	sum lineae uestis contra legem	588
Aethiopes laudantur	685	Agrippae oratio Iudaeos ad parandum Ro-	
Aethiopes olim Chusaei	12	manis hortantis	682

I N D E X

Agrippa Hierosolymis exulat	687	Alexander fratri Aristobulo maiori, succedit in principatu	385
Agrippæ milites Iudæorum seditionem cōpressuri, cedere sunt coacti	688, 689	Alexander contra eos militem expeditionem disposuit	384, 386
Agrippæ studium de bello Iudæorum reuocādo frustratum	696	Alexandro contumelia irrogata	386
Agrippa filius Felicis	582	Alexander uictus à Demetrio Eucero	387, 601
Agrippa filius Demetrii	582	Alexander octingentos Iudæorum crucifigi iubet	387, 602
Agrippias ciuitas, olim Anthedon	386	Alexander à Iudæis Crucida dicitur	387
Agrippina mater Neronis	585	Alexandri morientis consilium ad Alexandram uxorem	389
Agrippium Herodis ædes	630	Alexander quintus Aristobuli secundii filius.	
Aichan pater Godoliæ	293	Alexander Iudæam inuadit	398, 607
Ailath ciuitas	276	Alexander bello contra Hyrcanum tertium & Antipatrum superatus	398, 607
Aim uicus	765	Alexander Gabinio se tradit cum castellis	398, 608
Ain urbs	120	Alexander Romanos cōtumelia afficiens, superatur à Gabinio	399
Alanorum eruptio in Mediā & Armeniam	841	Alexandri mors	401, 609
Albinus præfes Iudææ	676, 585	Alexander sextus, filius Herodis primi ex Mariamne.	
Albino in Iudæa præsidete, malorū omnium fuit impunitas	676	Alexander Romā mittitur erudiendus	449
Alchimus Ioachim sacerdos	356	Alexander in patriam reuersus, Glaphirā filiā regis Cappadoci duxit uxore	455
Alchimi mors	358	Alexander accusatur à patre apud Augustum	460, 634
Alcibiades dux	504	Alexandri responsio ad accusationem patris	461, 634, 635
Alcion medicus	558	Alexander patri reconciliatur	462, 635
Alexander Macedo Lydiā, Ioniā, & Syriam prædauit	326	Alexander comprehenditur	469
Alexander Damascus, Sidonem, Tyrum, & Gazam expugnauit	327	Alexander per delatores patri redditur inuisus	475
Alexander Hierosolymis honorifice exepius	327, 328	Alexandri afflictio	475
Alexandri somnium	328	Alexander laqueo perimitur	478, 643
Alexandri notabile uerbum sacerdotē honorantis	328	Alexandri uxor ad patrem Archelaum reuerfa	479
Alexander deo sacrificat	328	Alexander septimus, Alabarchus	527, 536
Alexandri benignitas & cultus in Iudæos	328	Alexander Theodori, octauus, Iudæorum legatus	408
Alexander templū Sanabalath ædificauit	329	Alexander nonus, rector Aegypti sub Nerone	679
Alexander secundus, Epiphanes, Balais.		Alexandrum sextum quidam Iudæus se simulans, Augusti calliditate deprehensus	510, 511, 663
Alexander Ptolemaida capit	362	Alexandri nomine aliquod proles de progenie Herodis dictæ	524, 525, 644, 645
Alexandri epistola ad Ionathā Abbarō	363	Alexander Polyhistor	22
Alexander ducit Cleopatram filiā Ptolemæi Philometoris uxorem	365, 366	Alexander Dorothei, legatus Iudæorū	402
Alexander Jonathan Abbaron purpura induit	366	Alexander Iasonis, legatus Iudæorū	402
Alexander socero insidiatus, fugit ad Ciliciam	368	Alexandra prima.	
Alexandri caput mittitur ad socerum	368		
Alexandri filius bello superat Demetrium Nicanorem	370		
Alexander Zebennas, tertius.			
Alexandri amicitia cum Hyrcano Ioanne	379		
Alexander occisus ab Antiocho Grypo	379		
Alexander Iamneus à Iudæis Crucida dictus, quartus			

Alexandra

Alexandra Salome uxor Aristobuli ma/ ioris	383	Amasias patrē ulciscitur, gloria elatus Ido latra factus	271
Alexandra secunda.		Amasias à Ioa secundo uictus, ab amicis occisus	272
Alexandra uxor Alexandri Iamneij	389	Amasias succedit Ozias filius	273
Alexandra rerum Iudææ potita	eodem	Amasias princeps militiæ regis Phaceas	276
Alexandra mors	391. 604	Amasias quæstor Iosias regis	285
Alexandra tertia.		Amath filius Chanaan	33
Alexandra filia Hyrcani tertij, uxor Ale/ xandri quinti	428	Amathæi populi	13. 123
Alexandra Herodi primo indignata pro/ pter sacerdotium in alienigenas colla/ tum	428	Amathi prouincia	13
Alexandra & Cleopatræ cōspiratio in He/ rodem primum	428	Amathi ciuitas	232
Alexandra patrem fugere suadet ab He/ rode	438	Amathetidis ciuitas	372
Alexandra ob temeritatem occisa	443	Amathus uicus & Iudææ ciuitas	316. 361
Alexandria Aegypti ciuitas	335	Amathus expugnatur	385
Alexandria laudatur	685	Amenosis rex	860
Alexandriæ reges Ptolemæi dicti	231	Amias mater Sedechiæ	288
Alexandrini & Antiocheni apud Titū & Vespasianum & M. Agrippam, cupiētes solui à iure cum Iudæis communi, repul/ sam sunt passi	338	Aminadab Leuita	147
Alexadrinorum disceptatio cū Iudæis	693	Aminadab filius Iesse	161. 162
Alexandrium Iudææ castellum	390	Aminadab filius Saul bello interijt	179
Alexas Aegyptius	809	Aminadab architectus templi	310
Alexas maritus Salomes	479	Amital mater Ioachim	287
Alexas captiuos Iudæos soluit	497	Ammiramis pater Mosi deum pro gente Israëlitarum exorat	49. 50
Alisfragmutos rex	859	Ammiramis filius Caath	51
Altaria templi Salomonis	225	Ammon filius Lot	19
Amabec delator temeritatis Alexandriae tertiæ	443	Ammon filius Dauid qui & Amnon	185
Amacos uxor Iazatis	574	Ammon sororem Thamar adamatam stu prat	196
Amadathus pater Aman	319	Ammonius contra Ptolemæum Philome torem insidiatus occiditur in habitu fœ/ mineo	367
Amalech filius naturalis Eliphaz	32	Ammonitæ populi	19
Amalechitis Iudæa dicta	32	Ammonitæ Israëlitas opprimunt	157
Amalechitarum bellum cum Hebræis	65	Ammonitæ uicti à Saul	158
Amalechitæ uicti à Saul	159	Ammonitæ contumeliosi in legatos Da/ uid	192
Amalechitæ in Sicelech irruentes caesi à Dauid	178	Ammonitæ cum Moabitibus aduersus Iosa/ phat pugnaturos seipsos interimunt	255
Aman insidiatus genti Iudæorum, patibu/ lum Mardocheo parauit	319	Ammonitæ tributarij facti Ozias secun/ do	274
Aman spe & consilio delusus accusatur ab Hester & patibulo suspenditur	323	Ammonitæ tributarij Jonathan	275
Amanthias Galaadites	202	Ammonitæ subiguntur à Babylonijs	295
Amaramaus seditiosus Iudæus	573	Ammonitæ uicti à Iuda Machabeo	352
Amarin rex Israëlitarum	245	Ammonitis regio	96
Amasa princeps militiæ Dauid occisus à Ioa	206. 207	Amomi prouincia Carrorum ferax	574
Amasias sacerdos	256	Amon filius Manasse à suis occisus	284
Amasias filius Ioa primus rex Hierosolymo rum	270	Amorraus filius Chanaan	33
		Amorraea regio septima pars terræ Chana næorum	117
		Amorraeorum terra Hebræi potiūtur	96
		Amorraeorum mons	242
		Amphet ciuitas	145
		Amraphelus dux Assyriorum	16
		Amygdolon	

I N D E X.

Amygdolon stagnum	798	Anni ab Adā usq; ad reparationē tēpli	222
Anacharsis philosophi mors	891	Annius Rufus praeses Iudaeae	516
Anaciris princeps Assyriorum cōtra Hierosolymam	280	Anteiuss occisus	556
Ananiam filius Mesiaim	15	Antibas Iudaeus à Fado occisus	573
Ananelus sacerdos ab Herode primo constitutus	428	Antigonus post Alex. Asiam apprehēdit	329
Ananelus sacerdotio priuatur	428	Antigonus nauali praelio uictus à Ptolemaeo rege	336
Ananelo sacerdotium restituitur	431	Antigonus filius Hyrcani Ioannis	380
Ananias socius Danielis aliās Sidrach	296	Antigonus occisus à fratre infidias passus	382. 600
Ananias filius Oniae	380	Antigonus Aristobuli secūdi filius Romam uinctus ducitur	397. 610
Ananias doctor legis Moseos	575	Antigoni accusatio coram Caesare contra Antipatrum & Hyrcanum tertium	402
Ananias Nibidaeus rex Chalcidis	579	Antigonus è Iudaea pellitur	415
Ananias pontifex cum fratre Ezechia occisus	690	Antigoni amicitia cum Lysania	415
Ananias Seduci	691	Antigoni expeditio cōtra Herodem adiuantibus Parthis	415. 616. 617
Ananus pontifex post Iozarū Boethi	515	Antigonus in Iudaeam introductus	417
Ananus sacerdotio priuatur	516	Antigonus Iosippi fratris Herodis caput incidit	423. 623
Ananus pontifex	587	Antigonus uinctus ducitur ad Marcum Antonium	426. 625
Ananus filius Ionathae	697	Antigonus Antiochiae occisus	427. 626
Anani pontificis oratio de Zelotis cōquerentis ad populum in excidio Hierosolymorum	744	Antiochia Syriae metropolis	338
Anani mors	752	Antiochia à Gracis Scythopolis	373
Anath pater Sanagar	332	Antiochia olim Mygdonia	576
Anathoth patria Hieremiae	289	Antioc. primus, Epiphanes dictus	303. 338
Anathath uicus	708	Antiochus Ptolemaum Epiphanem & Scorpum uicit	330
Anaxagorae philosophi mors	890	Antiocho nubit Cleopatra Ptolemaei Epiphanis filia	340
Andreas primas custodiae Ptolemaei Philadelphi	330	Antiochus fratris sui successor	346
Andronicus Messalanus p Iudaeis causam agens cōtra Samaritanos praevalet	365	Antioch. instituit sacerdotē, in Aegyptum pfecturus Hierosolymam deuastat	346. 596
Andromachus aulicus Herodis	468	Antioc. ad Persida profectus, regni administrationem cōmisit Lysiae cuidam	350
Aner amicus Abrahae	17	Antiochi effrena tyrannis in Machabaeos martyres	857. 858
Angeda ciuitas	708	Antioch. infelicitè Elimaida obsedit	354
Angeli mulieribus coeuntes	7	Antiochus moritur, filio Antiocho Eupatori regnum relinquens	355. 597
Angelos Iosephus figuras nominat	26	Antiochi & Macedonum audacia, Tito Hierosolymam obsidente	797
Anianus	581	Antiochus Comagenensis rex, Agrippae maioris gener factus	517. 572
Anidius Gallus consul Herode Hierosolymam expugnante	426	Antiochus regno pulsus	840. 841
Anilei & Asinei conspiratio cōtra Parthos & Babylonios	541. 543	Antiochus secundus, Eupator dictus.	
Anilei uictoria & mors	544. 545	Antiochus contra Iudam	355
Anna mater Samuelis	144	Antiochus obsessus in templo fidē uiolat	356
Anna aliās Chanam uicus	602	Antiochus occiditur	357
Annas pontifex	516	Antiochus tertius, Theos dictus Alexandri secundi filius.	
Anmarfuane mensis Hebraeorum	7		
Annus Iubileus	84		
Annus Sabbaticus	406		
Anthedon expugnata	386		
Anthenio dux	627		
Anthenio legatus	341		
Anthocratorida ciuitas	515		

Antiochus

Antiochus Demetrium Nicanorem supe/
rat 370
Antiochus à Tryphone tutore suo occi/
sus 375
Antiochus quartus Soter aliàs Pius.
Antiochus Demetrii Nicanoris frater Cle
opatram fratrem ducit uxorem 376
Antiochus Tryphonem uicit 376
Antiochi perfidia & ingratitudo in Simo
nem Matathiam 376. 597. 598
Antiochus contra Hyrcanum Ioannem
exercitum ducens, tandem cum eo ami/
citiam componit 377. 378
Antiochilaus 378
Antiochus in bello contra Parthos occi/
sus 378
Antiochus quintus, Cyzicenus.
Antiochus Antiochi Soteris filius, uincit
ab Aristobulo Hyrcani Iohannis filio 380
Antiochus sextus, Grypus Philometor.
Antiochus Demetrii Grypi filius cōtra An
tiochum Cyzicenum 379
Antiochi mors 386
Antiochus septimus filius Antiochi Cyzi
ceni cum Antonio Pio profligauit Seleu
cum filium Antiochi Grypi 386
Antiochus octauus, qui & Liber pater.
Antiochus Antiochi Grypi filius Antio/
chum Cyzicenum prostrauit 386
Antiochus contra Iudæam nūsus occidi/
tur 388
Antipater olim Antipas, pater Herodis
primi, Hyrcano tertio amicus 392
Antipater & Hyrcanus tertius ad Aretam
regem Arabum confugiunt 393. 604
Antipater legatus ad Pompeiū Magnum
pro Hyrcano tertio 394
Antipatri uictoria de Aegyptiis 402. 610
Antipater tyrannidis accusatus 402
Antipater praeses Iudææ factus 402
Antipater Iudæis inuisus 404
Antipater ueneno interiit 411
Antipater secundus, filius Hero. primi 413
Antipater fratribus ex Mariamne genitis
praelatus, Romā mittitur, Agrippæ com/
mendatus 459. 460
Antipatri simulatio erga patrem 462
Antipater omnibus inuisus, in patrem ma
leuolus, odij dissimulatur, uxorem ducit
Aristobuli fratris filiam 635. 636.
640. 641
Antipatri odium in liberos fratrum 479
Antipatri & Pheroræ conspiratio in He-

rodem 481. 645
Antipatri coniuratio quomodo prodita
483. 484. 646
Antipater ueneficij appellatur 484. 647
Antipater accusatur à patre 487. 650
Antipatri excusatio 488. 651
Antipater in uincula cōiectus culpā reiicit
in Antiphilum 492
Antipater occiditur 496
Antipater filius Salomes secundæ 500
Antipater Gadis occisus ab Herode 443
Antipater Samarites Antipatriū secundum
ueneficij appellauit 485. 486. 647
Antipas filius Herodis 480. 644
Antipas tetrarcha factus 496
Antipater ambitionis notatur contra Ar/
chelaum fratrem pro regno certans 499.
500
Antipas regione trans Iordanem dona/
tur 509
Antipater Iasonis legatus Iudæorum 572
Antipas legatus Iudæorum 688
Antiphilus ueneficij & coniurationis reus
contra Herodem 485
Antiphili epistola ad Antipatrum secun/
dum, ab Herode deprehensa 498
Antiquissimi Græcorum Chaldæis præce/
ptoribus usi 854
Antiquitatis cognitio à Græcis non expe/
tenda 855
Antonius dux 608
Antonius Hecatontarchus 723
Antonius contra Vitellium 769
Antonia uxor Drusi maioris 525
Antonia filia Claudij ex Petina 583
Antonia turris arx & castellum olim Baris
382. 630. 600. 603. 785
Antonia incenditur 689
Antoniae fundamenta diruta 809
Anubis Aegyptiorū dei prætenu stuprum
factum Romæ in templo Iſidis 519
Anxioramus filius Ioram sacerdos 293
Aoth assertor Iſraelitarum ab Eglon 132
Apachas rex 819
Apama concubina Darij 308
Apamea ciuitas 376. 433
Apathasi uicus 743
Apellæos mensis Macedonum 315. 347
Apema arx 394
Apemus Tryphon 369
Aphaca ciuitas expugnata 721
Apheca ciuitas 251. 252
Apheci turris 696
Apher

Apher filius Madiān	22	Arca missa Chariathiarim in domū Amī	
Apheran filius Abrahæ	eodem	nadab lata	147
Aphrica unde dicta	eodem	Arca transfertur Hierosolymam	188
Apollinis templum Romæ impensis Au-		Arcam prophanis manibus attrectantes	
gusti fundatum	507	extinguebantur	146. 188
Apollonia oppidum	389	Arca templo Salomonis importatur	226
Apollonius dux Samariæ	348	Arca tabulas Moysi conditas habuit	226
Apollonius Antiochi iudex occisus	349	Arca nube circumdatur	eodem
Apollonius Titus à Ionatha Abbarō uin-		Arce Noë reliquiæ in prouincia Carrorū	
citur	366. 367	demonstrantur	524
Apollonius Alexandri legatus Iudæorum		Arce ciuitas	854
379		Arcades antiquitate non esse insignes	855
Apollonius Molon	841. 850	Arce ciuitas	13. 220
Appellatio litium remittenda ad urbem sa-		Arcarij principes militiæ Iosaphat	255
crām	107	Archæ ciuitas (rectius forte dixeris, Arce)	
Appio legatus Alexandrinorum Iudæos		123	
accusat	535	Archelais uicus	511
Appionis aliquot calumniæ & figmenta		Archelaus rex Cappadocum pater Glaphi-	
de Iudæis	877. 878. 879	phiræ	455. 634
Aquæ Gennisaron	371	Archelaus herodis iram super filio & fra-	
Aquilas Caligulam gladio confodit	555	tre mitigat	474. 639. 640
Aquilas præfes Alexandriæ	566	Archelaus conspirationis coram Herode	
Aquæ calidæ apud Amathunta	735	se excusat	474
Aquileia ciuitas	460	Archelaus filius Herodis primi	480. 644
Arabarchis quid significet	74	Archelaus iniuste accusatur à fratre	486
Arabanech sacra tunica	eodem	Archelao legatur regnum à patre	497.
Arabata ciuitas	395	654	
Arazacus Themafus	308	Archelai uerba ad populum sibi gratulan-	
Araz anno decimotertio circumcidun-		tem	497. 655
tur	20	Archelaus ob seditionem Iudæorum ex-	
Arabia felix	22	ortā ad Casarem nauigat	498. 499. 656
Arabia ab Ismaëlitis culta	49	Archelai & Antipatri cōcertatio apud Au-	
Arabum pugna cum Iudæis	434	gustum pro regno Iudææ	500 657
Arabes Iudæorum legatos occidunt	435	Archelaus regno dignus pronuntiatur	
Arabes uicti à Iudæis	437	502	
Aracæus filius Chanaan	15	Archelai mater moritur	503. 658
Aradius filius Chanaan	eodem	Archelao absente Iudæa uarijs tumultibus	
Aradia insula	eodem	affligitur	504. 505. 658. 659
Arachus pater Adrazari	190	Archelaus Romæ agens à Iudæis accusa-	
Aradus ciuitas	386	tur	661. 662. 507
Aramatha ciuitas	245. 264	Archelaus non rex sed toparcha factus	
Aram filius Sem	13	509. 662	
Aram frater Abrahæ	14	Archelaus Glaphiram fratrem ducit uxore	
Arameni nunc Syri	15	rem	511. 664
Arax prouincia	eodem	Archelai exilium & somnium	512 665
Arbela uicus	621	Archim locus	97
Arbores fructiferæ non incidendæ	113	Archium publicum incensum	689
Arca dei	73	Arcus dei, Iris	9
Arca ciuitati Hierico circumlata muri con-		Area Chedon loci nomen	188
ciderunt	118	Area locus ubi immolatus Isaac, pestem	
Arca dei à Palæstinis capta	145	deprecatus Dauid, templum ædificauit,	
Arca bobus quoquò trahenda datur	147	Salomon	211. 212
Arca Betſamīs deuenit	eodem	Ared filius Benjamin	46
		Areli	

I N D E X.

Arelī filius Gad	47	Aristobulus dolo Hero. submergitur	430
Aretas rex inferioris Syriae Alexandrum		Aristobulus quartus.	
Iamneum uicit	188. 602	Aristobulus filius Herodis primi Romam	
Aretas rex Arabum	395	mittitur erudiendus	449. 635
Aretas auxiliatus Varo contra Iudaeā	506	Aristobulo in patriam reducto uxor da-	
Aretas iniuriam filiae ultus in Herodege-		tur	445. 634
nero	525	Aristobulus cū fratre accusatus per patrē	
Arecen ciuitas Arabiae à Graecis Petra	102	apud Augustum.	460. 634
Areth martyr Machabaeus	865	Aristobulus patri reconciliatur	462. 640
Arethusa ciuitas	397	Aristobulus iterum delatus cum fratre ap	
Argenti & auri copia quanta fuerit Salo-		prehenditur	473. 642
moni	234	Aristobulus damnatus laqueo perimitur	
Argorij ex porticu decidentis fortuna	311	470. 643	
Aries machina bellica	717	Aristo minister Hero. regis Chalcidis	571
Arimna ciuitas Galaadnorum	13	Aristoteles philosophus meminit getis lu	
Ariochus dux Assyriorum	16	dæorum	865
Ariochin minister regis Babylonij	297	Arithei populi	123
A rion dispensator Iosephi filij Thobiae	43	Armenia unde instituta	13
Aristæus Ptolemæi Philadelphij amicus,		Armon fluuius	96. 97
Iudæos captiuos absolui supplicat	330. 338	Arosath ciuitas	59
Aristæus descripsit cōuiuuium Ptolemæi se-		Arphaxat filius Sem	13
ptuagita senioribus Iudæorū exhibitū	336	Arphaxathi populi	13
Aristobulus maior.		Arrius centurio	506
Aristobulus filius Hyrcani Ioānis	380. 599	Arfaces rex Parthorum	575
Aristobulus matrem & fratrem in carcerem		Arfanum castrum	577
conijcit	382. 599	ArSimon zelota	809
Aristobulus φιλῆδμου dictus	383	Arfinoe regina uxor Ptolemæi Philadel-	
Aristobuli mors	383. 601	phi	333
Aristobulus secundus.		Arfinoe soror Cleopatraz	433
Aristobulus filius Alexātri Iamnei	389. 603	Artabazis filius Tigranis	434. 626
Aristobulus Alexādriæ matri indignatus,		Artaxias rex Armeniae	434
q̄ potestātē Pharisaïs cōcesserit	390. 603	Artaxerxes rex aliās Assuerus, magnificū	
Aristobulus Iudæam inuadit agrosate ma-		conuiuuium celebrauit	317
tre	391. 603	Artaxerxes Vasthim uxorem repudiat	318
Aristobulus regnū assequutus electo Hyr-		Artaxerxis epistola pro Iudæis	323. 324
cano fratre	392. 604	Arthemion Iudæos lassos inuadit in bello	
Aristobulus obsidetur in templo	393. 606	contra Arabes	435
Aristob. donis sibi conciliat Scaurū cōtra		Arus Ptolemæi, uicus quidam	506
Hyrcanū fratrem & Aretam regē	394. 604	Asa filius Abiæ succedit patri in regno	243
Aristobulus Pompeio magno uitem aure		Asa profligans Zaream regem, populatur	
am dono mittit	394	regionem Baasa	245
Aristobulus fugatur in Alexandrium ca-		Asa mortuo succedit Iosaphat	246
stellum	395	Asahel filius Saruiz	182
Aristobulus Romam uinctus ducitur	397	Asahel miræ uelocitatis	182
607		Asahel perēptus sepelitur in Bethleem	182
Aristobulus à Roma fugiens cum Roma		Asahel rex Damalci uictus ab Helia	249
nis iterum pugnans uincitur	399. 608	Asahel Adher regis seruus & in regno Sy-	
Aristobulus à Casare dimissus à Pompe-		rorum successor	263
ianis ueneno necatur	401. 609	Asahel uicit Israelitas	269
Aristobulus tertius.		Asahel mortuo successit Ioachazas	269
Aristobulus filius Alexandræ	428. 429	Asahel mortuo regnū peruenit ad filium	
Aristobulus sacerdotium ab Herode ade-		eius Addan	271
ptus matris importunitate	429	Asam filius Iesse	162

Asamonas	312	Astabus fluuius	52
Asamonarum pontificum in principatu terminus	426	Astaburas fluuius	idem
Asaph	310	Astaroth deus Palæstinarum	180
Asaphat filius de prole Gigantum contra Dauid	208	Astoides	638
Asaphon locus	384	Astrologia & Geometria studium quāto tempore olim perdisci poterat	10
Asar pater Ioab maritus Saruiz	182	Astrologiam calluit Abraham	15
Asar ciuitas	133	Athenienses Hyrcano tertio statuum de dicandam decernunt	405
Asaracoldas rex Assyriorum	282	Athenienses laudantur	685
Asarcha Pentecoste grace	82	Athōges uir ignobil' cōtra Iudā nifus	505
Asarmoth filius lecten	13	Atlas locus	690
Asbel filius Benjamin	46	Atratinus	619
Ascalon ciuitas Palæstinarum	123	Auarim locus	859
Ascalon capta à Chananais	131	Aula tēpli Salo. extrinsecus facta	225. 226
Ascalonitarum pestis	146	Aula regia	785
Ascensores equorum Salomonis quomodo exornati	234	Aulon oppidum	389
Aschenar filius Gomer	12	Auranitis regio Herodi datur	449
Aschanes eunuchus	296	Aurea aquila è templo direpta	495
Aser filius Iacob	28	Aurei lecti usus solis Parthis cōcessus	576
Aseritz quam terram sint sortiti	123	Autozoniblipa ciuitas	247
Ases rex	859	Azaria prophetia ad exercitum Asa	244
Asia	684. 329	Azarias Oziā sacra temerātē phibuit	274
Asina Balaam loquitur	98	Azarias filius Achimæ, sacerdos	295
Asinei & Anilei fratrum duorum cōspiratio contra Parthos & Babylonios	541	Azarias puer socios Danielis à Babylonio Abdenago nuncupatus	246
Asineus ueneno interijt	544	Azarias Iudæis præficitur Iuda Machabæo ad hostes profecto	355
Asion gaber, locus	232	Azaria infelix pugna	354
Asochiton, aliās Assochion & Assocheon ciuitas Galilææ	384	Azarus pontifex	494
Asom filius Dan	46	Azeca locus	162
Asophi filius Mareoth	218	Aziazus rex Amasorum	582
Afor campus	371	Azo filius Nachor	14
Afor ciuitas condita à Salomone	231	Azotus Palæstinarum ciuitas	123
Asofra genus tubæ Hebrææ	85	Azotorum pestis	146
Asphaltitis palus uel lacus	16. 96. 256. 273. 761	Azymorum festiuitas	558. 82
Asphar lacus	360	B	
Asprenæ senatoris uestis malo omine cruciata	553	Baacha ciuitas	190
Asprenas occiditur	556	Baal deus Achab & Tyrriorum	246
Asseneth filia Putipharis uxor Ioseph	39	Baal templū Samariæ concrematur eiusq; sacerdotes interimuntur	267
Asserones mensuræ Mosaicæ	225	Baal templum Hierosolymis euersum	268
Assuerus, uide Artaxerxes	317	Baasa filius Meheli	243
Assur filius Sem	13	Baasa interficit Nadab eiusq; regno potitur	244
Assurim filius Dadan	22	Baasa à Creone occisus	245
Assyria unde dicta	idem	Babe liberi inimicitia in Herodem luunt poenas	444
Assyrii populi	15	Babel interpretatur confusio	18
Assyriorum bellum cum Sodomitis	16	Babras radix qua demones effugātur	838
Assyriorum strages Hierosolymam obsidentium	282	Babylon ciuitas	58
Assyriorum defectio à Medis	285	Babylon à Cyro & Dario capta	308
		Babylon Seleuco subditur	329
		Baby,	

Babyloniorum studium in capienda urbe
 Hierusalem 291
 Babylonij Hierosolymitas captiuos abdu-
 cunt & perimunt 291. 292
 Bacchides hostis Iudæ Macha. 357. 358. 359
 Bacchides uastat Iudæam 361. 396
 Bacchides cum Ionatha Abbaron foedus
 inire coactus 362
 Bachilla scriptor gestorum David 208
 Bachuran locus 200
 Bachus pater Banaia 220
 Bactriani populi 15
 Baon rex 859
 Bagatheus eunuchus 319
 Baia oppidum campania 535
 Balaā ppheta filius Israël bñdixit, ac rursus
 cōtra illos cōsiliū dedit Balach 98. 99. 100
 Balach rex Madianitarū Balaam prophe-
 tam consulit cōtra Israëlitas 98. 99. 100
 Baladas rex Babyloniorum 285
 Balam ciuitas 153
 Balan famula Rahuelis collocat Iacob 28
 Balas Rubenita 90
 Balath urbs à Salomone condita 238
 Balathana locus 480
 Baldezel uicus 707
 Baliorum rex 16
 Ballas rex Sodomitarum idem
 Balleas rex Sodomitarum idem
 Ballis dux Germanorum 833
 Ballistarum uis 719
 Balsami radicem regina Aethiopia prima
 Iudæa intulit 233
 Balsamum qualiter circa Hiericuntem in-
 ueniat 605
 Balsamum nusquam nascitur præterquam
 in Hierico 433
 Baltasar nomen Danielis apud Babyloniu-
 um 296
 Baltasar q & Nabon rex Babylonius 299
 Baltasar iuxta pphetiā Danielis captus 301
 Baltasar sacris uasis abutenti mirabile con-
 tigit prodigium 300
 Banaia filius Remmō occidit Isboeth 185
 Banach princeps militiæ Salomonis 220
 Banaias præfectus custodiæ corporis Da-
 uid 208. 198
 Banaias unus fortissimorū David Palæsti-
 nos uicit & leonem interfecit 209. 210
 Banaias refragatus ambitioni Adonia 213
 Banaias suffragatus Salomoni, in regem
 ungendo 214. 215
 Banaias Adoniam & Ioab iussu Salomo-
 nis occidit 218

Banaias filius Bachi princeps militiæ Salo-
 monis 220
 Barachias Israëlita 276
 Barachus dux Israëlitarum 158
 Barbari Sorophraci dicti 22
 Barbarorum insidiæ cōtra Herodem 425
 Barematim ab Isaac capitur 26
 Bardanes rex Parthorū à suis occisus 577
 Baris mons 9.
 Baris castellū nūc Antonia 453. 200. 603
 Barthanus 319
 Baruch scriba & discip. Hieremiæ 188. 295
 Barzafarmanes satrapa Parthus 427. 418
 Basan princeps militiæ Salomonis 220
 Basemath filia Ismaelis uxor Esau 26. 32
 Basima filia Salom. uxor Achinadab 220
 Bassus Macherunta & Herodiu capit 857
 Bataltidis regio 105
 Bathanea regio 449. 480. 629
 Bathuel filius Nachor 14
 Bathilus uenenum Roma afferens appre-
 henditur 485
 Bathyra uicus 480
 Batibius senator 554
 Bathanea prouincia 269
 Batus mensuræ genus 222
 Bebius mons 582
 Bebricum Gallia oppidum 764
 Becher filius Beniamin 46
 Bedoscoria locus 555. 597
 Beelsephon locus 58
 Begabri uicus 759
 Bela filius Beniamin 46
 Belesemius Hierosolymā cū tēplo destru-
 ctam iussu Cabyris restitui prohibuit 306
 Bello qui inutiles 115
 Bellum inter Ioab & Abner 182
 Bellum Hebræorum intestinum 183
 Bellum Roboam contra Abiam 242
 Bellum inter fratres Demetrium & Philip-
 pum filios Antiochi Grypi 388
 Belselida ciuitas 369
 Beniamin filius Iacob natu minimus 38
 Beniamin domi linquitur, fratribus in Ae-
 gyptum profectis 40
 Beniamin ad Ioseph mittitur 41. 42
 Beniamin quasi furti reus capitur 45
 Beniamita quam terrā sint sortiti 123
 Beniamitarum infelix bellum contra Israël-
 itas 129. 130
 Beniamita desponsi labitis uirginibus, eo-
 rumq; ducenti raptu ducunt uxores 130
 Beretha locus 681
 Berezel Galaadites 206

Berfa filius Afer	47	Bibimasis dux	327
Berithus ciuitas	475. 476	Birzito uilla	357
Berithij Varo Iudææ tumultus sedatur		Bithisanos urbs	123
auxiliati	506	Bittora urbs à Salomone condita	238
Beroea ciuitas	388	Blasphemiae lex & poena	106
Beronice ciuitas, olim Elana	232	Blicus Ptolemæus	401. 610
Beronice filia Salomes primæ, uxor Ari-		Bobus terra aranda, nec diuerso genere se-	
stobuli quarti	455	Bochor uicus	201 (minanda 108)
Beronices nomine plures fuisse de proge-		Bochonus pater Sabee	206
nie Herodis inuenies	524. 530. 566. 582	Boethus pater Simonis Cantharæ	567
Berosus Chaldaeus de arca Noë	8. 822	Bologeses rex Parthorum	577
Berosus meminit Abrahæ	15	Bonones à Parthis pulsus, ab Armenijs ca-	
Berosus de rege Sennacherib	282	Booz cognatus Elimelech du-	(pitur 517)
Berosus de rege Nabuchodonosor	298. 823	cit Ruth uxorem	143
Berothi ciuitas	121	Booz colunæ nomē in tēplo Salomo.	224
Berabee ciuitas	149. 249	Borceas uicus	708
Berselleus Galaadites bñficus i David	202	Bosame filia Herodis	645
Bersellei filios David moriturus commen-		Bosor ciuitas Arabiæ	109
dat Salomoni	216	Bosphorani	684
Berylus Neronis pædagogus	585	Bothrus ciuitas	24
Beseleel filius Uri	70. 78	Boum triturantium ora non obligada	108
Besor torrens	179	Bracchus legatus	563
Betharum passio in Aegypto	57	Britanni laudantur	684. 685
Betharanta ciuitas Iulia dicta	515	Britannicus filius Claudij	585
Bethara	777	Brixellum	764
Bethel ager	26	Brundisium urbs	418
Bethel quid significet	idem	Bubo ominosus ales Agrippæ maiori in-	
Bethel ciuitas	155. 237	terpretatus	530. 571
Bethela urbs capta	127	Buliasitis flumen	858
Bethlehem ciuitas tribus Iudæ	idem	Bureus princeps militiæ Claudij	585
Bethlehem à Roboam structa	239	Buz filius Nachor	14
Bethelephton toparchia	759	Buzi sacerdos	146
Bethomis ciuitas	387	Buzus aliàs Bithus, pater Simonis soceri	
Bethoron uicus & ciuitas	358. 361	Herodis	448
Bethsabee uxor Uriæ à David stuprata	193	C	
Bethsabee prodit temeritatē Adoniæ	213	C Aath filius Leui	46. 51
Bethsabee repulsam passa à Salomōe pro		Cabrothalia locus	86
Bethsaida ciuit. Iulia dicta	515 (Adonia 218)	Cades locus	124
Bethzan ciuitas nunc Scythopolis	180	Cadmus Milesius	854
Betiso locus	779	Calius Bassus occisor Sexti Caesaris	612
Betsamis uicus	147	Casarea Capadociæ olim Moga	11
Betsamis ciuitas à Græcis Scythopolis	354	Casarea Herodis ædes	630
Betsamita populi	147	Casarea olim Stratonis pyrgus uel turris	
Betsephon ciuitas in biblijs Balafor	197		446. 449. 571. 585. 600
Betsura ciuitas à Roboam structa	239	Casarea quando ab Herode perfecta	462
Betsura à Iuda Machabæo capta	353	Casarea magna Iudæorū cades facta	691
Betsura à Simone Matathia expugnata	371	Casarea Iudæorū & Syrorum contētio fa-	
Betsurita Antiocho Eupatori se tradūt	356	Casarea Philippi olim Pãneas	515 (cta 589)
Bethora locus	272	Casarea Philippi Neronia dicta	587
Bettora uicus Iudææ	350	Casares Romanorum reges sunt dicti	238
Bettoron ciuitas	696	Casaris pugna cōtra Aegyptios adiuuati-	
Bezechin regio	126	bus Hyrcano tertio & Antipatro	401. 609
Bezechini populi	idem	Casaris bñficia in Hyrcanū tertiū, & An-	
Bibaste castrum	164	tipatrum primū, eiusq; filios	401. 611
		Casare	

Gasare interfecto, iudæa exactionibus gra- uatur, Ro. dissidijs & tumultibus inquie- tantur 410. 411. 612	Capharbasa locus & campus 388. 449
Casonia uxor Caij Caligulae occisa 568	Capharim ciuitas 765
Caiaphas nomine Iosephus, pontifex post Simonem Camithi 516	Capharsamala uicus 858
Caiaphas pontificatu priuatur 521	Caphartophran uicus 759
Cain fratricida primus arare comperit 5	Caphedon Samaræorum seductor 520
Cain à deo increpat ⁹ , mēsurarū & pōderū inuētor, primæ mundi ciuitatis cōditor 6	Caphera ciuitas 765
Cainæ filij Enos ætas 8	Caphthorim filius Mesraim 13
C. Fannij decretum pro iudæis 408	Capirona locus 604. 394
C. Caesaris decreta pro Hyrcano tertio, & gente iudæa 405. 406	Capito Gessij Flori centurio 678
C. Caesaris cades 418	Capitolium Romæ Iouis templum 547
C. Martius Censorinus 464	Capadoeces olim Moschini 11
C. Norbani Flacci epistola pro libertate iudæorum tutanda eodem	Caprea insula 527
Caius filius Agrippæ 500	Captiuorum mos supplicandi 252
C. Caligula filius Drusi maioris ex Anto/ C. Caligula quartus Ro. imp. 669 (nia 529	Captiuorum & peremptorū numerus Ti- to Hierosolymam obtinente 827
C. Caligula Herodem cum Herodiade exilio damnat 535. 669	Carchedon ciuitas nunc Carthago 861
Caligula Agrippæ Tetrachia Philippi do- nat 535. 669	Carmelus mons 123. 220
C. Caligula Petronium contra iudæos le/ C. Caligulae literæ ad Petronium (gat 669	Carran locus 26
de statu erigendis 539	Carrorum prouincia amoni ferax, & reli- quijs arcæ Noë celebris 574
C. Caligulae crudelitas & arrogantia 547	Carthaginienses laudantur 689
C. Caligula insidijs Cassij Chereæ interem- ptus 548. 549. 550. 555	Carus phariseus occiditur 482
C. Caligulae uxor occiditur 561	Cased filius Nachor 14
C. Caligulae qual' fuerit uita & eruditio 561	Cassander rex Macedonia post Alex. 329
C. Sempronius Romanus 379	Cassij aduentus in iudæam 400. 408
Caleph locus 127	Cassius iudæam uarijs malis affecit 418
Caleph explorator Chananæ 87	Cassius Longinus præses Syriæ post Vi- Cassius Chareas Claudio ini- (tellium 453
Caligo tenebrarum in Aegypto 58	micus morte multatur 565. 568
Calistus libertus C. Caligulae 552	Cassius præses Syriæ post Crassum 609
Callimander à iudæis uictus 380	Castomachi ciuit. à Iuda Mac. uastata 358
Calliroë fons Iordanis 495	Castor iudæus 789
Calon locus 434	Castra regio 182
Cabyres rex Persarū Saba ciuitatē Mero/ inden nominauit 52	Catalogus pōtificum à tēpore Salomonis usq; ad captiuitatem Babylonicam 295
Cambyres Aegyptum uastauit 58	Catullus Libyæ præses scelerum suorū iu/ Caulas locus 295 (stas soluit pœnas 852
Cabyres Hierosolymā & tēplū restaurari prohibuit 506	Causa deletionis tribus Benjamin 127
Cambyres Damasci defunctus 506	Causa defectionis tribuū à Roboam 237
Camon ciuitas Galaadinorum 137	Causa erroris Græcorum 854
Campus Curricus uel Curius 192	Cedarus filius Ismaelis 20
Campus maximus, regio 220	Cedeffa ciuitas 373
Camuel filius Nachor 14	Cedmas filius Ismaelis 20
Canathon uicus 628	Cedron uallis 779
Cadelabra & cithari tēpli Salomonis 225	Ceila prouincia 173
Capernaum fons 733	Ceilani & Ceilitæ prouinciales eodem
	Celeb filius Dauid 185
	Celendris ciuitas Ciliciæ 486
	Celer millenarius discerptus 582
	Cenez filius Eliphas 32
	Cenez Israelitas ab Assyrijs afferuit 133
	Cendebeus dux à Simone Marathia ui- ctus. 376. 598
	Cenedecus 698

Ceparius Quirini senator	402	Chira aurarius opifex tēpli Salomōis	224
Cephalon frater Antipatri primi	394. 604	Chordorlohomorrus Assyriorum dux	16
Cerastes pater Pausania	326	Chorami Madianitis, uxor Samariae	108
Cerealis Samariae expugnator	722. 723	Chronica ab initio mundi usq; ad captiuitatem Babylonicam	292
Cerimoniae sacerdotum & pontificum tabernaculi	80	Chusus filius Cham	12
Cesennius Gallus Galilaeam inuadit	695	Chusae populi	eodem
Cesennius Petus	840	Chusi amicus Dauid	199. 200
Cestius Gallus	677. 695	Chuta flumen	280
Cestius Iudaea explorat p Neapolitanum	681	Chuti locus	279
Cestius Iudaeam populatur	694. 695	Chutia regio Persidis	280
Cestii exercitus casus	695	Chutaeorum transmigratione in Samariam	280
Cestius Hierosolymam obsidet	697	Chutaeorum insidia contra Iudaeos	310
Cethaeus filius Chanaan	13	Cilicia olim Tharsus	12
Cethim filius Iani	12	Cilicum oppidum	389
Cethima insula, nunc Cyprus	eodem	Cinaeus filius Chanaan	13
Cetura uxor Abrahae	22	Cinnamus princeps Parthorum	576
Chabulan terra	230	Cinnira musica instrumenta	225
Chacad Hebraeorum sapiens	223	Cinthares ponderis genus	73
Chadam	193	Circumcisionis origo	18
Chalcis ciuitas	394. 401	Circumcisio Iudaeorum & Arabum	20
Chaldaei olim Arphaxadai	13	Cis pater Saul, filius Abihel	150. 158
Chaldaei insurgunt contra Abraham	14	Ciuitates fugitiuorum	103
Challis ciuitas	707	Classicus dux Germanus	833
Cham filius Noe	10	Glaudius C. Caligulae patruus	554. 558
Chana uilla & uicus	388. 434	Claudius quomodo imperium suscepit	558
Chananaeus, in bibliis Chanaan, filius		Claudius a militibus non a senatu Ro. imperator delectus	562. 563. 678
Chananaea regio	12 (Cham 12)	Claudii beneficentia in Agrippa maiorem, & edicta aliquot pro Iudaeis	566. 672
Chananaea fame pressa	15	Claudius in seditiosos Iudaeos animaduertit, stolam conseruandi potestatem Iudaeis concedit, & Herodi Chalcidis regi potestates & sacerdotes instituendi auctoritatem donat	572. 573. 574.
Chananaeorum exercitus quantus fuerit contra Gabaonitas	121. 122	Claudii obitus	583. 674
Chananaeos & rebelles esse occidendos	114	Claudii tempore fames facta	88
Chananaeorum terrae natura	123	Clearchus philosophus Iudaeae gentis meminit	865
Chananaei a Iosue deuicti	eodem	Clemens complex coniurationis in C. Caligulam	550. 558
Chananaei ab Israelitis deuicti	133	Clemetia Agrippae maioris in detractatore	
Charanacha Ammonitarum metropolis	192	Cleodemus propheta	22 (rem 570)
Chariathiarim ciuitas	147	Cleopatra uxor Ptolemaei Epiphanis	343
Charmi filius Ruben	46	Cleopatra filia Ptolemaei Epist. nubit Antiocho	340
Charran ciuitas	14	Cleopatra raptu desponsata Demetrio Nicanori	368
Chaslohim filius Mesraim	13	Cleopatra uiduata Antiochum Soterem leuissimum ad nuptias & ad imperium inuitat	376
Chebronicus uicus	800	Cleopatra insidiata Ptolemaeo Lathyro filio	380. 384. 385
Chebron fons	294	Cleopatra Selene regina Syriae	390
Chebron ciuitas uastata	554. 763. 765	Cleopatra Alexandram tertiam cum filio fugere inuitat ad Aegyptum	439
Chedon area, locus	388	Cleopatra	
Cheforita populus	120		
Chelcias filius Oniae Aegyptiaci templi conditoris	180		
Chelion filius Elimelech	142		
Cherubimfigurationes arcae Moysi	73		
Cherubim templi Salomonis	224		
Chetomene, uestis sacra	74		
Cheton lineum sacrum	eodem		
Chiatemerita populus	120		

Cleopatra M. Antonij animū incitat i He
Cleopatra malitiæ 433. 626 (rodē 626
Cleopatra cū Ant. uicta ab Augusto 441
Cleopatra Hierosolymitis, uxor Hero. ma
Cleopatra uxor Gessij Flori 591 (gni 480
Clitus læuæ suæ manus abscisor 704. 705
Cludius Romanus 554
Codecanathan uicus 626
Coeles 602
Cænopolis locus 697
Colchi 684
Collatio Hero. I. & Agrippæ maioris 570
Colles Hierosolymorum 778. 779
Colobium quid significet 197
Columnæ templi Salomonis 224
Comis 632
Cōmutatio sacerdotij ex tribu in tribū 146
Cos insula 385
Concertatio fratrum de sacerdotio 346
Cōcertatio super tēplis Aegypti & Hiero/
Concilio locus 188 (Iolymorum 365
Concubina Nachor 14
Cōflictus duarū meretricū añ Salomo. 219
Consilium Balaam aduersus Israel 100
Cōsiliū sapiētū Palæstinorū, p. arca dei 147
Cōspiratio Absalō aduersus Dauid patrē
Conuallis benedictionis 256 (suum 199
Conuallis gigantum 187
Cophinum flumen 13
Copinius cum Cyrenio missus ad censen
 dum populum Iudæorum 513. 664
Copton ciuitas 768
Corban quid significet 95. 688
Corduba Iberiæ ciuitas 548
Core filius Esau 32
Core cōtra Mosen seditiosus plebē aduer/
 sus eum concitat 90
Core cum 250. uiris exustus 93
Coria ciuitas 395. 605
Corinthus quidā in Herodis magni mor
 tem molitus 483. 646
Cornelius Leo, tabellio Claudij 574
Cornelius Sylla 606
Cornelius Faustus Syllæ filius, muros Hie
 rosolymorū primus conscēdit Pompeio
 ciuitatem obsidente 397
Corona pontificis in tabernaculo 76
Corona aurea templi Salomonis 225
Coreon locus 149
Corus quid 448
Cotardus Parthorū rex post Bardanē fra/
Cotis rex minoris Armeniæ 570 (trē 577
Cous Euaretus 642
Coza Idumæorum deus 443

Cozabiscortum Samariæ 602
Crassus præses Syriæ post Gabinum pecu
 nias templi depradatus 400. 609
Crassus apud Parthos occisus 406
Crateræ templi Salomonis 225
Cremona Galliæ ciuitas 768
Creon occidit Baasan 245
Cræteo Ioui tēplū dedicat à Sichimitis 548
Culmen loci nomen 256
Cumanus præses Iudææ post Tiberiū Ale
 Cumanus à Iudæis accu/ (xadrū 579. 672
 satus, Romam mittitur 581. 582. 673
Curio filius Nicodemi 692
Cuspius Fadus Syriæ præses, Claudio im
 perante 458
Cuspius Fadus in Iudæam missus 572
Custobarus ab Herode affine suo occisus
Custobarus 588 (445
Custobarus Iudæorum legatus 688
Cynaras rex Cyri 554
Cypris uxor Antipatri, mater Herodis
 magni 401. 609
Cyprus insula, olim Cethima 12
Cyprus ciuitas 465
Cyprus capitur 695
Cyrene ciuitas 400
Cyrenæi laudantur 685
Cyrenius præses Syriæ populū Iudæorum
Cyrellus poeta 865. (censet 513
Cyr^o Persarū rex cōtra regē Babyloniū 299
Cyrus Iudæorum captiuitatē relaxat 304
Cyri epistola ad Syriæ satrapas 305
Cyrō ignoratē Hierosolyma & templum
 restaurari prohibentur eodem
Cyrus filius Xerxis aliās Artaxerxis uel
 Assueri 317
Cyzicus ciuitas 379

D

Dacus Parthorū puinciā inuadit 578
Dadan filius Iexan 22
Dagon deus Palæstinorum 146. 795
Dagonis templum in Azoto 367
Dagon castellum Hiericuntis 376
Dalila meretrix Samsonis impostrix 141
Dalmatæ populus 684
Damascus unde instituta 15
Damascus subditur Dauid 190
Damascus ab Assyrijs capta 277
Damascus capta ab Alexandro Magno 327
Damascenorum ingens clades 190
Dan fons Iordanis 16
Dan filius Iacob 28. 46
Danitæ quam terram sint sortiti 125
Danitæ in montana fugati 132

Dan ciuitas conditur	231. 238	Dauid ad regem Moab ueniens, pareres stat	
Dan uastatur ab Asa	245	Dauid moratus in Iudaea	169 (dimittit 169)
Daniel à rege Babylonio Baltasar nomina- tus	296	Dauid Palaestinos Ceilam deuastantes in- uadit	170
Daniel prodit regis Babylonij somniū	297	Dauid & Ionathas pactū rursū firmāt	173
Daniel regi Babylonio scripturam inter- pretatus	300	Dauid proditur à Ziphais	eodem
Daniel in Mediam à Dario ductus, maxi- mo in honore celebratur, transgressionis accusatus, leonibus obijcitur deuorandus: illato eo permanēte, accusatores suæ mali- tiæ deprehensi uicissim leonibus sunt ob- lecti	301. 302	Dauid à Ziphais fugit ad desertū Maon	
Danielis Mausoleum eiusq; autoritas & uisiones	302. 303	Dauid oblata occidēdi potestate Saul (173) persecutorem interficere noluit	172
Daphne Antiochiæ locus	423. 480	Dauid alloquitur Saul	eodem
Darda sapiens Hebræorum	221	Dauid contra Nabal arma mouet	173
Darius Medorū rex cōtra Babylonīā	299.	Dauid Abigail ducit uxorem	174
Darius Persarū regnū assecutus, do- nat Hebræos libertate & muneribus ad restorationē urbis & templi	300 (300 306. 308	Dauid iterum proditur à Ziphais	eodē
Darij quæstiones cubicularijs ppositæ	306	Dauid castra dormiētis Saul ingressus, lan- ceam surripit	eodem
Darij pmissio ad Zorobabel, & mu- nificētia in Iudæos	307 (307 308	Dauid cum sexcētis fugit ad Achis regem Geth	175
Darij epistolæ ad præfectos Syriæ & Phœ- niciæ & ad Samaritas	311	Dauid duas simul uxores habuit	174
Dario mortuo Xerxes filius successit	313	Dauid Serritarū & Ammonitarū prouin- cias deuastat	175
Darius ab Alexandro uictus, ad Persas fu- giens remeauit	327	Dauid rogatu Achis suppetias tulit Palæ- stinis contra Hebræos	176
Darij regis Lacedæmoniorum epistola ad Oniam tertium pontificem	345	Dauid factionis suspectus prælio abstine- re iubetur	178
Darius filius Artabani regis, obses datur Tiberio Casari	522	Dauid cōsulto deo, insequitur Amalechitas	
Darius præfectus equitum Agrippæ	688	Dauid mortem Saul dolet, deq; eius (179) interfeutoribus poenas sumit	180
Dartabenes Parthicus	574	Dauid scripsit epitaph. Saul & Ionathæ	180
Datan Rubenita	90	Dauid fit rex tribus Iuda	eodem
Datan & Abirom uiui absorpti	93	Dauid Michol uxorem suā recuperat	183
Dathara princeps Assyriorū cōtra Hiero- solyman castellum	353 (solyman 280	Dauid dolet super morte Abner	184
Dauid filius Iesse	143. 161	Dauid occisores Abner execratus	185
Dauid pastor ouium in regem eligitur & ungitur	161	Dauid mortem Isboseth ultus	186
Dauid assumitur in citharædum Saul	161	Dauid omnē principatū Israel cōsecut ⁹	186
Dauid monomachia	162	Dauid obsidet Hierusalem	eodem
Dauid cū Goliath pugnam aggreditur	163	Dauid prim ⁹ Hierosolyman nūcupauit	187
Dauid Goliath fundā prostermit	eodem	Dauid Palaestinos uicit Hierosolyman	188
Dauid concitatur inuidia apud Saul	164	Dauid constituit templum ædificare	189
Dauid insidijs Saul, mortis periculum pas- sus, uxoris astutia euadens, uenit ad Sa- muele	165. 166	Dauid iterum bella infert Palæstinis	189
Dauid & Ionathas iusiurandum faciūt	168	Dauid recordat ^r fœderis cū Ionat. initi	191
Dauid fugit ad Achimelech & ad Achis re- beratur de terra Geth	eodem	Dauid iniuriā ultus in Ammonitas	192
		Dauid amore Betabee captus	193
		Dauid Vria mortuo Betabee ducit uxore	
		Dauid adulteri arguit à Nathan	195 (194
		Dauid reconciliatur deo	195
		Dauid pro agrotante puero supplicat	195
		Dauid filios quos perisse credebatur ample	
		Dauid reuocat Absalom	198 (ctitur 197
		Dauid à filio suo Absalō regno pellitur	199
		Dauid cōsolatur per Chusi amicum	199
		Dauid clām nunciatur cōsiliū Absalom filij sui	200
		Dauid exercitu contra filium instructo ui- ctoria potitur	202
		Dauid	

David filij sui Absalom mortē lugens, per Ioab consolatur	204	Demetrio uxor Alexandri Epi. nubes	368
David iterum regnum recepit	205	Demetrius Ionathæ Abaron sacerdotum confirmat	369
David inimicos in gratiam recepit	205	Demetrius in Ionathā ingratus à Trypho ne Apameño superatur	369. 370
David à concubinis ultro se abstinet.	206	Demetrius capitur	375
David rursus contra Palæstinos bella ge-		Demetrius rex cōtra Hyrcanū Ioānē	379
David ab Asaphat impetitus per (rit	208	Demetrius ab Alex. Zebēna superatus, ad Cleopatram uxorem fugiens, non recti pitur, tādē interijt occilus ab Antiocho Cyziceno	Idem
David uario metrorum genere cantica & hymnos componit	209	Demetrius Eucerus Alex. Iamneum uin/ cit	601. 387
David mandati dei oblitus in censendo populo	210	Demetrius contra Philippum fratrem bel la parat	388
David ex tribus supplicijs pestē elegit	210	Demetrius orator	384
David poenitens pestem deprecatur	210	Demetrius Pompæi libertus Gadarenis præficitur	397
David altare struxit in area Orphan seu Orphni	211	Demetrius Andromachi filius	468
David impensas ad opus templi parat	211	Demetrius Alexandrinus	582
David Salomoni filio mandat ædificatio/ nem templi	212	Demetrius Phalæraus bibliothecæ Ptole/ mæi Philadelphii præfectus	330
David iam senex cōcalescit ab Abisag adu/ lescēntula & Betṣabee uxori iurat Solo/ monem regnaturum	212. 213	Demetrii epistola ad Ptolemæi pro tran/ scribendis libris Iudaicis	332
David populum iterum censet	214	Demoteles tabellio Darii Lacedæmonio/ rum regis	345
David sacerdotes & leuitas ordinat	idem	Desius mensis	409
David tribuum principibus, & cohortum/ ducibus, loquitur de ædificatione templi & Solomone filio successore	215	Dei sententia super hominem	5
David morituri uerba ad Solomonē	216	Dei uerba ad Abraham	17
David annos septuaginta uixit, à Solomo/ ne sepultus, ingentes thesauros & diuiti/ as reliquit	216. 217	Deus per uisionem loquitur Iacob in Ae/ gyptum profecturo	46
David templum erexit in Moraïm	21	Deus Moï locutus super liberatione filio/ rum Israel	54
Debora Israelitarum prophetissa	332	Deus Moï appellationem sui significat	55
Decem præcepta legis	69	Deus iubet Aaron sacerdotio fungi	77
Decima leuitarum & quæ illis dari solita		Deus pulchritudine tabernaculi delecta/ tus	78
Decimarum lex	106 (erant 94	Dei præceptum ad Saul ut Amalechitas deleat	158
Deda filius lectan	13	Deus irascitur Saul ob inobedientiam	159
Decreta aliquot p. Hyrcano & Iudæis	405	Deus obediētia nō sacrificijs delectat	160
Dedicatio templi à filijs transmigrationis celebrata	312	Deus loquitur ad Nathā de structura tem/ pli	189
Delon ciuitas	395	Deus carpit Solomonē per prophetā	235
Delta locus	402	Dei indignatio contra Achab	250
Demetrius Seleuci filius Antiochum Eu/ pa. & Lyfiam interficit	357	Diāgoras Melius	890
Demetrii insidiæ & insectationes aduersus Iudam	357. 359	Dicæarchia ciuitas	510. 527. 547
Demetrius cum Ionathæ Abaron amicitia componit	362	Digestio structuræ templi Salomonis	223
Demetrii epistola ad Ionathā Abaron	363	Diglath	4
Demetrius in pralio contra Alexandrum Epi. occiditur	364	Diligentia regis Babylonij in pueros He/ bræorum	296
Demetrius Nicanor Grypi.		Dina filia Iacob	28
Demetrius Demetrii filius contra Alexan/ dram Epi.	366	Dinæ stuprum à fratribus uindicatum	32
		Dinasus pontifex.	589
		Dineas	

I N D E X.

Dineas & Aretas, Obodæ successor	472	Drusus aliàs Drusium, turris	449. 678
Dineas Silæi ueneficij traducit apud Cæ- sarem	472	Duæ tribus Gad & Ruben & dimidia Ma- nasse Amorrhæam possident	105
Dineus pater Eleazari latronis	584	Duæ tantum tribus à captiuitate Hieroso- lymam redierunt	315
Diocles de rege Babylonio	299	Duo Cherubim templi Salomonis	224
Diogenes qdā à Phariseis occisus	390. 603	Dyo mensis Macedonum	7
Diodorus legatus Iudæorum	379	E	
Dion ciuitas	388	E Bal mons	122
Dion historiograph⁹ de rege Hira	230. 861	Eban filius Dauid	187
Dionysius Tripolitanus	394	Ebifar ciuitas	174
Diophantus pseudographus	474. 64	Ebutius Decadarchus	737
Dioapolis	695	Echataus Chaldaus meminit Abrahā	15
Drimi nomen loci	415	Echi filius Beniamin	46
Discon filius Ptolemæi Epiphanis	346	Echibene uxor Ezechia, mater Manassæ	
Dison pontifex	589	Edom cognomentum Esau	32 (285)
Dissa uicus	740	Egbathana locus	302. 311
Distrus mensis ultimus Macedonum	312	Egiras Adiabenus	798
Diuortium uxoris	110	Eglon Moabitarum rex Israelitas seruitute affligens ab Aoth interimitur	131. 132
Dius ciuitas Macedonum	328	Egressarius rex Babylonius	299
Dochis princeps militiæ Salomonis	220	Euila filius Chusi	12
Docon forum	697	Euilæi populi nunc Getuli	idem
Dodorus filius Herculis	22	Elacon mons	778
Dodus pater Eleazar	209	Elæon mons	800
Doech Syrus famulus Saul	168	Elamita populi	15
Doech pditor beneficiorū Achimelech in Dauid, sacerdotes iussu Saul interficit	170	Elam filius Sem	idem
Domitianus	770	Eldaa filius Madian	22
Domitiani expeditio in Germanos & Gal- los	833. 834	Eleazarus Mosi filius	55
Domitius Barbarus pater Neronis	583	Eleazar uel Eleazarus filius Aaron	77
Domitius Nero	583	Eleazarus patri successor in sacerdotio	95
Domitius Sabinus	723. 790	Eleazarus moritur	126
Dona Ptolemæi ad Eleazarū pontificē	337	Eleazar filius Dodi	209
Dora ciuitas & castellū Idumææ	375. 376	Eleazarus frater Simonis iusti sacerdoti adeptus	332
Doritarum facinus in Iudæos	568	Eleazari & Ptolemæi Philadelphi alternæ epistola	333
Dorensis regio	220	Eleazaro mortuo Manasses patruus suc- cessit	340
Doris ciuitas	123	Eleazarus Apphus uel Mauro, filius Ma- tathia	348
Doris aliàs Dosis uxor Herodis	413	Eleazarus ab elephāte opprimitur	356. 397
Dorotheus minister Ptolemæi	336	Elcazarus seditiosus phariseus	388
Doron ciuitas	123	Eleazari sacerdotis instātia ad Crassum ne aurum templi depraedaretur	400
Dorotheus Nathelis tabellio	575	Eleazarus pōtifex post Iozarā Boethi	518
Dortus Iudæus	581	Eleazarus filius Anni pontificis in sacerdo- tium successit post Ismaelum labi	516
Dosithei perfidia in Hyrcanum tertiu	438	Eleazarus cuiusdam Iudæorum factionis autor mulctatur à Fado	575
Dositheus ab Herode occisus	443	Eleazarus princeps latronum	580. 673
Dotan urbs	260	Eleazarus latro à Felice captus	584. 675
Draconis leges	855	Eleazarus quidā cōspirationis Iudæorum contra Romanos autor	687
Drimas loci nomen	613	Eleazarus	
Droma concubina Gedeonis	135		
Drusilla Agrippæ maioris filia, uxor An- tiochi Comagenensis regis	572		
Drusilla Felici nupta	582		
Drusus maior Tiberij frater Antonia ma- ritus	525		
Drusus Tiberij filius	525		

INDEX.

Eleazarus filius Iairi	690	Ephron agrum suum uendidit Abrahæ	24
Eleazarus Simonis	699	Epícrates Iudæis Scythopolim tradidit	380
Eleazarus Ananiæ	idem	Epícuræi prouidentiam dei negantes re-	
Eleazarus Addai filius	718	darguuntur	308
Eleazarus filius Gionis	747	Epilogus oium pōtificū ab Aarō usq; ad no-	
Eleazarus sicariorum princeps	842	uissimū excidiū Hierosolymorū	387. 390
Eleazari cuiusdam magnanimitas & lau-		Epiphanes interpretatur præclarus	305
data constantia pro conseruatione legis		Epiphanes Ptolemaus	338
ad Antiochum Epiphanem	899. 900	Epiphanes Alexander Ptolemaida expul-	
Elephantin oppidum	768	gnauit	368
Eleusa ciuitas nunc Sebaste	462	Epiphania	15
Eleutherus fluuius	433. 626	Epistola Antiochi in qua Iudæos fidelita-	
Eleutheri equites	616	tis laudat	340
Eli filius Ithamar sacerdos & Israelitarum		Epistola Antiochi pro Sidonijs	348
præses audita quadam calamitate, lapsus		Eri filius Gad	47
de sella defunctus est	142. 145	Erodi filius Gad	idem
Eli pater Semeiæ	209	Eroge locus	274
Eli filius Samaris Babylonij	481	Ezechias propheta solatur Ezechiam affli-	
Eliab filius Iesse	161	ctum	281
Eliasib sacerdos post patrē suū Ioachim	315	Esaia prophetia ad Ezechiam	281. 285
Eliasibo mortuo Iudas filius successit	325	Esau filius Isaac uxores ducit patre nescio,	
Elica princeps militiæ tribus Iuda	276	uenatum profectus benedictione præue-	
Elicias maior	557	nitur	24. 25
Elidenes	632	Esau amplectitur Iacob	30
Eliel filius Dauid	187	Esau cū Iacob habitacula partitus Idumæā	
Ehifal filius Dauid	187	tenuit, fame cōpulsus primatū uendidit	32
Elimelech famis impatiēs migrat in Moa-		Esau cur & quando uocatus sit Edom	32
bitidem	142	Eschol amicus Abrahæ	17
Elioneus Cantharæ pontifex	571	Eschon puteus	24
Eliphas filius Esau	32	Esdras scriba acceptis à Xerxe literis Hie-	
Elisas filius Iani	12	rosolymam proficiscitur	313
Ellus filius Dauid	187	Esdras cōsulto Achanonio abdicat alienige-	
Elom socer Esau	24	nas sacerdotū & leuitarū uxores	314. 315
Elon filius Zabulon	46	Esdras moritur	315
Elon princeps Israelitarum	138	Eserimoth locus	86
Elon ciuitas uastatur	245	Essæorum uel Essenorum hæresis	372.
Emachoës locus circa Iordanem	505	451. 514. 664	
Emmaus ciuitas	358	Essenorum opinio de animabus & corpo-	
Enabris locus	729	ribus	667
Endeelchisnus	309	Essenorum collegium diuifum	667. 668
Enfrō ciuitas à Iuda Machabæo capta	354	Essin quid significet	75
Engaddi montosus locus	171	Eteron mons	125
Ennaphim filius Dauid	187	Ethirus forte ethicus	565
Epaphroditus Iosephum ad historias scri-		Ethæus filius Chanaan	15
bendas inuitauit	1	Ethan saxum & habitaculū Samson	140
Ephan cognatus Dauid	208	Etheus princeps militiæ Dauid	202
Ephefina ciuitas	408	Erymologia nominis Moab	19
Ephefiorum decretum pro Iudæis	410	Erymologia nominis Ammon	idem
Ephoræ uestimenti genus	75	Erymologia nominum filiorum Iacob	28
Ephraim filius Ioseph	39	Eua uiuentium omnium mater	4
Ephraim cum filijs Iacob sit hæres	46	Euaus filius Chanaan	15
Ephraim tribus leuitarum præfectus	85	Euaretus delator filiorum Herodis	475
Ephrata locus	31	Euaris ciuitas	858

Euchei

INDEX.

Eucheï populi ab ira uicti	230
Eui rex Madianitarum	102
Euila filius Iectan	13
Euodus libertus Tiberij Cæsaris	532
Eupator Ptolemæus	338
Euphrates fluuius paradisi	4
Eupolomius filius Ioannis Gaddis	359
Euripus piscina	345
Eurycles delator filiorum Herod.	472. 640
Eutychus fur & delator Agrippæ	527. 528 529
Euxinus pontus in quo Ionas à ceto est euomitus	273
Exodi historia	48. 49
Ezebon filius Gad	47
Ezechias filius Achaz rex Hierosolymo- rum	277
Ezechias rex pius & iustus sacrificia diu in termiſſa reuocat	278
Ezechias Assyriorum minis necquicquam territus	279
Ezechia oppreſſio ab Assyrijs	281
Ezechias solatur ab Eſaia propheta	281
Ezechia læguor eiusq; uitæ plögatio	282
Ezechia ſuccedit filius Manasse	283
Ezechias princeps latronum ab Herode occiſus	403. 611
Ezechiel propheta adhuc puer cū alijs in Babyloniā captus abducitur	288
Ezechiel in Chaldaea prophetans non au- ditur	289
Ezechielis prophetia de Sedechia, uera redditur	292
Eziauaſuroch mater Iosia regis	384
Ezrica tutor regni Iſrael conſtitutus	276
Ezron filius Ruben	46

F

F Abatus inſidiarum Sylai in Herodem proditor à Sylæo occiſus	483. 646
Fabes cuiusdam Ieſu pontificis pater	448
Fabius centurio Hierosolymorum muros aſcēdit Pompeio urbē obſidēte	396. 397
Fabius Damasci rector	412
Fadus Cuſpius in Iudæam miſſus	572
Fadus Iudæorum factionis autores occi- dit	573
Falna filius Dauid	387
Falſus teſtis puniendus	
Fames tempore Dauid	208
Fannius N. filius conſul Ro.	379
Fauſtus Cornelius	606
Felix Malachi frater à Phaſelo fratre He- rodis ſuperatus dimittitur	412. 614

Felix præſes Iudææ poſt Cumanum	582. 675
Felice præſide Iudææ latronibus & ſedu- ctoribus populi referta	583. 675
Felix à Iudæis accuſatur ſuccedēte illi Por- tio Feſto	585. 676
Ferreus mons	760
Feſtum luminarium	352
Ficula uicus	341
Filiorum Iſrael oppreſſio in Aegypto	98
Filij præ parentibus non ſunt puniendi, ne que ruſſum filiorum peccata parentibus repenſanda	113
Filiorum Eli uita & mores	144
Filij Saul bello ceciderunt	179
Filius à matre coctus	815
Flaccus rector Syriæ	526
Flauius Siluius expugnator Maſſadæ	842 843
Florus præſes Iudææ poſt Albinum	588. 677
Flori perfidia in Iudæos	678
Florus multos Iudæorum occidit	679
Flori dolus in Hierosolymitas	680
Florus ab Hierosolymis Cæſaream regreſ- ſus Iudæos apud Ceſſium accuſat	680
Flumina paradisi	4
Fluuius aquæ ſanguineus	56
Fœdus putei	20
Fontes Iordanis unde oriantur	630
Fortunatus libertus Agrippæ maioris	535
Fronto	817
Fronto Iudæorum iudex cōſtitutus Tito Hierosolymam obtinente	827
Fullonis monumentum	779
Fuluia à profugo Iudæo ſeducta	522
Furius centurio muros Hierosolymorum aſcendit Pompeio urbem obſidente	397

G

G Aal princeps accerſitus Sichimita- rum	136
Gaba oppidum ſtructurum ab Aſa	245
Gaba oppidum tribus Benjamin	128
Gaba etymologia	160
Gaba ualſtatur ab Iſraelitis	130
Gaba oppidum Galilææ	446
Gabala oppidum	389
Gabao	696
Gabaonitæ	120
Gabaonitæ callide foederati cum Ieſu	121
Gabaonitæ liberantur	idem
Gabaonitæ uindictantur pro impietate il- lata	208
Gabaonitarum calliditas	120
Gabatha loci nomen	151. 1. 1
Gabathon	

INDEX.

Gabathon oppidum Palæstinorum	243	Gedeon lxx. filiorum pater	135
Gaber militiæ princeps	220	Gedeonis hostes, sui interfectores facti	135
Gabiar princeps militiæ Salomonis	220	Gelboe mons	178
Gabinus prædes Syriæ	394, 398, 399, 608	Gellius	429
Gad filius Iacob	28, 46	Gemellus ex aula Herodis exclusus	468
Gad etymologia	28	Genania uiscus	708
Gad propheta trium suppliciorum optio- nem dedit David	210	Genasar lacus	515, 700
Gadara oppidum expugnatum	385	Genealogia filiorum Iacob	46
Gadara restauratur	397	Genealogia David	145
Gadara expugnatur à Vespasiano	713	Genealogia filiorum David	187
Gadara deditio	757	Genealogia Saul	158
Gadarenſes accuſant Herodem apud Cæ- ſarem	450	Genealogia Antipatri primi	609
Gadara oppidum	256	Geneta porta Hierosolymorum	779
Gaius Antonius conſul	396	Gerara loca Palæſtinæ	19
Galaad collis	29	Gera pater Semei	200
Galaaditis regio	220	Gera pater Aoth	132
Galata oppidum	393	Gera filius Beniamin	46
Galatæ olim Gomeritæ	11	Geraſenorum mons	389
Galba imperator	762	Geraſium deuſtatur per Titum	761
Galbæ mors	764	Gerareth ciuitas	244
Galboa loci nomen	166	Geraritidis regio	ibidem
Galgala loci nomen	119, 154	Gergeſeus filius Chanaan	15
Galilæi ſub Achinadab	220	Germani mortem Caligulæ ultri	556
Galilæa ſub ditione Herodis	421, 621	Germani ab ira reuocati	558
Galilæa inuaditur à Veſpaſi.	713	Germani laudati	684, 685
Galilæa deſcriptio & fertilitas	708	Germanicus pater Caligulæ occiditur	555
Galilæi deſcunt ab Herode	423	Germanicus pater Agrippæ	585
Galli 684 Gallus hecatōtarchus	737	Germanicus ueneno interijt à Piſone	517
Galmech regio, quæ Gilon in biblijs	202	Germani auguriū de Agrippa maiore	530
Gamalas oppidum	513	Geſſaban filius Ioa ſecūdi regis Iſrael	271
Gamalæ ſitus, obſidio, & excidium à Tito factum	735, 736, 738	Geron filius Leui	46
Gamini populi	386	Gerſus filius Moſi	55
Gargarus	330	Geſſioſous quartæ ſectæ philoſophorū au- tor apud Iudæos	515
Garizeus, Gazirim, mons	114, 122, 135, 326	Geſſus Florus præſes Iudææ poſt Albi- num	588
Gatha filius Eliphas	32	Gethur regio	185
Galalim oppidum	105	Getha	4
Galanis	220	Gether filius Aram	15
Gaulanitis oppidum	389	Geth urbs & regio Palæſtinæ	123, 168, 274
Gaza oppidū Palæſtinorum	123, 127, 141	Getho urbs Palæſtinorum	146
Gaza capta ab Alexandro	327	Geth deſtruitur ab Ozia ſecundo	274
Eadem capta à Iudæis	386	Getuli olim Euilæi	12
Gazarim oppidum	208	Gezerenna ciuitas	188
Gazarim Solomonī donata	231	Gezonat princeps militiæ Ioſaphat	253
Gebdeonitis oppidum	691	Gigantum genus	127
Gechegleth cognomē Rahuelis	54	Gigantum conuallis	187
Gedeon liberauit Iſrael ab Amalechitis	133	Gion fons apud quem Solomon unctus eſt in regem	215
Gedeonis uſio	134, (134	Gimō propheta mittitur ad Baafan	244
Gedeon ex hoſtium ſomnio audito, uicto- riam ſibi promittit	134	Ginaiſ uicus	580
Gedeon deſertum	135	Giſcala oppidum	700
		Giſcala à Tito capitur	739

C Gilon

Gifon maceria siue cancellus ambitum Sa/ lomonis circundans 225	Gymnasium sit Hierosolymis concedente Antiocho 346
Glaphira filia Archelai regis Cappadocū uxor Alexandri filij Herodis 455, 636	Gyon fluuius paradisi 4
Glaphira contumelijs afficit maritum 637	Gyon Græcis dicitur Nilus eodem
Glaphira marito mortuo redit ad patrem 479	H
Glaphira nubet Archelao affini 511	 Agi filius Gad 47
Glaphira trigama 512	Halabarches, id est, princeps sa/ lis 579
Glaphiræ moestitia super afflictione mari/ ti 474	Hamul filius Pharez 46
Glaphiræ somniū eiusq; interitus 512, 664	Halhartæ & Herculis templum quis stru/ xerit 230
Gnidus loci nomen 386	Heber filius Salæ 15
Goboth loci nomen 65	Heber quando genitus eodem
Godolias per Nabuchodonosor præses cō stituitur in Hierosolymis 295	Heber filius Aser 47
Godolias interimitur per maliciam Ismae/ lis 294	Hebraei unde dicti 15
Gofna ciuitas 708	Hebraei uictores euadunt per Mosen 66
Goliath Palæstini altitudo 162	Hebraei potiti Amorraeorum terra 97
Goliath uerba ad Saul & Hebræos eodē	Hebraei patria iura transgressi 100
Goliath prosternitur à Dauid 165	Hebraei uicti à Palæstinis 179
Gomer filius Iaphet 11, 12	Hebræorū uictoria de Palæstinis 148
Gophnitica Toparchia 597	Hebræorum numerus è Babylone redeun tium in Hierusalem 305
Gorgias superatur à Iuda Machabæo 351	Hebræorum bellum in Chananæos incio Mose 89
Gorgion Iosippi filius 723	Hebræorum aduentus ad Sina 67
Gorgion occisus 754	Hebræorum bellū cū Amalechitis 65
Gosua aliàs Gopha ciuitas (recti⁹ Gophna, aut Gofna 411	Hebræorum populus diffusus Mosen lap/ dare uult 59
Gotholia filia Achab, uxor Ioram, regina Hierosolymorm 255, 265	Hebræorū genealogia 14
Gotholia in Biblijs dicitur Athalia 265	Hebron cinitas à Roboam structa 239
Gotholia studet exterminare genus Da/ uid eodem	Hebron Sare sepulchrum habet 22
Gotholia perimitur 268	Hecæa filia Iaphram, uxor Herculis 22
Gracch⁹, Sabino auxiliatur contra Iudæos 504, 659	Εκατομβαιων mensis nomen 96
Græci laudati 684	Hecatus mensis 348
Græcorum impudens arrogantia 11	Hecatontomachi qui dicantur 384
Græcorum omnia esse noua Iosephus asse rit 855	Hedrous princeps militiæ sub Iosaphat 255
Græcorum antiquissimi Chaldæis præce/ ptoribus usi 854	Helan rex filius Baasa à Zamaria occidi/ tur 245
Græci cur ut plurimum inter se dissentiunt ibidem	Helchana uir leuita 144
Granicum flumen 326	Helchias gazophylax 295, 586
Grana ciuitas à Iuda Machabæo capta 353	Helena Adiabenorum regina, cum filio ad Iudaismum conuersa 575
Grapte cognata Sizzæ regis 765	Heliab unus opificum tabernaculi 78
Gratus præses Iudææ post Annium Ru/ fum 516	Helias Thesbytes propheta increpat A/ chab 246
Gratus miles 562	Helias pascitur à coruis 246
Guni filius Neptalim 46	Helias filium uiduæ Sareptanæ resuscitat 247
Guta oppidum 425	Helias pseudoprophetas Baal occidi iu/ bet 248
	Helias fugit Iezabel 249
	Helias inungit reges, futuros ultores A/ chab 249
	Helias

Helias mittitur ad Achab ppter Naboth iniuste occ.	250	Hermippus philosophus	864
Helias inuasores ulciscitur	257	Herodes 15. annorum p̄ficitur Galilææ	611
Helia occurrit Achab	247	Herodes Antigonum Aristobuli filium & Iudæa expellit	413
Helia & Henoch mortē nemo uidit	258	Herodes Iudææ tetrarcha constituitur à M. Antonio	415, 615
Helia habitus	257	Herodis fuga in Idumæam	417, 617
Helia precibus pluuiâ suspensâ rediit	248	Herodes in ius uocatus bellum Hyrcanō mouere tentauit	404, 405, 612
Heliachim tutor regni Ezechia	281	Herodes Syria p̄ficitur	613
Heliachim p̄tiffex custos thesaurorum lo sue	285	Herodes Romam pergit	418
Helim sterile palmetum	62	Herodes suam fortunam M. Antonio ex/ponit	418
Heliopolis leonum ciuitas	364	Herodes à senatu Rom. rex Iudææ pro/nunciatur	419
Heliopolitana urbs	47	Herodes Roma rediens Antigonum & Hierosolyma obsidet	420, 620
Helisæus propheta efficitur	249	Herodes Galilæa poritus, latrones delet	421, 621
Helisæus hostes obcæcatos ad Ioram tra/ducit	260	Herodes turbatus audita morte Antonij	438
Helisæus moritur	271	Herodes Hyrcanum tertium interfecit	438
Helisæus post mortem miraculis clauit	271	Herodes mandat uxorem occidi	439, 629
Helisæi fons mirandæ naturæ	760	Herodes magno honore à Cæsare excipi/tur	440
Helisæi prophetia eiusq; p̄cipui actus hi storia digni	259	Herodes multorum oppidorum conditor	630, 440
Helisæi prophetia de Samaritarum famis termino	261	Herodis quomodo eruperit odium in Ma/riamne	442, 634
Helisæi Tyrriorum regis meminit Menan/der	279	Herodes propter occisam uxorem morbo correptus	634, 445
Hellanicus historiographus	854	Herodis sœuitia in amicos & liberos Babe	445, 444
Hellatici populi à Iano orti	11	Herodes theatra & quinquennalia insti/tuit Hierosolymis	445, 631
Hellespontus Lysimacho post Alexandrū cessit	329	Herodes oppida & templa construit in honorem Augusti Cæsaris	446, 630, 635
Helmodad filius Iectan	15	Herodis beneficentia erga populum, tem/pore famis	447, 622
Helpis uel Ioppis uxor Herodis primi	480	Herodis profectio ad Marcū Antonium	425
Helum ciuitas à Roboam structa	239	Herodi Sosius belli adiutor datus ibidem	424
Heman unus ex sapientibus Hebræorum	221	Herodes casum adium saluus euasit	424
Hemath ciuitas	287	Herodes telo uulneratus	ibidem
Hemathenus rex cum Dauid fœdus inijt	190	Herodes in balneo ab hostibus non ladi/tur	424, 624
Hemor rex	31	Herodes obsidet Hierosolymam eodem	
Hemfanea sacra tunica	74	Herodis nuptiæ cum Mariamne eodem	
Heniochi laudati	684	Herodes alienigenas ab ingressu templi ar/cet	426
Henoch	6	Herodis instatia apud M. Antonium pro morte Antigoni	eodem
Henochia prima ciuitas mundi	6		
Henoch ad deum discedens quem sine ha/bu erit, non literis est proditum	8		
Henoch & Helia mortē nemo uidit	258		
Henoch uixit annos 365.	8		
Heraclea ciuitas	770		
Hercules auxiliatus filijs Abrahæ, duxit uxorem, filiam Iaphram	22		
Herennius Capito	527		
Hereses Iudæorum tres	372		

Herodes sacerdotium Ananelo data keni/ genæ	428	Herodē absente deficiunt Trachonitæ ab eo	470
Herodis oratio ad ludæos animantis eos contra Arabas	435.627	Herodes Nacebum satronum ducem com prehendit	471
Herodis oratio ad Cæsarem	628.439	Herodes traducitur apud Cæsare propter caſos Arabes	eodem
Herodis excusatio ad Marc. Antonium quod filio Alexandræ sacerdotium nō de derit	429	Herodes Nicolaum Dam. legat ad Cæsa/ rem	472
Herodes tradit sacerdotiū Aristobulo ter/ tio	eodem	Herodes reconciliatus Cæsari per Nicola/ um Damasc.	474
Herodis dolo Aristobulus submersus	430	Herod. quo pacto in filiorum necem anhe lauerit	476.477
Herodes amore uxoris insanit	633.431	Herodes nepotes & neptes ex filiis truida tis liberaliter educat	479
Herodes Cleopatram deducit ad Aegy/ ptum	434	Herodis uxores & liberi	480.644
Herodes uenator, bellator, & sagittarum inſignis librator	632	Herod. Pathaneam regionem dat Sama/ ri ludæo.	480
Herodes sacerdotis filiam ducit uxorem	448	Herodes accusat fratrem Pheroram eiusq/ uxorem conſpirationis delatos	482
Herodes delubra & statuas erexit cōtra le/ gem	448.449	Herodi produntur per mortem Pheroræ ueneficia in eū parata	647.648
Herodes accusatur à Gadarenſibus	450	Herodes Antipatrum ſubitanie Roma re/ uocatum, reum agit ueneficij coram Vai ro	486.649.650
Herodis ſolertia qua populum in ſui timor/ e continuit	451	Herodes Antipatro in uincula coniecto, le gationē mittit ad Cæsarem	491
Herodis oratio ad populum de innouādo templo	452	Herodes morbo ſam obnoxius quid ege/ rit	492.493
Herodes ſtruxit tranſitum ſubterraneum in templum	454	Herodis morbus immedicabilis	494
Herodis lex noua in fures	455	Herodes moriturus mandat ut ſe mortuo ludæorum primores interficiantur, quo ludæi mortē ſuam uel inuiti plorent	459
Herodes filios reductos Roma, in matri/ monium deſpondet	eodē	Herodes ſemet interficere conatus	496
Herodes Agrippæ occurrit in Aſia & Io/ nia	456	Herodis teſtamentum, mors, & tempus re gni eius	498
Herodes exponit ludæis quomodo eos in libertatem aſſeruerit	458	Herodis pompa funebris & ſepultura	497
Herode absente quomodo domesticū cre/ uerit incendiū	459	Herode mortuo porticus incenditur, aula obſidetur	504
Herodes accusat filios apud Auguſtum	460	Herodis regni diuiſio	509
Herodes iterū quinquennale certamē cele brat	461	Herodis uniuerſa proſapia	524
Herodis liberalitas erga Rhodios	463	Herodes ſecūduſ, filius Herodis magni ex Mariamne pontificis	644
Herodes agonothea dictuſ	eodem	Herodes mortuus	496
Herodes gloriæ cupidiffimuſ	ibidem	Herodes tertiuſ filiuſ magni Herodis ex Cleopatra	489
Herodes ſepulchrū Dauid infeliciter ape/ rit	465	Herodes ciuitates quaſdam condit	515.
Herodes amoris in nurum falſo accuſatuſ, iraſcitur fratri	468	Herodes imperator factuſ, ob fertatem à ſuis Parthiſ occiſuſ eſt	517
Herode ab eunuchiſ ueritatem odiij extor quente, amici eiſ inuicem ſe accuſant	467.468	Herodes quartuſ Antipas	654
Herodes Alexandrum filium in uincula coniicit	469	Herodes (aliāſ Irodeſ uel Orodeſ) filiūſ Arthabanī regis Armeniæ	517
		Herodes Arthabanū & Vitellium cōiunio excipit.	522

Herodes

Herodes amore Herodiadis captus	522	Hieroboam contra Abiam mouet bellum	242
Herodes incestus cum Herodiade, eius cō flictus cū o cero Areta propter repudiū eius filiæ	523	Hieroboam moritur	245
Herodias filia Aristobuli, soror Agrippæ maioris	eodem	Hieroboam genus misere extinctum	eodem
Herodes Agrippæ inopiam improperat	525	Hieroboam filius Ioæ rex Israël Israëlitis multorum bonorum causa	273
Herodes exilio damnatus, Herodiade eff comitante	535.669	Hieroboam mortuo successit filius Zacha rias	274
Herodes frater Agrippæ maioris rex Chal cidis	570	Hieron Hebræa lingua munitio	187
Herodi cōfertur potestas instituendi pon tifici & sacerdoti	574	Hierosolym. Beniamitis tributaria	127
Herodis obitus eiusq; filij	579.674	Hierosolyma sub Abraham Solyma di cta	187
Herodianus insidiatus Antiocho Grypo.	386	Hierosolymorum reges quot & quamdiu re gnauerint	292
Herodion oppidum	417. 617. 631	Hierosolymitæ captiui abducuntur à Bab, eodem	eodem
Herodij situs & munitio	456.837	Hierosolymitarum 3000 ducuntur in Bab.	288
Herodotus Halicarnassæus	865.231.241.282	Hierosol. obsidetur à Babylonijs	290
Heroum ciuitas	47	Hierosolyma capitur à Babylonijs	290
Hester	319	Hierosolym. muri reparantur sub imperio Xerxis	317
Hezron filius Pharez	46	Hierosolim. à Ptolemæo est capta	329
Hiar mensis Hebræorum	222	Hier. construitur Gymnasium	346
Hieremias Elegidion Iosæ descripsit	286	Hierosol. excidiū & direptio tēplī sub An tiocho Epiphane	347.596
Hieremias spernitur & libri eius concre uit	287	Hierosolyma capta per Pompeium, ma gnum	396
Hieremias prophetans non auditur	289	Hierosolyma exponitur fiscalibus Roma norum	397
Hieremias prædicat Hierosolymā expug nare	289	Hier. obsessa ab Herode	420.424.620.624
Hieremias uinctus abducitur	289.290	Hierosol. ingens cades Herode & Sosio ci uitatem occupantibus	425.426
Hieremias luto immergitur	290	Hierosolym. moenia locupletius extructa	569
Hieremiæ prophetia de Sedechia uera red ditur	291.292	Hierosolymam primus Dauid nuncupa uit	187
Hieremiam Nabuzardan soluit è uinculis	293	Hierusalem obsidetur à Dauid	184
Hieremias Aegypti subuersionē & trāsmi grationem Israël prædicat	295	Hierusalem expugnatur	187
Hiericho obsidetur	118	Hierosol. oppressio sub Floro	678.679
Hiericus à Rom. diripitur	421	Hierosol. conspiratio facta, belli cū Roma nis seminarium	687
Hierichuntis descriptio	758	Hierosol. obsessa à Cestio	697
Hieroboam filius Nabath contra Salomo nem	235	Hierosol. bello se præparant aduersus Ro manos	705
Hieroboam superbit prophetia Achia	236	Hierosol. excidij initium	741
Hieroboam fugit ad Sussachum	236	Hierosolym. intestina seditio orta	742
Hieroboam decem tribubus rex præfici tur	237	Hierosol. tria mala, bellum, libido domina di, & seditio	756
Hieroboam abducit populum in idolola triam	237.238	Hierosolym. seditio indies inualefcebat, a deo ut ne templo quidem abstinerent	771.775
Hieroboam increpatur à Iadon propheta	238		
Hieroboam uxorem mittit ad Achiam propter agrotantem filium	241		

INDEX

Hier. seditio iterum exorta	776	Hostia pro peccato per maliciam	81
Hierosol. descriptio	778	Hostia pro peccato principis	eodem
Hier. dira fame oppressi	795.800	Hupim filius Benjamin	46
Hierosol. muro & castellis à Tito circum-		Hur ciuitas	14.
data	800	Huz filius Aram	17
Hieros. lamentabilis strages fame pereun-		Hyrcanus primus	
tium	800.801	Hyrcanus filius Iosephi	342
Hierosolymita boum stercore uesci coacti	804	Hyrcani astutia & prudentia	343
Hier. calceorum sordibus & foeno uesci co-		Hyrcanus mittitur ad Ptolemæum Epipha-	
acti	815	nem	eodẽ
Hier. excidij mira præsentia	820	Hyrcanus Arionem in uincula conijcit ob-	
Hierosolym. permittitur prædæ & incen-		negatũ censum	344
dio	823	Hyrcanus centũ pueros & totidem uirgi-	
Hieros. capta à Romanis	826.827	nes comparat	ibidem
Hieros. quoties & à quibus capta, deq; pri-		Hyrcani arguta responsio ad Ptolemæum	
mis eius cõditoribus, & quomodo nouis-		de ossibus quæ conueniunt ante eum iacie-	
sime funditus est deleta	304	bant	eodem
Hieus propheta arguit Iosaphat	255	Hyrcanus pueros regi, puellas reginæ do-	
Hieus rex inungitur ab Heliã	249	navit	345
Hieus ab Helião inunctus exterminauit		Hyrcanus fratrum insidijs circumuentus du-	
genus Achab & sacerdotes Baal	265.	os eorum occidit	ibidem
266.267		Hyrc. turris quomodo extracta fuerit eod.	
Hieus Ozia eiusq; quadragintaduos fami-		Hyrcanus semet occidit	346
liares occidit	266	Hyrcanus secundus qui & Ioannes	
Hilon pater Abdonis	138	Hyrcanus Ioannes filius Simonis Mata-	
Hilus sacerdos	293	thiæ	376
Hin mensura Hebrææ genus	78.81	Hyrcanus princeps sacerdotum factus, ob-	
Hippicos turris	690.779	sedit Ptolemæum interfectorem patris	
Hippa oppidum	239	sui	377.398
Hira rex Tyri conciliat sibi amicitiam Da-		Hyrcanus sepulchrum Dauid aperuit &	
uid	187	cum Antiocho Sotere amicitiam inijt	
Hiræ epistola ad Salomonem	222	598.378	
Hiræ munera ad Salomonem	230	Hyrcani militia contra Syros post mortẽ	
Hiræ anigmata à Salomone soluta	230	Soteris	378
Hira filius Abybali	eodem	Hyrcanus ad Romanos legationem mit-	
Hiræ mentionem faciunt Menander &		tit pro renouatione amicitie	378.379
Dion	ibidẽ	Hyrcani amicitia cum Alexandro Zeben-	
Hiramus idem qui Hira	820	na	379
Historia ueræ indicium	855	Hyrcanus Samariam obsidet & delet	
Historia Deuteronomij	104	380.398	
Historia Iudicum	126	Hyrcano deus locutus	399.380
Historia Ruth	142	Hyrcano felicitatem inuiderunt Iudæi	380
Historia regum	144	Hyrcano contumelia irrogata	381
Historia Danielis	296	Hyrcani mores & laus	399.381
Historia Esdræ	304	Hyrcania castellum Iudææ	390
Historia Hester	317	Hyrcanium oppidum	456
Historia Machabæorum	346	Hyrcanus tertius	
Hor mons in quo sepulta soror Mosi	95	Hyrcanus filius Alexandri lamnei sacerdo-	
Hostes etiam sepeliendi	111	tium consequitur	389.390.603
Hostia pro gratiarum actione	80	Hyrcanus ad regnum aspirans bello supe-	
Hostia pro peccatis	eodem	ratur à fratre	392.603
Hostia pro peccato per ignorantia	ibidẽ	Hyrcanus & Antipater ad Aretam confu-	
		giunt	393
		Hyrcanus	

Hyrcanus adiuvante Areta Aristobulum
secundū fratrem uincit 393.608
Hyrcanus pauper & tenax 394
Hyrcano confertur sacerdotium à Cesare
402.611
Hyrcanus accusatur tyrannidis eodē
Hyrcanus Herodem ad consiliū uocat
404
Hyrcano capto & ligato aures præcidun-
tur 417.617
Hyrcanus de uinculis redit ad Herodē 428
Hyrc. interficitur ab Herode 438
Hyrcanus filius Herodis regis Chalcidis
579

Abel filius Lamech ex Ada 6
Iabella ciuitas uastatur ab Asa
245
Iabes ciuitas Galaadina 153

Iabesseni populi eodē
Iabis pronepos Moysi, custos thesaurorum
Dauid 214
Iabita terrefacti per Naas 153
Iabita corpus Saul uis hostibus ablatum se-
pelunt 180
Iachin filius Simeonis 40
Iachin thalamus, columna templi Salomo-
nis 224
Iachzeel filius Neptalim 46
Iacimus filius Zamaris Babylonij 481
Iacob filius Isaac nascitur 24
Iacob quomodo benedictionem fratri suo
Esau præripuerit, & quæ ei uisio in Mesoy-
potamiâ ad Laban fugienti apparuerit
25.26
Iacob quibus modis ex Laban socii filia-
bus filiarumq; ancillis nuptias & concubi-
tus habuerit, quot item proles ex ijs ge-
nuerit, quomodoq; à socero cū uxoris
& filiis aufugerit 27.28
Iacob ingratitudinis ad Laban se excusat,
in Chananâ reuersus fratri suo Esau re-
conciliatus, cum uisione quadam lucta-
tur 29.30
Iacob cum Esau tabernacula partitus ma-
gnam postea felicitatem consecutus 32
Iacob lugebat filium suum Ioseph 35
Iacob grauiter fert Simeonē detentū 42
Iacob in Aegyptum ad Ioseph filiū migra-
turus, ne iter omittat uisione solatur: at Io-
seph filio uiso penē exanimatur 46.47
Iacob à Pharaone salutatus 157 completis
annis, uita est defunctus 47.48

Iacob martyr Machabæus 584
Iacobus Iudæ Galilæi filius crucifixus
579
Iacobus frater Iesu Christi lapidatus 587
Iada ciuitas 378
Iadon propheta increpat Hieroboam
238
Iadon à pseudopropheta seductus, à leo-
ne discerpitur 238.239
Iaddus sacerdos filius Ioannis Manassen
fratrem ob connubiū alienigenæ prohi-
bet ab altari 326
Iaddus Alexandro magno Hierosolymam
ingressuro occurrit 327
Iaddo mortuo succedit Onias filius 329
Iael filius Iesse 162
Iaelom filius Esau 32
Iaer Galaadinus princeps Israëlitarum
157
Iahel mulier occidit Sisara 133
Iahleel filius Zabulon 46
Iamin filius Simeonis eodē
Iamnia destruitur ab Ozia secundo 274
Iaphet filius Noë 10
Iaphet habuit septem filios 11
Iaphran filius Abraham 22
Iarach filius Iectan 15
Iardes saltus 840
Iared filius Henoch 6
Iaros filius Beniamin 46
Iaso filius Eleazari Aphi 359
Iasus pater Gedeonis 135
Iazara ciuitas 254
Iazates filius Helenæ ad Iudaismum con-
uersus 574
Iazatis auxilio Artabanus regno restitu-
tus 570
Iazates contra fratres ob Iudaismū uictor,
feliciter mortuus & Hierosolymis sepul-
tus 577
Iazihel propheta solatur Iosaphat 256
Iberes populi olim Iobeli 11
Iberi laudantur 684
Ibidum natura 52
Ichabeth posthumus filius Phinees 145
Idæ iniquitas de Paulina & Mūdo 518.519
Ida cruce damnatur 520
Idæas filius Neriæ sacerdos tēpli Salomo-
nis 293
Idola inquisita à Laban 29
Idumæa ab Esau habitata & uocata 32
Idumæa & Gēbolitis & Amalechitis di-
cta 32

Idumæorū rex Moſi uoto nō acquieuit	95	Iethan Hebræorum ſapiens	212
Idumæam ſuperiorem tribus Iuda elegit	123	Iethebaal rex Tyri & Sidonis pater Iezabel	246
Idumæa Aegypto contermina ceſſit in ſortem tribui Simeonis	ibidem	Ietheus uel Iethra pater Amasæ	202, 216
Idumæi uicti ab Abiſai	197	Iethrim gener Moſi	127
Idumæa à Ioram Hieroſolymorū rege deſicit	264	Ietro alias Rahuel ſocer Moſi	67
Iebar filius Dauid	187	Iezabel uxor Achab, templum Baal conſtruit	246
Iebuſæus filius Chanaan	13	Iezabel occidit prophetas	247
Iebuſæorum gēs è Hieroſolymis pulſa	187	Iezabel interminata mortem Helia	249
Iechabath ciuitas	284	Iezabel de turri præcipitata à canibus deſuoratur	266
Iectan filius Heber	13	Iezara ſons Samaritæ	259
Iehus filius Eſau	32	Iezer filius Neptalim	46
Iemna filius Aſer	47	Iezonias princeps profugorū in exilio Babylonico	295
Iemuel filius Simeonis	46	Iezrael ciuitas	249, 264, 265
Iedlaph filius Nachor	14	Iezraelitæ populi	266
Iephthe Gataadini Iſraëliotarum principis temerarium uotum	158	Illyrici laudantur	684
Ieraiſis mater Ionathan	275	Immolatio porcorū illegitima	347
Ierſan filius Dauid	183	Inas filius Dauid	187
Ierus menſuræ genus	78	Indathis dux Parthorum	378
Iehos filius Abrahæ ex Cetura	22	Inpenta eſſe reſtituenda	111
Ieſobos unus fortiffimorum Dauid	209	Ioa à cōmentarijs Ezechia	280
Ieſſe filius Obed, pater Dauid	143	Ioa ſcriba monumentorum	285
Ieſua filius Aſer qui & Ieui	47	Ioa filius Saruia princeps militiæ Dauid	182
Ieſus alias Iofue (ut in biblijs) Naue filius Hebræorū exercitui præfectus	65, 87	Ioa inuidia percitus tradit Abner coram Dauid & traductum dolose occidit	184
Ieſus prophetat	114	Ioa principatum militiæ meruit in Hieruſalem	187
Ieſus exploratoribus miſſis euertit Hiericho	116, 117, 118	Ioa induſtria contra hoſtes Hebræorum	192
Ieſus ſuper Hebræorum afflictione conſulit dominum	119	Ioa cōſolatur Dauid ſuper morte Abſalom	204
Ieſus ſœdus iniit à Gabaonitis oblatū	121	Ioa perſequitur Sabee	207
Ieſus ſacro tabernaculo conſtituto populū congregatum alloquitur	122	Ioa Amasam interemit	ibidem
Ieſus Chananaeos exterminari iubet	123	Ioa ciuitatem quam Sabee intrauerat, obſedit	ibidē
Ieſu oratio ad Rubē, Gad & Manaſſen	124	Ioa obſidionem ſoluit, miſſo Sabee capite per murum	eodē
Ieſu mors eiꝯqꝯ ætas	126	Ioa iuſſu Dauid dinumerat populū	210
Ieſui filius Saul	158	Ioa iuſſu Adoniam ad regnum aſpirantem	212
Ieſus filius Iofedech ſacerdotum princeps	309	Ioa occiditur in templo	218
Ieſus filius Eliſaib à fratre Ioanne in templo occiſus	325	Ioaſaz patris ſui Ioaſa ſucceſſor uinctus abducitur in Aegyptum	287
Ieſus Iſaſo filius Simonis ſacerdotio priuatur	346	Ioaſazas rex Syrorum	269
Ieſus filius Seæ pontifex	511	Ioaſas filius Hieu rex Iſraël	270
IESV CHRISTI mentionem facit Iolephus	518	Ioaſa ſuccedit Ioaſa ſecūduſ, ſolus ex multis bonus	eodem
Ieſus filius Fabetis ſacerdotio priuatur ab Herode	448	Ioaſim rex Hieroſolymorum conſtitutus fratre	
Ieſus Dannei filius pontifex	587		
Ieſus Gamalielis filius pontifex	588		

fratre suo Ioachim in Aegyptū abducto
287
Ioachim tributarius fit regi Nabuchodo-
nosor eodem
Ioachim occiditur, surrogaturq; Ioachim
filius 288
Ioachim seipsum cū matre & cognatis tra-
dit regi Babylonio, surrogato Sedechia
ibidem
Ioas primus.
Ioas filius Ozia infantulus septem annis
clām nutritus in regem ungitur 267.268
Ioas septennis regno praeficitur 269
Ioas templum Hierosolymitanum repa-
rat 269
Ioas post mortem Ioiadae legum prauari-
cator factus 270
Ioas Zachariam prophetam in templo oc-
cidit eodē
Ioas uastationem Hierosolymorum ab Asa-
hel donarijs templi redemit 270
Ioas occiditur ab amicis Zachariae, succe-
dente filio Amasia 270
Ioas secundus.
Ioas filius Ioachae successor in regno 270
Ioas tribus praefectis iuxta prophetiā Helisai
uincit Syros 271
Ioas Samariae sepultus, succedente filio suo
Gessabam eodem
Ioas regis parabola ad Amasiam 272
Ioas Amasiam uincens Hierosolymorum
fit dominator 272
Ioas alias Noas mater Ioachim secūdi 288
Ioathabalus rex Tyrionum 299
Ioathā filius Gedeonis diuinat Sichimitas
delendos 336
Ioathan filius Heli sacerdos tēpli Salomo-
nis 293
Job filius Isachar 46
Iobab filius Iectan. 13
Iobal rex Tyri socer Achab 267
Iobel filius Iaphet 11
Iochobel mater Moysi 50
Iocundus delator filiorum Herodis 473
Iodabar ciuitas 191
Iodas princeps de tribu Leui 186
Ioannes princeps militiae sub Iosaphat 253
Ioannes filius Zari princeps profugorum
in exilio Babylonico 293
Ioannes populū captiuum redemit de ma-
nibus Ismaelis 294
Ioannes filius Elisib 315
Ioannes fratri suo Iudae in sacerdotio suc-

cessit 323
Ioannes Iesum fratrem ob sacerdotium in
templo interemit 325
Ioan. filius Simeonis pater Matathiae 348
Ioannes Gaddis filius Matathiae ibidē
Ioannes Gaddis occiditur 361
Ioannis mortē fratres ultri 361
Ioannes Hyrcanus Simonis Matathiae fi-
lius 376
IOANNES Baptista occisus 323
Ioannes cognomento Iouis panis, taber-
natio 374
Ioannes telones 772
Ioannes Essaeus 699
Ioannes Annae eodem
Ioannes Giscalaus insidiator Iosephi 700
Ioannes Giscala per Titum capta, Hieroso-
lymam fugit 739.740
Ioannes Hierosolymitas ad bellum cōtra
Romanos incitat 742
Ioannes à Romanis capitur 828
Ioannes Galilaeorum tyrannus 763
Ioannes Idumaeorum dux occisus 787
Iohel filius Samuēlis 149
Iohoiades pater Banasae 191
Ioiadas pontifex maritus Iosabeth Hiero-
solymis sepultus 270
Ionae prophetae historia 273
Ionas Annae pontifex post Simonem Can-
tharam 568
Ionij populi à Iano descendunt 11
Ionadab consilium dat Amnon de incesto
perpetrando 106
Ionadab filius Samnae consolatus Dauid
super luctu filiorum 197
Ionat. filius Abiathar minister Dauid 199
Ionathas nunciat Adoniae Salomonem in
regem unctum 214
Ionathas filius Vochoz 218
Ionathas qui & Abarō, filius Matathiae 348
Ionathas eligitur in locum Iudae 360
Ionathas ulciscitur Ioannem fratrem in nu-
ptijs 361
Ionathas capit Hierosolymam 362
Ionathas factus summus sacerdos 363
Ionathas purpura indutus ab Alexandro
Epiphane 366
Ionathas capit Ioppen 366
Ionathae uictoria de Apollonio Tito 367
Ionathas arcem Hierosolymorum obsi-
det 398
Ionathas cum Antiocho Theos amicitia
init 370
Ionathas

Ionathas à Demetrii Nicanoris ducibus uictor euadēs, mittit epistolas ad Roma- nos & Spartiatis	371	monis	295
Ionathas Nabathæos expugnat	372	Iordanis decreuit Israëlitis eum transmea- nibus	117
Ionathas dolo capitur uiuus & socij peri- muntur	375	Iordanis scaturigo à quo primum depre- hensa	733
Ionathas occisus à Simone fratre sepeli- tur	375.597	Iosaphat archigrammateus Dauid	191.208
Ionathas Absalomis amicus Simonis Ma- tathæ	374	Iosaphat filius Asa patri succedit	246
Ionathas Sadducæus Hyrcani Ioānis ami- cus	381	Iosaphat bellū cū Ammonitis	252.255
Ionathas Oniæ legatus Iudæorum ad Ro- manos	408	Iosaphat filio Ioram accepit uxorem	255
Ionathas pontifex insidiatore Felice occi- sus in templo	584	Iosaphat impetum Syrorum euadit	254
Ionathes Iudæus	815	Iosaphat culpatur ab Hieo propheta	255
Ionathes Gyneciarius Romæ exustus	852	Iosaphat Moabitis domino pugnante uir- cit	256
Ionathas filius Saul	155	Iosaphat succedit Ioram filius	259
Ionathas Palæstinos dormientes aggressus perturbauit	156	Iosebeth uxor Ioadi furatur Ioam infantu- lum	267
Ionathas ignoranter maledicti reus fa- ctus	158	Iosedech sacerdos in Babyloniā captiuus est ductus	292
Ionathas à patre morti destinatur	eod.	Ioseph filius Iacob ex Rachele	28
Ionathæ constantia	eodem	Ioseph fratribus somnia narrata exponit	33
Ionathas liberatur à populo	eodē	Ioseph per Ruben ereptus	34
Ionathæ oratio ad Saul pro Dauid	165	Ioseph in lacū ponitur	eodem
Ionathæ iuramentū ad Dauid	167	Ioseph Ismaëlitis uenditus à patre lugetur, à Putiphare emptus, adulteræ concubitū contempsit	35
Ionathas Dauid fidem dedit	eodē	Ioseph dissuadens de stupro ueste fugiit re- licta falso accusatus carceri mancipatur	36.37
Ionathas bello cecidit	180	Ioseph à carcerario lenius tractatur, pincer- næ & pistoris somnia exponit . postea Pharaonis somnia interpretatus, Aegy- pto præficitur	37.38.39
Jonathan filius Ozia rex Hierosolymorū	275	Ioseph Putipharis filiam duxit uxorem	39
Ionathā succedit impius filius Achaz	276	Ioseph alloquitur fratres	40
Ionathas filius Annæ post Caiaphan	521	Ioseph super Beniamin compūgitur, & fra- tres furti infamat	42
Ioppe capta à Ionatha Abaron	366	Ioseph fratribus innotuit	45
Ioppe capta per Vespasianum	728	Ioseph oratio ad fratres	eodem
Ioppis uxor Herodis magni	645	Ioseph obuiā egreditur patri suo Iacob in Aegyptum uenienti	46.47
Ioram filius Iosaphat uxore priuatus	255	Ioseph frumenta uendidit, & patrē mortu- um in Hebron sepeliuit	47.48
Ioram patri succedit	259	Ioseph mors & ætas	48
Ioram Hierosolymorum rex, parricida & idololatra factus	265	Ioseph ossa	eodem
Ioram mortuo uxores & filij occiduntur, præter Oziam	264	Ioseph ossium trāslatio	59
Ioram filius Achab Ochoziæ fratri succe- dit	258	Ioseph filius Chami pontifex post Elioneū Catharæ	574
Ioram Iosaphat & regis Idumææ, bellum contra Moabitas	eodem	Ioseph Hierosolymites pecuniarum gra- tia in mortem cuiusdā pontificis machi- natus	584
Ioram regis Israël gesta & pericula Sama- riæ facta	261	Ioseph	
Iorā in obsidione Aramathæ uulneratur	264		
Ioram ab Hieo occiditur	265		
Ioram filius Azariæ sacerdos templi Salo-			

Ioseph Gaddis pontifex	586	Iosephus ex uariarum gentium historijs Iudaicae gentis antiquitate ostendit	858.859
Iosephus Zachariae praeficitur Iudaeis, Iudae Machabaeo persequente Timotheu.	355	Iosias Amon patri succedit	284
Ioseph Iudae mandato non parens, infelix pugna contigit	354	Iosiae regis laus	eodem
Ioseph Ellimi filius unius diei sacerdos	494	Iosias festiuitatem azymorum agit	286
Iosephus Cataphas pontifex post Simonem Camithi	516	Iosias moritur	eodem
Iosephus Thobiae filius Oniam auunculus Ptolemaeo Epiphanii reconciliat	340.341.342	Iosiae succedit Ioachas	287
Iosephus genuit Hyrcanum	342	Iosippus a mulieribus seductus, Herodis sententiam de Mariamne uxore prodit	431.634
Iosephus pater Hyrcani moritur	345	Iosippus ab Herode occisus	444.634
Iosephus Curionis filius	699	Iosippus fratruelis Herodis, eiusque gener	480
Iosephus filius Simonis	eodem	Iosippus filius Antipatri frater Herodis	401.609
Iosephus huius historiae scriptor.		Iosippus in Iudaea perit	423.622
Iosephus duabus causis ad historiam scribendam inuitatus	1	Iosippo patruo Herodis committitur administratio rerum, Herode ad Antonium profecto	436
Iosephus Iudaicum bellum scripsit ante historiam Geneseos	19	Iotapatae obsidio per Vespasianum	713.714
Iosephus ut uere Iudaeus, de lapide somnii Nabuchodonosor quid sentiat, dicere recusat	298	Iotapatenis aqua mensura ministratur	716
Iosephus Polybium carpit	355	Iotapatae excidium	723
Iosephus sacerdotem se dicit ex genere Machabaeorum	465	Ioui Cretae templum dedicatur a Sichinitis	348
Iosephi eruditio & aetas, dum Antiquitatum libros scriberet	592	Iozarus Boethi deponitur a pontificatu	511
Iosephus Matathiae filius rector Galilaeae constituitur	699	Iozarus Boethi persuadet Iudaeis censum admittendum	515
Iosephus militaris disciplinae peritus	700	Iozarus pontificatu priuatur	515
Iosephus quatuor urbium principatum amisit	703.704	Isaac immolatio	21
Iosephus duas urbes recuperat	704.705	Isaac constantia	eodem
Iosephus contra Vespasiani milites nihil ausus	709	Isaac coniugium cum Rebecca	22.23
Iosephus Tiberiadem fugit	713	Isaac repromittitur Abrahae	17
Iosephus e Tiberiade Hierosolymitis omnem rem Romanorum perscribit	eodem	Isaac nascitur	20
Iosephus Iotapata obsessa, hostium missilia praepedire gnarus	714.715	Isaac octaua die circumcisus	eodem
Iosephus Romanos multa clade affecit	716	Isaac a patre dilectus	eodem
Iosephus capta Iotapata latitans proditur, ad Vespasianum captiuus ductus ceteris occisus	724	Is. pra. inuidia expulsus ab Abimelech	24
Iosephi praesagium	727	Isaac dilexit Esau	eodem
Iosephus a Caesariensibus odio habitus	727.728	Isaac oratio super Iacob	25
Iosephus a Tito missus Iudaeos ad deditionem Hierosolymorum adhortatur	792	Isaac aetas	30
Iosephus lapide uulneratus	802	Isaac moritur in Hebron	38
Iosephus rursus hortatur deditionem	809	Isachar filius Iacob ex Lya	28
		Isachar tribus sortita Carmelum	123
		Isachar Samarites uxor Iaddi sacerdotis	326
		Isboseth filius Saul rex Manalim constituitur	180
		Isboseth dissidet ab Abner propter concubinam	183
		Isboseth dolet mortem Abner	185
		Isboseth occiditur	eodem
		Isidis templum Romae destructum propter stuprum Paulinae	526
		Ismael circumcisus aetatis anno xii.	18
		Ismael nominis etymologia	17
		Ismaelis	

Ismaelis genealogia	20	Iudæi circumciduntur octauo die	20
Ismael uxorem Aegyptiam duxit	eodem	Iudæorum Hierosolymam repetetium nu-	
Ismael filius Iabi pontifex	516	merus	309
Ismaelis cuiusdam malicia in Godoliã	295	Iudæorū studium in reparādo tēplo	eodē
Ismael populum de Masphat ducit capti-		Iudæi quando primum dicti	316
uum	294	Iudæi subiugati à Naas	152.153
Israel uocatur Iacob	30	Iudæis nunciata calamitas per Aman ini-	
Israel etymologia	eodem	micum	319
Israelitæ neruo lato non uescuntur	eodem	Iudæi multos inimicos trucidant	325
Israelitæ prauaricatores legis facti sunt		Iud. multi in Aegyptū captiui ducunt	330
127		Iudæi absoluuntur	331
Israelitarum multa milia occisorum à Benī		Iudæi beneficentia exhibita à Seleuco Ni-	
amitis	129	canore, & Asiæ regibus	338
Israelitæ uastantes Gabaa	130	Iudæorum constituta qui noluerint infrin-	
Israelitæ Beniamitarum miserti, despondēt		gi	338
eis uirgines Iabitas	eodem	Iudæis qualis contigerit conditio & amici-	
Israelitæ opprimuntur à Cusardo rege As-		tia cum Antiocho	339
syriorum	131	Iudæi infestationes passi à Samaritanis	340
Israelitarum oppressio ab Eglon	eodem	Iudæi coguntur abnegare legem	347
Israelitæ serui facti à Moabitis	eodem	Iudæorum multi in spelunca exusti	347
Israelitæ serui facti Chananæis	eodem	Iudæis amicitia cum Romanis	359
Israelitæ subiugati à Labin	132	Iudæorum gens à Macedonum seruitute	
Israelitæ iterum liberati per Deborah & Ba-		liberata est per Iudam Machabæū	356
rachum	133	Iudæorum hæreses tres	372
Israelitæ uicti ab Amelechitis	eodem	Iudæorum inuidia contra Hyrcanum Io-	
Israelitarum trecenti aquam manibus bibe-		annem	380
runt	134	Iudæorum octingenti crucifixi	387.602
Israelitæ liberati ab Amalechitis Gedeone		Iudæi quæ oppida possederint regnāte A-	
principe	eodem	lexandro Iamneo	389
Israelitæ sibi præficiunt Iephthe	137	Iudæi Romanis primum subiiciuntur	397
Israelitæ ab Ammonitis oppressi	eodem	Iudæorum nonnulli Herodem primum ac-	
Israeliticus populus egreditur ex Aegy-		culantes occisi	614. 615
pto	58	Iudæi Herode eos animante, bellū iterum	
Israelitæ tributarij facti Palæstinis	139	contra Arabas capeffunt	457
Israelitarū clades à Palæstinis inflicta	145	Iudæorum seditio contra Herodē propter	
Israelitici populi progressio à Sina	86	trophæa quæ Hierosolymis erexerat	445
Israelitarum decem tribus transferuntur in		Iudæorum oratio ad Agrippam pro tuen-	
Mediam & Persida	279	da libertate	457
Istob rex	192	Iudæorū afflictio per Asiā & Libyā	464
Ithabulus rex Tyrionum, qui aliās Ioatha-		Iudæorum mos erat plures habere uxo-	
bulus	247	res	479
Ithaburius mons	609	Iudæorum quadraginta, poenas & suppli-	
Ithaburius mons à Placido occupatus	738	cia alacriter subeunt pro defensione legis	
Ithā locus amœnus circa Hierosolymā	234	495	
Itham ciuitas à Roboam structa	239	Iudæorū tria milia cadūt in templo per	
Ithamar filius Aaron	77.146	milites Archelai filij Herodis	499.656
Ithuræi subacti ab Aristobulo filio Hyrcā-		Iudæorū seditio contra Sabinum	505
ni Ioannis	385	Iudæorum accusatio contra Archelaum	
Ithurius amicus Herodis	439	601.507	
Iubal musicam coluit	6	Iudæi à Pilato cæsi	518. 520. 668.669
Iubileus annus	84	Iudæi Roma excedere coguntur	520
Iudas filius Iacob	28	Iudæorum constantia ad Petronium pro	
Iudæi Hebræi	15	conseruatione legis	536.670
		Iudæorum	

INDEX.

Iudæorum cades Seleuciæ facta	546	Iudæon Stratopedon loci nomen	616
Iudæorum libertas sub Cl. Cæsare	566	Iudas Machabæus filius Matathiaë	348
Iudæorū diffidiū cum Philadelphinis	573	Iudæ uictoria de Apollonio & Seron duci	
Iudæa uarijs tumultibus quassata, Arche/		bus Antiochi	349. 350
lao ad Cæsare profecto 504. 505. 659. 660		Iudæ uictoria de Lyfia & Gorgia	351
Iudææ tumultus sedat Varus	506. 660. 661	Iudas Hierosolymam occupat, templū &	
Iudææ diuifio	509	sacrificia renouat	352
Iudææ mala præfide Felice	584	Iudæ uictoria de Idumæis & Ammoni/	
Iudæa à sicarijs deuastata	586	tis	352
Iudææ descriptio, eiusq; undecim sortes	708	Iudas persecutionem passus à Demetrio	
Iudæa uenum exposita	840	& Timotheo per Bacchidem	357
Iudæorum ingens clades tempore azymo		Iudas nouissimo contra Bacchidem præ/	
rum facta	580	lio interit, à fratribus in Modin sepultis	360. 597
Iudæorū seditio cōtra Samaritas eodem		Iudas Capsei dux exercitus Ionathæ Abay	
Iudæorum contentio contra Syros	585	ron	371
Iudæorum & Cæsariensium seditio	678	Iudas Essæus propheta	600. 382
Iudæorum sexcenti & triginta Hierosoly/		Iudas Arifei nobilis Iudæus legis inter/	
mis occisi per Florum	679	pres	492
Iudæorū uiginti milia à Cæsariensibus, tre/		Iudas Ezechiaë latronis filius Iudæam tū/	
decim milia à Scythopolitis occisa	691	multitudo infestat	505
Iudæorum seditio & strages Alexan/	692	Iudas Gaulonites concitator seditionis &	
driæ facta	694	autor quartæ sectæ Iudæorū 513. 524. 515	
Iudæi Cæstio fugato, rectores & duces p/		Iudas Ionathæ	698
uincia eligunt	698. 699	Iudas Dudi	802
Iudæi Ascalonum inuadentes ab Antonio		Iudas Militonis	809
cæsi	706. 707	Iudas martyr Machabæus	904
Iudæi Iotapatæ obsessi à Vespasiano	714	Iudas patri Eliasib sacerdos successit	325
Iudæorum 8500. occisi ab Idumæis	752	Iuda defuncto succedit frater Ioānes	325
Iudæorum multi ad Vespasianum confu/		Iulia uxor Augusti Cæsaris	462. 479
giunt	755	Iulia Augusti filia, & duarum ciuitatum	
Iudæi Romanos è castris Hierosolymæ		nomen	515
admotis excedere cogunt	775	Iulia soror Caligulæ	564
Iudæorum dolus in Romanos sub dedi/		Iuliani militis Romani fortitudo	808
tionis prætextu	777	Iulianus procurator Iudæ	817
Iudæorum excursus in Romanos	787	Iurifabe puteus	26
Iudæorum multi crucifixi & manibus mu/			
tilati	797		
Iudæi miseranda clade affecti	802. 803		
Iudæorum multi ad Ro. profugiunt	810		
Iudæi Romanis signis potiti	816		
Iudæi in templum fugere coacti	817		
Iudæorum seditiosi regiam deprædati, pul/			
sis inde Romanis	824		
Iudæorum multi uenditi	825		
Iudæorum aliquot milia spectaculo exhi/			
bitorum perierunt	831		
Iudæorum calamitates Antiochiæ	832		
Iudæorum cades in Iarde facta	840		
Iudæorum cura circa ueritatem historia/			
rum	855		
Iuquicæ gentis cur pauci scriptores memi/			
nerint	857		

L

Aban filius Bathuelis	14
Laban despondet filias	27
& deinceps	
Labenna prouincia	264
Labin rex Chananæorum subiugauit Iſ/	
raëlitas	132
Labin interemptus a Baracho	133
Laboch torrens	97
Labofordarchus	299
Lacedæmonij laudantur	683
Lachis oppidum structū à Roboam	239
Lagus pater Ptolemæi Soteris	329
Lahabim filius Mcsraim	12
Lais parens Phaltis	174
Lamech habuit filios septuaginta septem &	
Lamech erant duæ uxores Ada & Sella &	
D Lamech	

I N D E X.

Lamech filio Noë tribuit rerum principa/ tum	8	Lex de ueneficis puniendis	112
Laodicensium decretum pro iudæis	409	Lex sensibus aut membris priuatorum	112
Laodiciam Herodes uenire inuitatur à M. Antonio propter mortem Aristobuli tertij	431	Lex de boue cornupeta	eodem
Largius Lepidus	317	Lex de puteo effosso	319
Lasurim filius Dadan	22	Lex de deposito	eodem
Lasthenes Cretenfis	366	Lex de mercede non fraudanda	eodem
Ladocia Gaminorum regina	387	Lex de spolijs & præda diuidenda	179
Lazarus gigas iudæus	522	Lex bellantibus & occidentibus resistere concedit	179
Legum præuaricator quot plagis ferien/ dus	108. 109	Lex noua Herodis in fures	455
Legem obseruare iurat populus Israël	114	Lex in militem negligentem equi lata	312
Legis interpretatio per septuaginta senio/ res coram Ptolemæo rege facta	336. 337	Lia filia Laban	27
Legem interpretari quidam præsumētes, à deo sunt multati	337	Lia cauti uxore iacob facta	eodem
Lenæos mensis	408	Lia concepit ex iacob	28
Leobius rex iudæorum	828	Lia machinatur in sororem	eodem
Leo à Banaia interfectus	209	Lia collocat famulam iacob	eodem
Leonum ciuitas Heleopolis	365	Libanus mons	122. 220
Lepidus à C. Caligula occisus	548	Liberius Maximus iudæam iussu Cæsaris uenum exponit	840
Leuias Hierosolymita	742	Liberi ancillas non ducant	109
Leui filius iacob ex Lia	28	Liber fluuij nomen	367. 372
Leui quid significet	eodem	Libes olim Phuti	12
Leuitici historia	80	Libya	393
Leuitarum principes Manasses & Ephra/ em	85	Libya à Lahabim	15
Leuitarum numerus	85	Libyam Phut instituit	12
Leuitarum tribus à militiâ segregatur	94	Lidda uicus	382
Leuitis decimas dari iussit Moses	eodem	Lineum chiton	74
Lex de oblatione farinae	81	Lithus ciuitas	58
Lex puerperarum	83	Liua mater Tiberij Neronis	516
Lex sacerdotum super uxoribus	84	Lobatus rex Libyorum	512
Lex septimi anni	eodem	Lochos mensis Augustus apud Macedo/ nes	98
Lex iubilæi	eodem	Lollius Theostam ciuitatem cepit	394
Lex blasphemiae	106	Longinus præses Syriae post Marsum	573
Lex decimarum	eodem	Longi cuiusdâ Romani fortis animus	814
Lex de homicidio, de rege eligendo	107	Lot filius Aram	14
Lex de plantanda uinea	eodem	Lot frater Saræ	eodem
Lex plantandæ ac arandæ terræ	108	Lot separatus ab Abraham	15
Lex de uxoribus ducendis	109	Lot habitauit circa Iordanem	16
Lex de repudianda uxore	eodem	Lot captus ab Assyrijs	eodem
Lex de puella desponsata & ab alijs stu/ prata	109	Lot hospitatur angelos	18
Lex de uxore fratris defuncti sine liberis ducenda	110	Lot genuit ex filiabus	19
Lex captiuæ uirginis	eodem	Lucilius Bassus	357
Lex hostium sepeliendorum	111	Lucius Valerius Lucij filius consul Roma/ nus	402
Lex furti multandi	eodem	L. Manlius Romanus	379
Lex percussorum	112	L. Copinius senator Cæsare regnante	402
Lex de muliere pregnantæ	eodem	Lucius Collinae filius senator	eodem
		Lucius Memmij filius Romanus	379
		L. Antonij decretum pro iudæis	408
		L. Lentuli consulis decretum pro Hyrcæ/ no & gente iudæa	408
		Luctus triginta dierum pro mortuis	110
		Luctus	

I N D E X.

Luctus populi Israel audita morte Mo/	
sis	115
Lucullus	391. 603
Ludæ populi	13
Lud filius Sem	eodem
Ludim filius Mesraim	eodem
Lugdunum oppidum Gallia	535
Lupus tribunus Cæsoniam Caligulae uxo	
rem occidit	560
Lupus morte multatus	566
Lupus rector Alexandria	851
Lusitani laudantur	684
Luza regio	17
Lycus fluius	378
Lycurgus legislator	882
Lydi populi olim Ludæ	13
Lysanias filius Minæi	415
Lysias Antiocho ad Persida profecto, re/	
linquitur ad deuastandam ludæam	350
Lysanias superatur à Iuda Machabæo	351
Lysias occiditur	357
Lysias oppidum	394
Lysimachus Hellepontum obtinuit post	
Alexandrum	329
Lysimachus fratrem Aretam regem Ara/	
bum interfecit	386
Lysimachus occisus ab Herode	443
Lysimachus Pausaniæ legatus Iudæorum	
ad Romanos	408

M

Aacha filia Thamar uxor Ro/	
boam	240
Maacha rex	192
Maacha filius Nachor	14
Maacha mater Afæ	243
Maalon filius Elimelech	142
Mabsamus filius Ismaelis	20
Macedones populi	13
Macedones laudantur	683
Machabæorum martyrum libellus	894
Machabæus martyr	902
Machamis filius Ptolemæi uxor Dauid	183
Machara Herodi uenit auxilio	422
Machir unus Machabæorū martyrū	903
Macher princeps Gaaladitis terræ	202
Macherus à seditionis Iudæis capta	693
Macherus à Basso capta	337. 838
Macherus castellum Iudææ	390
Machir nutritius Miphiboseth	191
Machon ciuitas uastata à Dauid	190
Macro carcerum Tiberij præfectus	529
Madan filius Abrahæ ex Cetura	22

Madeus filius Iaphet	11
Madian filius Abrahæ ex Cetura	22
Madianitæ populi	97
Madianitæ uicerunt Israëlitas	233
Madian ciuitas	53
Madianitarum & Arabum ingens nume/	
rus occisus	135
Madianitæ mulieres alloquuntur Hebræ/	
os	100
Madianitarum exercitus extinctus	102
Magassarius	798
Mageddon loci nomen	266
Magedon ciuitas à Salomone cõdita	231
Magnus campus	760
Magog filius Iaphet	11
Magus quidam seductor populi à Portio	
Festo occisus	586
Mahuiael filius Iared	6
μαμακτηριώνα mensis nomen	95
Malachus Arabs nutricius Antiochi The	
os	369
Malachi insidiæ contra Antipatrum	411
Malachus interficitur	412. 614
Malachus rex Arabum Herodem frustra	
tus	418
Mala Samaritanorum cõtra Iudæos	340
Malathoes ciuitas	526
Malchus propheta	22
Malchius	809
Mamasus filius Ismaelis	20
Mambre amicus Abrahæ	17
Mambre conuallis in qua requieuit Abra	
ham	18
Mamortha Neapolis dicta	759
Manachasim genus Hebrææ uestis	74
Manachemi Esseni diuinitio de Herode	
451	
Manahen Sellum perimēs seipsum regem	
Israel constituit	275
Manahen defunctus in Samaria	275
Manahen succedit Phaceias filius	275
Manaimus rhetor principatum Hieroso/	
lymis usurpauit	689
Manaimus interficitur	690
Manalim regio	182
Manna quid sit	64
Manasses filius Ioseph	39. 46
Manasses & Ephraim tribui Leuitarū præ	
fecti	85
Manasses filius Ezechia impietate infi/	
gnis	283
Manasses à rege Babyloniorū captus ite/	
rum remittitur	284

D ij Manasses

INDEX.

Manasses feliciter moritur	284	Mardocheus auunculus Hester	318
Manasses filius Ioannis sacerdotis frater		Mardocheus pandit regi insidias eunu/	
Iaddi duxit uxore Isachā Samaritidē	326	chorum	319
Manasses ob connubium alienigenæ pro/		Mardocheo Artaxerxes irascitur nō ado/	
hibetur accedere altare	326	ranti Aman	319
Manassi apud focerum exulanti promit/		Mardochei luctus de edicta contra Iudæ	
titur sacerdotium	326	os clade	320
Manasseas Damascenus de arca Noë	9	Mardochei oratio ad deum	328
Manethō Aegyptiis historiographus	858	Mardocheo patibulū parauit Aman	322
Manethōis historia refellit à Iosepho	869	Mardocheus purpura indutus circumdu/	
Manuē pater Samsonis	139	citur	323
Maon desertum	171	Mardocheus exaltatur à rege eodem	
Maon ciuitas	173	Mardochei decreta super diebus festis Iu/	
Mar amaritudo dicitur	62	dæorum	325
Mara interpretatur dolor	143	Mardocheus princeps Iudæorum in redi/	
Marachat mensis Hebræorum	7	tu à Babylone	309
Marcellus curator Iudææ Pilato Romam		Mare Pamphylicum diuisum	61
profecit	320	Mareon ciuitas à Græcis Samara	245
M. Tullius Cicerō cōsul, Cn. Pōpeo Hie/		Mare æneum templi Salomonis	224
rosolymam & templum capiente	396	Mareoth filius Ionathan	218
M. Agrippa cum Herode amicitias com/		Maria soror Moïsis moritur	95
pōnit	450	Marion Tyrionum tyrānus ab Herode su/	
M. Agrippa magnifice excipitur ab Hero/		peratus	415
de	456	Maria uxor Archelai filij Herodis	512
M. Agrippa Iudæorū libertates à Roma/		Maria filia Agrippæ maioris desponsa Ar/	
nis concessas confirmat & tuetur	458	chelao Seleuci filio	572. 582
M. Agrippæ epistolæ pro libertate Iudæo/		Maria nupta Demetrio Alexandrino	582
rum tutanda	464	Mariamne filia Alexadræ coniunx Hero/	
M. Antonij epistola ad Hyrcanum tertij/		dis	428. 429. 624
um	413	Mariamne traducitur uiolati matrimonij	
M. Antonij decreta & edictum pro Iudæ/			432. 635. 634
is	414	Mariamne turbata super Herodis manda/	
M. Antonius accusatores Herodis occidi		to de se occidenda	448
iubet	415. 615	Mariamne quomodo Herodij facta sit in/	
M. Antonius Antigoni Aristobuli in/		uisa	442
terficit	427. 626	Mariamne ad mortem trahitur eodem	
M. Antonius impudiciæ notat	429. 626	Mariamnes filij odio habiti à Salome	454
M. Antonius uictus à Cæsare in bello Ac/		Mariamnes turris	690
ciaco	435. 436	Mariamne accusatur ueneficij	442
M. Antonius belli Romanorū dux cum		Maris rubri diuisio	60
Gabinio contra Iudæos	398	Marisa ciuitas	378. 354
M. Antonij, & P. Dolobellæ decreta pro		Marissa ciuitas à Roboam structa	239
Hyrcano tertio, & gēte Iudaica	407. 408	Marisenti	380
M. Agrippa Iudæorum ius tutatus	338	Marmaridæ laudantur	685
M. Agrippa consul, Herode & Sosio Hie/		Marsus præses Syriæ post P. Petroniū	569
rosolymam expugnantibus	426	Marsus Agrippæ maiori inimicus	578
M. Pūblii decretum pro Iudæis	408	Marsyas libertus Agrippæ	526
Marcus filius Alexandri filij Herodis	566	Marthace Samaritis uxor Herodis primi	
Marcus præses Iudææ post Copinium	515		644
M. Minutianus coniunx sororis C. Calij/		Martyr quis sit	894
gulæ	554. 564	Masaus filius Ismaelis	20
M. Minutianus cōspirator in mortem C.		Masnaemphtis pileum sacrum	74
Caligulæ	548. 558	Maspha ciuitas structa ab Asa	245

Masphat

INDEX.

Masphat ciuitas	152. 137. 295	Melchis occisus in bello	179
Masphat interpretatur deorsum inspicere	148	Meleazarus legis Moſis eruditus	575
Massada expugnata per F.Syluium	842	Melete ciuitas	830
Massada ciuitas	412	Mella ciuitas à Iuda Machabæo capta	355
Massada oppidum	417	Melum ciuitas	510
Maselmis mater Amon regis	284	Memphis ciuitas	52
Mathan sacerdos Baal perimitur	268	Memphis ciuitas à Minæo condita	231
Matathias filius Ioannis illegitimū Antiochi mandatum contempsit	348. 596	Menander de obsessione Tyrionum	279
Matathias idolatram Iudæum confodit, simul & Apollonium iudicem	348	Menæder tranſtulit antiquitates Sidonio, rû ex Phœnicia lingua in Hælladicâ	230
Matathias primus perſuaſit etiam ſabbato pugnam non eſſe detrectandam	349	Mendacij arguuntur aſſerentes Moſen lepra infectum fuiſſe	85
Matathia morituri teſtamentum	349	Menedemus philoſophus omnia per prouidentiam gubernari dixit	336
Matathias filius Abſalom dux exercitus Ionathæ Abaron	371	Menneus regulus	547
Matthias Cargalothi nobilis Iudæus legis interpres	492. 495	Memnonis ſepulchrum	670
Matthias Theophili Hieroſolymites ſacerdos per Herodem inſtitutus	485	Mela propoſitionis quomodo hebdomadatim extructa	75
Matthias ſeditionis cõtra Herodem reus ſacerdotio priuatur	494	Menſa aurea templi Salomonis	225
Matthias frater Ionæ Annæ pontifex	569	Menſæ Ptolemæi admodum pretioſæ deſcriptio à Ptolemæo rege deo oblata	334
Matthias Theophili pontifex, ſub quo bellum Romanorû contra Iudæos ſumpſit initium	589	Menſis ſeptimi ratio	81
Matthias Boëti filius	801	Menſis primi denominatio	58
Mathon loci nomen	182	Menſis hyperuerethæus	81. 226
Mathuſaël filius Mahuſaël	6	Menſis Arthemefion	222. 410
Matuſe princeps Babylonius	291	Menſis Piritius	230
Mauſoleum Matathia & filiorum	375	Mæotici laudantur	684
Maxilla loci nomen	141	Merari filius Leui	46
Maxillus	535	Mercedem non eſſe fraudandam	112
Maza ponderis genus	119	Merob filia Saul	158
Meas uicus	575	Meroinde ciuitas Aethiopie	52
Mæander fluuius	335	Mereſei populi	12
Mechiel filius Aſer	47	Merſin in biblijs Meſraim	eodem
Medaba ciuitas	561. 378	Mes filius Aram	15
Media ſuperior regio	277. 311	Melanai populi	eodem
Medi populi à Madeo orti	11	Mefopotamie inſurgunt in Abraham	14
Medis ciuitas	286	Mefopotamia dira iter agentibus	22
Mega oppidum	389	Mefſabazan uestis ſacra	74
Megarus Babylonius princeps	291	Mefſala	619
Mehelus pater Baafa	245	Mefſalina uxor Claudij	585
Melcha filia Aram	14	Metellus Theoftam ciuitatem cepit	394
Melcha uxor Nachor	eodem	Methir ſacra Hebræorum uestis	75
Melchenoth baſes quædam in templo Salomonis	225	Methri cognatio de tribu Bèiamin ſortem regni accepit	152
Melchizedech rex iuſtus	17	Metropolis Arabum	95
Melchizedech iuſtus rex Hieroſolymorû primus conditor	828	Michea præſagium aduerſus Achab	252
Melchizue filius Saul	158	Micheas in carcerem iactus præſagio dicto conſtat	254
		Michea prophetiam Achab reſpuit	254
		Michol filia Saul	158
		Michol deſponſatur Dauid	164
		Michol aſtutia	166
		Michol poſt Dauid deſpõſatur Phalti	174

INDEX.

Michol Dauid iterum remittitur per Abner	185	Moabitis regio	96
Michol Dauid ludentem ante arcam ridet	189	Moabiti superati à Saul	158
Michol ex Dauid non concepit	eodem	Moabitas debellat Dauid	190
Mifranthusis rex	860	Modin uicus	143. 596
Mifris rex	eodem	Mompuestia ciuitas Ciliciæ	387
Mila legatus Archelai regis Cappadocum ad Herodem	473	Monobazus	696
Milesius custos arcis Damascenæ	388	Monobazus Bazeus rex Adiabenorū frat. & maritus Helenæ	574. 696
Militis cuiusdam impudentia, magnæ cladis Iudæorum causa & origo	579. 580	Monobazus filius Monobazi Bazei ex Helena	574
Mina quid sit	400	Monobasus Iudaismum subit	577
Minæus rex Aegypti conditor Memphis	251	Monomachia Dauid	162
Minaida	9	Monslemgon ciuitas	395
Minutianus cōspirator in mortem C. Caligulæ	548	Moraïm mōs, in quo immolatus Isaac	21
Miphiboseth filius Ionathæ queritur à Dauid	191	Mors primogenitorum in Aegypto	58
Miphiboseth dotatus per Dauid	eodem	Mos supplicandi captiuorum	252
Miphiboseth ambitionis delatus ex haredatur	200	Mos Iudæis plures habere uxores	479
Miphiboseth falsò delatus excusat se apud regem	205	Moses trium mensium exponitur	50
Mila rex Moabitarum	258	Moses quot annos uixerit	116
Misach nomen Misaelis pueri apud Nabuchodonosor	296	Mosis educatio	50
Misael puer socius Danielis, à Babylonij		Mosis nominis etymologia	eodem
Misach dictus	296	Moses septimus ab Abraham	51
Misselis ciuitas	602	Mosis pulchritudo	eodem
Mitra pontificis	74	Mosis diadema Pharaonis conculcat	51
Mithridates reuexit sacra uasa è templo ablata	305	Moses dux Aegyptiorum praeficitur	52
Mithridates Synaces praefectus Parthorum	388	Moses Meroinden ciuitatem obsidet	52
Mithridates Parthorum transfuga dimittitur à Gabinio	399	Moses Tharbin filia regis Aethiopiæ duxit uxorem	55
Mithridates Pergamenus Caesari auxilium contra Aegyptios	401. 610	Moses regem Aegypti latenter fugit	55
Mithridates gener Artabani regis Parthorum	545	Moses uidet rubum ardentem	54
Mithridates mouet arma contra Anileum	eodem	Moses iubetur educere filios Israël de Aegypto	eodem
Mithridates superatur ab Anileo	544	Mosis uerba ad deum	eodem
Mithridates uicissim superat & occidit Anileum	545	Mosis baculus in serpentem uertitur	54
Moabitarum terram depopulatur Ioram, Iosaphat, & rex Idumææ	258	Mosi dei sui appellationem significat	55
Moabitarum rex immolat filium	259	Moses cū uxore & filijs in Aegyptum tendit	eodem
Moabita à Babylonij subiugati	295	Moses regi Aegyptiorum loquitur pro dimittendo populo	56
Moab filius Lot ex filia seniore	19	Mosis uirga magorum uirgas consumpsit	56
Moabita populi	eodem	Moses regi iterū loquitur pro populo	56
		Moses octogenarius tempore egressionis ex Aegypto	59
		Mosen lapidare uoluerunt Hebræi	59
		Mosis confidentia	60
		Mosis oratio ad populum Israël	eodem
		Mosis oratio ad deum	eodem
		Moses aquam diri putei reddidit potabilem	62
		Mosen Israelita iterum lapidare aggressi	62
		Mosis industria populum mitigantis	63
		Mosis	

INDEX.

Moses deprecatur inopiam populi	63
Moses uirga aquam e petra elicit	64
Mose manus extendente Hebraei uicto/ res fiunt in Amalechitas	66
Moses excepit Rahuel socerum suum ue/ nientem ad Sina	67
Mosis & Rahuelis consilium super litibus populi exponendis	67
Moses paruū monitis socii	eodem
Moses de Sina reuersus loquitur popu/ lo	68
Moses iterum in Sina ascendit	69
Mosis tabula	70
Moses quadraginta dies nullo cibo huma no participatus	70
Moses tabernaculum fecit instar templi	70. 71
Mosis arca	73
Mosis oratio super sacerdotio Aaron	77
Moses nunquam lepra infectus fuit	83
Moses coitus abusum damnat	84
Moses bellicosos recensuit	85
Moses Leuitas à militia segregat	94
Mosen iterum populus seditione adori/ tur	86
Moses populo ad Chananæorum termi/ nos ducto, loquitur	86
Moses explorari suadet Chananaeam	86
Mosen iterum Hebraei occidere ador/ ti	87
Mosis autoritas, legumq; eius reueren/ tia	88
Moses cum exercitu in desertum sece/ dit	89
Moses iterum seditionem passus	90
Mosen Hebraei iterum lapidare aggres/ si	90
Moses ad Core	91
Moses inuitat Datan & Abirom ad se ue/ nire	92
Moses iussit uirgas duodecim in taberna/ culo collocari	94
Moses iterum tumultu impetitus	94
Moses à rege Idumæorum repulsam pas/ sus	95
Moses uicit Seon, & Og reges Amor/ ræorum	96
Moses mittit legatos ad Seon	eodem
Mosi consulenti deus uictoriam promit/ tit	96
Moses cum exercitu uenit ad Iordanem	97
Moses Iosue successorem facit	103

Moses iratus abcessit	58
Moses hæreditatem filia defuncti fratris constituit	103
Mosis oratio ad populum Israël ante mor/ tem	104
Moses populo legem scriptam dedit	105
Moses populum flentem consolatur	105
Moses unam ciuitatem sacram & unum templum fieri iussit	105
Moses carmen hexametrum confect	114
Moses conuocat ecclesiam	eodem
Mosis prophetia	eodem
Mosis mortem lugit populus	115
Mosis sublatio & discessus	116
Mosis atas	eodem
Mosis laus & collatio ad alios legistato/ res	882
Mosaica legis liber intra thesauros tem/ pli inuentus	285
Mulierum testimonium cum recipien/ tum	107
Mulier lecto decumbens exanimatur	128
Mulier à uiro Leuita membratim secta in singulas tribus mittitur	128
Mundi adulescentis dolosum stuprū cum Paulina	519
Munera Ptolemæi regis deo oblata	334
Mupim filius Beniamin	46
Muri Hierosolymorum tres	778
Murium multitudo Azotorum prouinci am deuastauit	146
Musca idolum Accaron	257
Musis rex	860
Mutianus præfectus Syriæ Iudæorum sta/ tuta tutatus	338
Mutilius præfectus militum Ro.	690
Mygdonia, nunc Antiochia	576
Myrrha filia Cynaræ regis	554

M

Aama mater Roboam	236
Naas rex Ammonitarum Israël litis captis oculos dextros e/ ruebat	153
Naas occisus à Saul	153
Nabal uir stultus & crudelis	173
Nabal interpretatur demens	173
Nabal moritur	174
Nabolota ciuitas	393
Nabathea insula	20
Nabath pater Hieroboam	235

D iij Nabathæi

INDEX.

Nabathæi	355	Neemiæ oratio ad populum muros Hierosolymorum reparaturi	316
Nabathæi Arabiæ gens	361	Neemiæ cura & labor de reparandis muris Hierusalem	317
Nabathæi expugnantur à Ionatha Abarom	372	Neemiæ moritur	317
Nabla musicum instrumentum	209. 225	Nemrod filius Chusi	15
Naboth iniuste lapidatus astutia Iezabel	250	Nemrod filius Cham	16
Nabroch ciuitas	16	Nephtalim filius Iacob ex Bala	28. 46
Nabuchodonosor rex Babyloniorum regem Aegypti & omnem Syriam subiugat &c	287	Nephtalix quam terram sortiti	123
Nabuchodonosor successores	299	Nephtuhim filius Mesraim	45
Nabuthæi ager	265	Ner patruus Saul	158
Nabuzardan princeps Babyloniorum contra Hierosolymam	291	Nergella princeps Babyloniorum contra Hierosolymam	291
Nabuzardan templum spolijs & incēdijs, ciuitatem excidijs, populum exilio afficit	292	Nerias filius Vriæ sacerdos	295
Nacebus dux latronum ab Herode uictus	471	Nerix pater Baruch discipulus Hieremiæ	295
Nachor quando genitus	14	Nero filius Domitij	585. 674
Nachor frater Abrahæ	eodem	Neronis crudelitas	585
Nachor fratris Abrahæ genealogia	eodē	Nero Vespasianum contra Iudæam militat	706
Nadab filius Aaron	77	Nicanor præfectus hospitum Ptolemæi regis	336
Nadab igne consumptus	79	Nicanor præfectus Sichimitarum	348
Nadab filius Hieroboam successit in regno	243	Nicanor Demetrii amicus, in bello occisus contra Iudam Machabæum	358
Nadab & omnis generis Hieroboam interitus	243	Nicanoris Seleuci beneficentia in Iudæa	338
Nadab mortuo, Baasa occisor eius regno potitus	244	Nicaula regina Aegyptiæ, Aethiopiæ	231
Naema filia Tubalcain	6	Nicolaus Damascenus de Abraham	15
Naida locus quem Cain incoluit	eodem	Nicolaus Damasc. bello Dauid in Damascenos	190
Namatus pater Hieu qui & Nameffi	249	Nicolaus Damasc. pro Iudæis in lite contra Antiochenos locutus	338
Nameffi	264	Nicolaus Damascenus gestorū Pompeij meminit	396
Naphisimus filius Ismaelis	20	Nicolaus Damascenus scribēdo adulatus est Herodi	465
Narbatha regio	678	Nicol. Damasc. legatus Herodis ad Casaream placandam	472
Nastale	74	Nicol. Sylæum accusat coram Cæsare	646
Nathan filius Dauid	187	Nicolaus Damascenus de Antiocho Soterē	378
Nathan propheta narrat Dauid deo placere structuram templi	189	Nicolaus Damascenus cum Archelao Herodis filio ad Cæsarem proficiscitur	499
Nathan arguit Dauid ob commissum scelus	195	Nicolaus pro Archelao uerba facit	502
Nathan frustratus ambitionē Adoniæ	213	Nicolaus Archelaum à Iudæis accusatum expurgat	509
Nathan iubetur ungere Salomonem in regem	213	Nicomedes legatus ad Pompeium Magnus pro Aristobulo secundo	394
Nathanael filius Iesse	161	Nicopolis ciuitas	770
Naue pater Iesu	65	Niger Percites	699
Naufragium Ionæ propheta	273	Niger occisus	754
Naum prophetia	276	Nilus fluuius	452
Nazaræi Corbon offerunt	95		
Neerda oppidum	540		
Neemias Iudæus pincerna Xerxis	315		
			Nilus

I N D E X.

Nilus fluuius	452	Octauia filia Claudij ex Messalina uxore	
Nilus in sanguinem uersus	69	Neronis	583
Niniue ciuitas	278	Ochozias filius Achab succedit patri in re	
Ninus ciuitas	15	gno	255
Nisan primus mensis	7. 58. 78. 82	Ochozia casus	257
Nisibis oppidum	540	Ochozia succedit Ioram	258
Nisibis terra	576	Ochozias filius Ioram (medose hunc leges	
Nobe ciuitas	168	uocatum Oziam)	264
Nocheds repudium Valthis suasit	318	Odidas propheta	276
Noë iussus arcam facere	7	Odolla ciuitas	168
Noë ab Adam dicitur decimus eodem		Odolla à Roboam ædificata	239
Noë anno ætatis sexcentesimo diluuiū est		Ofellius Microsolymita	416
factum eodem		Og rex Galaadinæ & Galaanitis peri-	
Noë à patre suo Lamech omnium rerum		mitur	97
principatum accepit	8	Og regis lectus ex ferro factus eodem	
Noë deprecatus, mundū ulterius non per		Ogys regio	17
aquā diluuij periturum	9	Ohad filius Simeonis	46
Noë pactum recepit à deo eodem		Oholiab filius Achisamach	76
Noë ætas anni 905	10	Olda prophetissa	285
Noë tres fuerunt filij eodem		Olibema uxor Elau	24. 32
Noë græce Nochus	12	Olympus legatus Herodis	474. 642
Noë inebriatus	13	Olympias filia Herodis uxor Iosippi eius	
Noë plantator uinæ eodem		fratruelis	486
Noeman filius Beniamin	46	Omar filius Eliphaz	32
Noemis uxor Elimelech	142	Onias patri laddo succedit i sacerdotiū	329
Noemis interpretatur felicitas	143	Onia mortuo filius eius Simon iustus suc-	
Norbanus occisus	556	cedit	332
Noua, loci nomen, aliās Ziphim	171	Onias filius Simonis iusti	332. 346
Nouem tribus & dimidia armatæ in Ru-		Onias pontifex post Manassen patrum	
benitas	125	Eleazari	332
Nouem tribuum & dimidia responsio ad		Onia mortuo succedit Simon	345
Phinees eodem		Onias filius Simonis patri succedit in sa-	
Nullū animal curetur fieri mōstrosū	115	cerdotio	345
Numerus hostiarum, quas Salomon in		Onia mittitur epistola à Dario rege Lace-	
templo obtulit	228	demoniorum	345
Numenius legatus Ionathæ Abaron ad		Onia mortuo Antiochus sacerdotij princi-	
Ro. & ad Spartiatas	372. 403	patum dedit Onia Menelao	346
Numidiū Quadratus præses Syriæ	581	Onias Menelaus reliquit patrias leges ut	
Nuptiæ Antiochi & Cleopatæ	340	placeret Antiocho eodem	
O		Onias Menelaus occiditur	356
Bal filius Iectan	15	Onia successit Achimus, q & Ioachim	356
Obed filius Booz ex Ruth	145	Onias Onia tertius filius fugit ad Ptole-	
Obed interpretatur seruiēs	145	mæum Philometorem regem Aegypti	
Obededom Leuita per arcam		occiso Onia Menelao	364. 357
dei ditatus	188	Onias interficitur	395
Obeth dispensator Achab	259	Onia prouincia	401
Oblationum deuotio in tabernaculo	77	Onia templū clausum & deprædatum	851
Obeus pater Micheæ propheta	253	Onzora oppidum	389
Obodas rex Arabum	467. 601	Ophila locus	779
Obodæ successor Dineas q & Aretas	472	Ophir filius Iectan	15
Obsidio Tyri & Gazæ ab Alexandro	327	Ophni filius Eli sacerdotis	144
Occulta deum non latent	255	Ophni à Palæstinis occisus	145
Ocona ciuitas Iudææ	361	Ophra locus Indiæ nunc terra aurea	232
		Oppida	

Oppida sub ditione Iudæorum regnante Alexandro Iamneo	389	Palæstum uicus	476. 648
Oppressio filiorum Israel	48	Palæstini superati ab Hebræis	148. 149
Oppressio grandinis in Aegypto	57	Palæstini superati à Saul	157
Oraculū de rege Babylonix quod captu- rus esset Aegyptum	300	Palæstini uincunt Hebræos	179
Oratio serui Abrahæ pro Rebecca	23	Palæstini uicti Hiero. per Hebræos	188
Oratio Iacob ad Rachel	26	Palæstini superantur ab Ozia secūdo	274
Oratio Iudæ pro Benjamin ad Ioseph	43	Pallas Herodis uxor primi	480. 645
Oratio Mosi ad deum aduersus Datan & Abirom	92	Pallas seruus Antonix	529
Oratio cuiusdam Eleazari ad cōmilitones ut mortem seruituti præferant	845	Palmira urbs, à Syris Thadamor	233
Ordinatio sacerdotum & Leuitarum per Dauid	214	Pamphilicum mare diuisum	61
Oreb rex Madianitarum	135	Panemus mensis	405
Organorum species	209	Panis cœlestis similitudo & magnitudo	64
Oriblo oppidum	393	Panneas oppidum Herodi datur	450
Ormiza uicus	627	Pannium	630
Ornatus & munimentum tabernaculi	71	Pantomina filius Solini	342
Orphanes Parthus	609	Paphlagones olim dicti Riphæi	12
Orpha uxor Chelion	142	Pappus dux Antigoni	424. 624
Orphan (rectius ni fallor Orphni) Iebusæ us, Hierosolymorum obsidione non fuit interfectus	187	Parmeno arguit Alexandrū Magnū	328
Orpham rogatur à Dauid pro area com- paranda	211	Parmuthi mensis	58
Orsanes transfuga Parthorum	399	Parthi laudantur	685
Ostracine habitatio aquarum inops	771	Parthicum bellum contra Herodem	416.
Otho imperator	762		616. 617
Othonis mors	764	Parthenius fluuius	865
Ouidius Abatareides	329	Paschæ sacrificia	82
Oza uolens arcam dei attrectare extingui tur	188	Paschæ festiuitas	58
Ozi patri successit in sacerdotio	146	Pascha quid significet	eodem
Oziæ præsumptio ac percussio	188	Pasini castrum	574
Ozias prior filius Amasix rex Hierosoly- morum	273	Patroclus Cereæ legatus Iudæorū ad Ro- manos	408
Oziæ regnum principio bonum sine pesti- mum	274	Paulinæ stuprum	519
Oziæ studium	eodem	Paulus Aruntius	554
Oziæ temeratori sacrorum, terribilis ul- tio	274	Pauli Aruntij exclamatio & denuntiatio mortis C. Caligulæ	557
Oziæ succedit Jonathan	275	Pauperum sacrificia	80
Ozias alter, rex succedens Phaceix	277	Paulanias occidit Philippum regem Ma- cedonum	326
Ozias tributarius fit rege Assyriorum	277	Pax ante bellum offerenda	113
Ozias captus cū decem tribubus transfer- tur in Mediā & Persida	279	Pedani robur & peritia militaris	813
		Pedesta locus	697
		Pella ciuitas	595 605
		Pellentes oppidum	389
		Pelusium Nili ostium	159
		Pelusijs obsidio	282
		Pelusium ab Antipatro primo captum	610
		Penaius legatus	642
		Pentecostes sacrificium	82
		Pentecoste Hebræis Asarcha	eodem
		Pereia Niger	696
		Pergamenorum decretū pro Iudæis	409
		Peristerionos saxum	800
		Petina uxor Claudij	585
		Petra ciuitas Arabix	65. 95. 102. 604
		Petronius	

Acorus rex Medorum 577
Pacorus dux Parthorum 415
Pacori fraus in Phaselū 416. 616
Palæstina 13. 59

Petronius per litteras Caesaris iubet semet occidere	540	Pherora pro ultione fratris caput Pappo præcidit	424. 624
Petronius diuina prouidentia liberatus	540	Pheroræ odium in filios Mariamnes	459.
Phaceias filius Manahen interimitur	275		637
Phaceias secundus Romuleæ filius rex Is- raël	276	Pherora defert Herodem amoris in Gla- phiram nurum apud eius filium	466
Phaceias contra Ionatham	eodem	Pherora Herodi conciliatus	470. 640
Phaceia mortuo succedit Ozias rex Israël	277	Pheroræ conspiratio in Herodem	645.
Phadra uxor Herodis	480. 645		481. 482
Phalech filius Nachor	13	Pherora abiurat cõmunione fratris	485
Phalus filius Ruben	46	Pherora moritur	485. 646
Phaltes filius Lais	174	Pheroram uenenum interiisse defertur ad Herodem	484
Phanuel	30. 237	Phetrusim filius Mesreim	13
Pharagata uallis	763	Phiala lacus	733
Pharones omnes Aegyptiorum reges di- cti usq; ad socerum Salomonis	231	Phicolus dux Abimelech	24
Pharao Aegyptijs interpretatur rex	231	Phideas sacerdos templi	293
Pharaoth Aegypti rex socer Salomo.	232	Phideas Athenæus	547
Pharathon ciuitas Effraim	138. 361	Philadelphia	604
Pharao Sara potiri conatus	15	Philadelphinorū dissidium cū Iudæis	573
Pharao Abraham dotauit	eodem	Philargus amicus Sylæi comprehenditur ab Herode	483
Pharao natalicia celebrat	38	φιλάρχου	383
Pharao rex super fratribus Ioseph lætatur	45	Philippion filius Minæi occisus à patre	401. 609
Pharonis somnia	38	Philippus rex Macedonū à Pausania in- teremptus	326. 554
Pharaonis excusatio de Sara	15	Philippus tutor regni Antiochi	355
Pharaonis edictum de Israëlitarum mascu- lis submergendis	49	Philippus Antiochi regnum inuadens oc- ciditur	356
Pharaonis diadema conculcatum à Mo- se	51	Philippus Antiochi Grypi filius	386
Pharan conuallis	24	Philippus filius Herodis	480
Phares filius Iudæ	46	Philippus iniuste accusatus per Antipatriū fratrem	492
Pharisæorum hæresis	372. 514.	Philippo quid legatum sit à patre	496
Pharisæorum & Sadducæorum contro- uersia	381	Philippus Iudæam gubernat absente Ar- chelao	499
Pharisæis administratio regis cõcessa	390.	Philippus domum profectus	508
603		Philippo pars Iudææ datur à Casare	509
Pharisæi quidam conspiracy in Hero- dem conscij occiduntur	482	Philippus quas ciuitates condiderit	515
Pharus insula	768	Philippus absq; liberis mortuus	522
Phaselus Magni Herodis frater	609	Philippus Iachimi filius dux	699
Phaselus Felicem superat	412	Philo legatus Iudæorum contra Appio- nem	556
Phaselus tetrarcha Iudææ constituitur	615	Philistijm filius Nemrod	13
Phaselus Hierosolymis præficitur	611	Philistijm prouincia	eodem
Phaselus moritur captus à Parthis, caput saxo illidens	417. 616	Philostephanus	384
Phaselus seu Phaselis turris & oppidi no- men	463. 503. 631	Philostratus de rege Babylonio	299. 863
Phaselus secundus filius Herodis	645. 480	Phinees filius Eli à Palest. occiditur	144
Pherecides Syrus	854	Phinees filius Eleazari nepos Aaron	102
Pherora filius Antipatri frater Herod.	401	Phinees zelo legis Zamariā interfecit	102
Pherora Iosippi fratris sui caput redemit	423	Phinees dux Israëlitarum contra Mada- nitas	102
			Phinees

INDEX.

Phinees oratio ad Rubenitas	125	Pompeius Syluanus consul	574
Phison fluius paradisi	4	Pompilius senator	549
Phœbus legatus	696	Pontes feno græco illiti à Iotapatenis	721
Phoilaus rex Assyriorum cōtra Syros pugnaturus muneribus placatur	275	Pontificum insolentia erga sacerdotes	587
Phorias filius Raeti	742	Pontificum & sacerdotum pugna Hierosolymis facta	585
Pharaates princeps Parthorum à filio occisus	428. 516	Pontificum ab Aaron usque ad Hierosolymorum excidium epilogus	589
Phryges olim Tigranei dicti	12	Pontius Pilatus præfes Iudææ	516
Phut filius Cham	eodem	Porcatus legatus	696
Phut fluius, Phuti populi, prouincia	12	Porticus Herodis incenditur	594
Pilatus Hierosoly. statuas Casaris erexit indignantibus Iudæis, necnon aquæductus construxit	518. 668. 669	Portius Festus præfes Iudææ post Felicem	676
Pilatus propter cædem Iudæorū Romam uenire compellitur	520	Portus Alexandrinus	768
Pinus natura	233	Portus ab Herode conditus	638
Piso legatus Pompeij	396	Præfagium Micheæ aduersus Achab	252
Piso Germanicum ueneno interimit	517	Præfagium de Mose	49
Pistoris Pharaonis somnium	38	Præfagia Hiero. excidij	820
Pitholaus dux Hierosolymorum	399	Primi inuentores rerum cœlestium	7
Placidus Itaburio monte potitus	728	Primitiarū ex frugibus immolatio	82. 109
Placidus dux Vespasiani militum	709	Principatus in bello sit unius	113
Placidi impetus in Iotapatam	712	Principes sint i unaquaq; ciuitate septē	106
Plaga uermium in Aegypto	57	Principes militiæ Salomonis	220
Planctus nomen syluæ	188	Priscus Centurio	815
Plinthin	768	Procella uehemens Iudæorū crudelitatem ulciscens de Onia quinto	394
Pluuia suspenditur sub Achab	246	Procymia	618
Pluuia redijt precibus Helia	249	Proculus Vitellius centurio	568
Pœtarum, pictorum, & opificum licentia, multarum gentium stultitiâ introducta	889. 890	Progressio populi Israëliti à Sina in Chanaanam	86
Polemon rex Lyciæ	582	Prophetia Azariæ ad exercitum Asæ	244
Pollio præfes custodiæ Claudij	565	Protanis ciuitas	16
Pollio Phariseus	427. 451	Pseudoprophetarum diuinitio de bello Achab contra Adadum	253
Pollio Romanus, Herodis filios suscepit erudiendos	449	Ptolemais ciuitas Galilææ	353
Polybius	339	Ptolemaitæ populi	384
Polybius carpitur à Iosepho	355	Ptolemais capitur à Ptolemæo Lathyro	eodem
Polydeuces seruus C. Caligulæ	548	Ptolemæus rex Gessur	185
Poma matura iter agentibus non prohibenda	108	Ptolemæi, reges Alexandriæ dicti	238
Pompeia uxor Neronis	591	Ptolemæus Soter filius Lagi rex Aegypti post Alexandrum	329
Pompeius Magnus Tigranem debellans, Scaurum ad Syriam mittit	604	Ptolemæus Soter cepit Hierosolymā	329
Pompeius iritatus Aristobuli secundi contumaciam ulciscitur	605. 604. 396	Ptolemæus captos Iudæos ducit in Aegyptum	330
Pompeius Hierosolyma & templo potitus	396	Ptolemæus Philadelphus prioris successor, rex Aegypti librorum conquistendorum studiosissimus	330
Pompei modestia cum templum adiret	396. 606	Ptolemæus instinctu Demetrii Phalerei Iudæorum leges in græcā linguam transferri curauit	330. 874
Pompeio aurea uitis mittitur	594	Ptolemæi liberalitas in captiuos Iudæos	331
Pompeius Agrippa occisus	834		Ptole

Ptolemæi epistola ad pontificem Eleazarum 332
Ptolemæus preciosa munera deo offerenda misit 334
Ptolemæus septuaginta seniores Iudæorū magno honore excipit, & præ gaudio in lachrymas prorupit 335
Ptolemæus inter conuiuandū philosophatus 336
Ptolemæus Eupator ab Antiocho uictus 338
Ptolemæus Epiphanes eodem
Ptolemæus Epiphanes Oniæ infensus recōciliatur per Iosephum filium Tobiae 341
Ptolemæus Dorimenis 350
Ptolemæus Philometor annuit Oniæ ædificationem tēpli in Aegypto 364.365.596
Ptol. Philometor locat Cleopatram filiam Alexandro Epiphani 366
Ptolem. insidias passus à genero Alexandro 367.368
Ptol. Alexādro Balai frater, filiā matrimonio iungit Demetrio Nicanori 368
Ptolemæo mittitur caput Alexātri Balais ibidem
Ptol. Simonem Matathiam socerū interimit 376.598
Ptol. ab Hyrcano Simonis filio obsessus, occidit Hyrcani matrem & fratres, fugiēs ad Zenonem Cotibam 377.598
Ptol. Filcon cultor Iudææ gentis 874
Ptol. Lathyrus filius Cleopatraz, uxoris Antiochi Soteris 380
Ptol. Lathyrus uictoria de Alexandro Iamneo & Iudæis 385
Ptol. infantes coqui iussit ibidem
Ptolemæus Minæus 602.394.390
Ptol. filio occiso, nurū duxit uxore 610.401
Ptol. dux militiæ Herodis interimitur 422
Ptol. aulicus Herodis 469
Ptol. sententia de testamēto Herodis 497
Ptol. latro à Fado peremptus 573
Ptol. Blicus 401.610
Ptol. Lagus cultor Iudææ gentis 874
Ptol. Evergetes cultor Iudææ gentis ibidē
Publii Dolobellæ M. Antonij decreta pro Hyrcano tertio & gente Iudæa 407
P. Seruiliū decretum pro Iudæis 490
P. Petronius iniuriam Doritarum in Iudæos ultus 568
Pudens Romanus 813
Pueri primum leges discere iubentur 106
Puteus iuramenti 80

Putiphares uir Aegyptius emit Ioseph 35
Putiphares Heliopolitanorū sacerdos 39
Piritius mensis 230
Pythagoras philosophus 854. 864
Pythagoras ab Atheniensibus penē occisus 890

Q

 Vadratus procurator Syriæ 581
 674
Quinquennalia certamina celebrata Hierosolymis per Herodem 445
Q. Hortensius 392
Q. Metellus Creticus eodem
Q. Pompeius 565
Quintiliæ mulieris pulchritudo tormentis immutata 649.550

R

 Aab ob beneficentiam saluata 119.120
Rabach Ammonitarum ciuitas à Ioab obfessa 193
Rabach urbs deletur à Dauid 196
Rabaces princeps militiæ contra Hieros. 280
Rachelis pulchritudo 26
Rachel promittitur Iacob 27
Rachel collocat famulam uiro suo 28
Rachel machinatur in sororem ibidem
Rachelis & Liæ reconciliatio eodem
Rachel simulachra deorum coluit eod.
Rachel ex partu mortua, & sepulta in Ephrata 31
Ragaba castellum 389
Ragetus pater Phoriæ 742
Rahuelis prudentia ad Moysen super litibus populi expediendis 67
Rahuel sacerdos socer Moysi 55
Rahuelis cognomen Gehegleth 54
Rhamnus arboris genus 336
Rama filius Chusi 15
Ramatha ciuitas 144.154
Ramei populi 13
Ranarū plaga in Aegypto 57
Raphaneæ ciuitas 834
Ralphim (aliàs Taphim) uxor Adad 235
Raphidim terra inaquosa 64
Raphia ciuitas expugnata 386
Rasin rex Syrorū contra Ionathan 276
Rasin occiditur à rege Assyriorum 277
Ratio quid & quibus coniuncta, & quid agat 895
Rathimus molitur contra Iudæos ciuitatem E tem

tem & templum restauraturos	305	Romani in obsidione Hierosolymorum è	
Rebe rex Madianitarum	102	castris excedere coacti	775
Rebecca filia Bathuelis	14	Rom. conuicti affecti à Iudæis	777
Rebecca uxor Isaac	23	Romanis machinis ignis iniectus	787
Rebecca parturit geminos	24	Rom. potiti primo muro, secundam oppu	
Rebecca dilexit Iacob	eodē	gnationem aggressi	788
Rebecca sepulta in Hebron	31	Rom. secundo muro potiti	790
Reblata ciuitas	291	Rom. rursum pulsi	eodem
Recem rex Madianitarum	102	Rom. Iudæos captiuos quibus poenis affe	
Recha filius Remnon occidit Isboeth	185	cerint	797
Rhegini populi olim dicti Aschenezai	12	Rom. inuasuri templum à Iudæis sunt re	
Remnon pater Banaæ & Recha	185	pulsi	808
Respha concubina Saul cum Abner cōcu		Rom. iterum inuadunt urbem	811
buit	185	Rom. Iudæorum dolo flammis exusti	814
Reu filius Phaleg	14	Romanis signis Iudæi potiti	816
Reu quando genitus	ibidē	Rom. tota urbe potiti	826
Rexamana filia Herodis primi	480	Romulias pater Phaceiæ secundi	276
Ribdalusa ciuitas	393	Rophon ciuitas à Iuda Machabæo capta	
Rhinocolura oppidum & locus	389	353	
Raphat filius Gomer	12	Ruben filius Iacob	28
Risa uicus	417	Ruben quid significet	eodem
Roas petra	150	Ruben fratricidium dissuadet	34
Roboam filius Salomonis	198	Ruben nocte ad lacū uenit erepturus fra	
Roboam duarum tantum tribuum rex fa		trem	35
ctus patre mortuo	236, 237	Ruben orat o ad Ioseph	40
Roboam quomodo defectionem tribuū		Rubenitæ altare collocant in ripa Iorda	
passus est	eodem	nis	124
Roboam moliri bella in Hieroboam pro		Rubrius Gallus	834
hibetur à deo	eodem	Rubri maris diuisio	60
Roboam quas urbes condiderit	239	Rufus Sabino auxiliatus cōtra Iudæos	504
Roboam spretor religionis	240	Rufus consul Claudio regnante	575
Roboam infertur bellum à Sufacho	eod.	Ruta immensæ magnitudinis	838
Roboam repulsam patitur à deo per Se		Ruth uxor Maabon	142
meiam	eodem	Ruth uxor Boos facta	143
Roboam mortuo succedit Abiā filius	241	S	
Roboth puteus	24	Aba ciuitas Aethiopiæ	52
Romani Iudæis libertatē auferūt	397	Sabach unus principum mili	
Romanorum uictoria de Iudæis M. Anto		tia Salomonis	220
nio & Gabinio ducibus	398	Sabadaias princeps à Iosaphat	
Romani in Massada interfecti	687	instituitur	256
Rom. contra datam sibi fidem à Iudæis oc		Saba filius Chusi	12
cisi	691	Saba filius Iectan	13
Rom. exercitus cæsus ab Hierosolym.	696	Saba filius Iexan	22
Romanorū 5280 occisi	698	Saba filius Rame	12
Romanorum militaris disciplina & laus		Sabatai	eodem
710		Sabassar præfectus Syriæ & Phoeniciæ	
Rom. in obsidione Iotapatæ multis cladi		311	
bus afflicti	715, 716	Sabatacha filius Chusi	12
Rom. à Iotapatenis feruētī oleo pfsi	720	Sabatacheni	eodem
Rom. successus in obsidione Gamalæ	736	Sabbatum quid	4
Rom. Vespasianum Hierosolymam inua		Sabbaticus annus	406
dere hortati	755	Sabbaticus annis	834
Romani Lidda & Iamnia potiti	579	Sabbati sacrificium	81
		Sabæi	

INDEX.

Sabæi populi	12	in Mediâ & Perfida	279
Sabæus contra Iudæos causam agens pro templo Garizim, morte damnatur	365	Salomon filius David ex Bethabee	187
Sabæe seditio contra David	206	Salomon nascitur	194
Sabæe caput per murum demittitur	207	Salomonî mandatum à patre de structura templi	212
Sabeon prodit insidias Alexandræ tertiæ in Herodem	430	Salomon ungitur in regem	214
Sabîa mater Ioæ	269	Salomon secundo ungitur in regem	216
Sabinus aulicus Herodis	469	Salomon fillâ Pharaonis duxit uxore	219
Sabini negotiû à Casare commissum de cõ/seruatione thesaurorû Herodis, remora/		Salomon quarum p etitionum compos sit factus	eodem
tur per Varum	499	Salomonis iudiciû super pueris mulierû concertantium	219, 220
Sabinus Hierosolymam profectus regias Herodis aulas occupat	500	Salomonis quotidianum conuiuium, sapi/entia, libri, potestas in demones &c.	220
Sabinus rerum Cesaris curator propter ty rannidẽ à Iudæis obsidetur	503, 504	Salomon. quât a fuerit argenti & lapidum copia	234
Sab. fugit, Varo Hierosol. ueniẽte	506, 507	Sal. quot uxores & concubinæ fuerint	234
Sabinus conscius coniurationis in C. Cali/ gulam factæ	556	Sal. obitus atas, & sepultura	236
Sabinus Capitolio potitus	770	Salome Alexandra uxor Aristobuli filij Hyrcani Ioannis	385
Sabinus occiditur	eodem	Salome filia Antipatri, soror Herodis	609
Sabini mors	566	Salome traducit Mariamnen apud Hero/ dem uiolati matrimonij	432
Sabinus Syrus in exercitu Hierosolymorû primus murum conscendit	807	Salome à Custobaro repudiû passa	444
Saboc Ethæus gigantû proles	208	Salomes odium in filios Herodis ex Mari amne	642, 455
Sacerdotij cõmutatio ex tribu in tribu	146	Salomes astutia in exquirendis secretis Ari stobuli Herodis	465, 466
Sacrificiorû genera duo	80, 78	Salome amore in Sylæum frustrata, adulte rij habetur suspecta	467, 638
Sacrificia pauperum	80	Salome coacta nubit Alexæ	479
Sacrificium quotidianum	eodem	Salome reddit Herodem conspirationis in eum factæ certum	482
Sacrificia primitiarum ex frugibus	82	Salome cû marito Iudæos ab Herode cõ/ prehensos soluunt è carcere	497
Sacrificium Pentecostes	eodem	Salome ut pacis semper æmula, Antipatrû cõtra Archelaû agere concitat pro regno Iudææ	500, 501
Sacrificia non celebranda ex mercede mu/ lieris fornicariæ	106	Salome ciuitates ab Augusto donatæ	509
Sacrorû scriba prælagit de Mose	49	Salome mortua Marco Iudeam gubernâ/ te	515
Sacrû tabernaculû constituit Iesus	122	Salome filia Herodis	480
Sadoch princeps sacerdot. de tribu Leui	186	Salothi uicus	708
Sadoch Tacheus comitatur David è re/ gno proficiscentem	199	Sallû filius Ideæ sacerdos	295
Sadoch refragat Adoniæ p regno	213, 293	Salutis causa data est potestas	44
Sadducaorum hæresis	372, 514	Samachonitis palus	132
Sadducaorû & Pharisaorû cõtrouersia	381	Samad pater quorundam sapientum He/ bræorum	226
Sadoch fil. Achitobi sub David sacerdot.	295	Samariæ descriptio	708
Sadoch instituitur pontifex	216	Samaria expugnata à Cereale	722, 725
Saddocus Phariseus concitator seditionis aduersus Cyreniû, & autor quartæ sectæ		Samaræus filius Chanaan	13
Saffo uicus	506 (Iudæorû 514, 515)	Samareon ciuitas	245
Sala filius Arphaxat	13	Samaria unde dicta	eodem
Sala quando genitus	eodem		
Saleph filius Iectan	eodem		
Salmanasar rex Assyriorum tributariû libi fecit regem Israël	277		
Salmanasar Samaria potitus captiuum du cit Oziam regem cû decem tribubus Israël			

Samaría obsidetur ab Adher	261	Israël	154
Samaritæ tãta fames, ut duæ mulieres filios ederent	eodem	Samuelis uerba, tonitrua confirmat	155
Samaría olim, nũc Sebastia & Sebaſte	446	Samuelis responsio ad Saul super inobedientia	160
Samaría oblecta ab Hyrcano archisacerdote	380	Samuelis umbra alloquitur Saul	176
Samaría deletur	eodem	Sanabalath Samarita pater Isacham, focer	
Samaría captam Cuthel alienigenæ occupant	280	Manassæ fratris Iadili	326
Samarías princeps tribus Symeon insipiente loquitur	101	Sanabalath, pmittit sacerdotiũ genero	ib.
Samaritæ leprosi fugã hostiũ nunciãt	262	Sanabalath ab Alexandro obtinet potestatem condendi tẽplum genero	327
Samaritæ accusantur apud Darium	312	Sanabalath mortuus	eodem
Samaritæ cuius fuerint nobilitatis	328	Sanagar princeps Hebræorum	132
Samaritis est origo qua se Iudæos esse, & non esse fatentur	329	Sanctũ sanctorũ in tabernaculo Moſis	72
Samaritanorũ mala in Iudæos	340	Sanctæ unctionis confectio	78
Sambalas Samarita	312	Sanguineus fluxus aquæ	56
Samei uiri iusti sententia de Herode	404	Sanſigeranus rex Amalorum	570
Samnas rex	859	Sapha scriptor Iosia regis	385
Samna filius Iesse	161	Saphin locus interpretatur scopulus	328
Samoneus (rectius Afomoneus) pater Symeonis auus Matathia	348	Saphat pater Helisai	249
Samofata oppidum	423	Saraías scriba exercitus Dauid	198
Samsonis etymologia & natiuitas	139	Sarabafne & Sifinnio satrapis Syriæ epistola mittit Cyrus	305
Samson leonem suffocat	140	Sara curat ablegari Agar cum Ismael	20
Samson trecentis uulpibus depopulatus messes Palæstinorum	eodem	Sara filia Aram	14
Sam. Gaza portas effregit	141	Sara uxor Abrahæ	eodem
Sam. per Dalilam delusus	ibidem	Sara cũ Abrahã migrat in Agyptũ	15
Sam. Palæstinis traditur p Dalilã	141, 142	Sara sepulta	22
Sam. iterijt unã cũ tribus hostiũ milibus	142	Saræ ætas	eodem
Sam. princeps Israël x x. annis	ibidem	Sarobazanes præfectus Syriæ	310
Sam. quæstio Thamnitis proposita	140	Sareas pōtifex occiditur in exilio Bab.	292
Samsonis parentes & uxor occisi à Palæstinis	eodem	Sarepta ciuitas	246
Samuel indignatus inungit Saul	149	Sardiniorũ decretũ pro Iudæis	410
Samuel prædicit afflictiones populo futuras	150	Saris princeps Babyloniorum contra Hierusalem	298
Samuel prædicit Saul auferendũ regnũ	160	Saruia soror Dauid	174
Samuel pergit Bethlehẽ uncturus Dauid regem	161	Saruch filius Reu	14
Samuel uita defunctus	172	Saruch quando genitus	eodem
Samuel senex filijs res dispensandas iniungit	149	Sardonichum lapidum mira uis	79
Samuel Palæstinos subiugauit	148, 149	Saturnini sententia de filijs Herodis	476
Samuel cladem Israeliticam & filiorum Eli perditionem prædixit	144, 145	Saturninus procurator Syriæ	478
Samuelis ortus	eodem	Satum mensuræ genus	262
Samuelis oratio ad populum	148	Saturninus coniunx Paulinæ	518
Samuelis filij inſultitiæ accusati abdicantur officijs	149	Saturninus tutor Fuluiæ	524
Samuelis secunda oratio ad populum		Saul filius Cis	150
		Saul perditas oues quæres uenit ad Samuel	151
		Saul ungitur in regem Iudæorũ	ibidem
		Saul ad regnũ electus seipsum abscondit	152
		Saul proſtigauit Naas & Ammonitas	153
		Saul secũdo ungitur in regem	154
		Saul in Dauid inuidia &c.	164
		Saul ob ueram fortitudinem laudatur à Iosepho	177
		Saul suo	

Saul suo gladio interit	180.	nohis	548
Saul & filiorū corpora præcis capitibus		Seleucia Antiochi Pharanx	602
suspensa ab hostibus	eodem.	Seleucia ingens caedes Iudæorū facta	548
Saul & filiorū corpora labita ui hostibus		Selene Cleopatra regina Syriæ	390
ablata sepeliunt	eod.	Seleuci Nicanoris beneficetia in Iud.	338
Saul secundus	588.	Seleucia urbs Syriæ circa Antiochiā	376
Scala Iacob	26	Sellum interfecit Zachariam filium Hiero	
Scaurus quomodo Aristobuli secundi &		boam	275
Hyrcani tertij legatos suscepit	394.604	Semeias propheta ad Roboam	257.240
Scaurus pecunia corruptus	394	Semeias filius Eli	209
Schalamita	601	Semeias refragatur Adoniae ad regnum a/	
Scipio Alexandrum Aristobuli filium se/		spiranti	213
curi percussit	402	Semei unus principū militiæ Salom.	220
Scopos locus	696.775	Semei cōuicij afficit Dauid exulante	200
Sebastus præses Alexandriæ	566	Semei exorat ueniam	205
Sebastia, olim Samaria	446	Sem filius Noë	10
Sebastus portus	486	Semelius uetuit Iudæos ciuitatem & tēplū	
Sebabeth pater Resphe	183	restaurare	306
Sebatatha conuallis	244	Sennaar campus	10
Sebeth ciuitas Galaadina	138	Sennacherib rex Assyriæ contra Hieroso/	
Sebon ciuitas	389	lymam castrametatus	280
Sebonitis regio	346	Sennacherib à filiis perimitur	282
Sedechias rex Hierusalē post Ioachim	288	Sennacherib successit Asaracoldas	eod.
Sedechias in obsidione Hierusalem cōsul/		Senatus consultum pro Iudæis	402
tat Hieremiam	290.291	Seniores 70, ab Eleazaro pontifice ad	
Sedechias fugies capitur à Babylonij ho/		Ptolemæū Philadelphū missi magno ho/	
stibus	291	nore excipiuntur	335
Sedechias in Babylone moritur, & hono/		Senti oratio ad senatum Romanum de	
rifice sepelitur	295	imperio abrogando	559
Sedechiæ filij perimuntur, ipse autem exca/		Seon rex Amorrhæorum	96
catus ducitur ad Babyloniam	292	Seon prælio contendit	96
Sedechias pseudopropheta refutat pphe/		Sephorim Galilææ populi	398
tiam Micheæ	254	Sephoris à quo condita	515
Sedebath mensis	96	Sephoris hostibus se tradit	695
Seditio contra Moſen	86	Sephina turris	779
Seditio contra Moſen grauissima exoritur		Septem principes sint uniuscuiusq; ciuita/	
90		tis	107
Seditio iterū orta in Moſen	93.94	Sephines turris	780
Seductio mulieris	4	Septimi mensis ratio	81
Segehem locus, in quo sepultus Saul	180	Septuaginta seniores cum donarijs à rege	
Segete loci nomen	169	dimituntur	337
Seiran uilla	130	Sephorim ciuitas Galilææ	505
Seir mons ab Esau habitatus	32	Sephora filia Rahuelis uxor Moſi	55
Seianus insidiator Tiberij	529	Sepulchrū Dauid ab Hyrcano apertū	598
Sela filius Iudæ	46	Sepulchrum Dauid infelicitè ab Herode	
Sella uxor Lamech	6	apertum	465
Seleusarum patrem occidit	282	Serebaus Iudæorum princeps in reditu à	
Seleucus Babylonem apprehendit	329	Babylone	309
Seleucus Soter filius magni Antiochi	545	Seret filius Zabulon	46
Seleucus filius Antiochi Grypi Antiochū		Seron dux inferioris Syriæ uincitur à Iuda	
Cyzicenu patrum occidit	386	Machabæo	350
Seleucus expugnatur	ibide	Serpens maledictus	5
Seleucia ciuitas condita à Seleuco Nica/		Serrita populi	175
1022		E 3 Selos	

Sefos genus regum Aegyptiorum	859	Simon populum Iudaicum super luctu Iō-	
Sex. Cerealis	817	nathæ Abāton solatur	374.
Sex. Cæsar Syriæ rex	404	Simon dux populi factus à Tryphone cir-	
Sex. Cæsar insidijs interficitur	612	cumueniri nequijt Mausoleū fratri stru-	
Sicariorū interitus, qui in Alexandriam &		xit, & arcē Hierosol. diruit	374-375-397
Thebas profugerant	850	Simon perfidiam & ingratitudinē passus	
Sichem filius Hemor	31	ab Antiocho Sotere	376
Sichima ciuitas	eodem	Simon insidijs Ptolemæi generi sui interfe-	
Sichimitæ populi	eodem	ctus	398
Sichimitæ delentur	136	Simon Dosithei filius legatus Iudæorum	
Sichimitæ saluati per Saul	159	ad Romanos	379
Sichimitæ coram Alexandro se Hebræos		Simon filius Buzi Alexandrini instituitur	
esse non Iudæos professi sunt	329	sacerdos ab Herode, filiam eius in uxore	
Sichimorum prouincia	33	ducente	448
Sichimitarū epistola ad Antiochū	348	Simon Herodis seruus regnandi æmulati-	
Siclus Hebræorum numisma	203	one Iudæam infestans, à Grato occisus	
Sidon filius Chanaan	13	est	659. 660.
Sidon ciuitas	eodem	Simon Essenus expositor somnij Archelai	
Sidon capta ab Alexandro	327	512. 664	
Sidonijs Sichimitas nūcupauit Hebr.	329	Simon Camithi filius, pōtifex post Eleaza-	
Sidonijs mandatum ministrare materiam		rum Annæ filium	516
templi	211	Simon Boëthus Canthara pontifex	567
Sidrach nomen Ananiæ socij Danielis a		Simon Hierosolymites detractor Agrip-	
pud Babyloniam	296	pæ maioris	570
Siene	768	Simon Galilæus crucifixus	579. 664
Siloa fons	779	Simon Cyprius magus	582
Silas tyrannus Iudæus	394	Simō Ethei legatus Iudæorū ad Florū	688
Silam filius Neptalim	46	Simonis filij Sauli egregia fortitudo	692
Silo ciuitas	236	Simonis Gioræ tyrannis	705
Silo dux Rom. contra Parthos ab Antio-		Simeon Gamalielis	745
cho filio Aristobuli, pecunia corrupt ⁹	420	Sina mons	54
Simron filius Isachar	46	Sina mons sterilis, nullorumq; fructuum	
Similitudo Iacob & Esau	25	ferax	61
Simobarus rex Sodomitarum	16	Siphas Galaadites	202
Simon Gerasenus	762	Sitennua puteus	24
Simon ab Hierosolymitis contra zelotas		Sisara dux exercitus Chananæorū	132
præficatur	765	Sisara interfectus à Iahel muliere	133
Simon Gioræ seditiosus Iudæus	705	Sisinnius Syriæ et Phœniciæ pfect ⁹	305. 310
Simon à Romanis captus	828	Sobarus sophista occisus	690
Simon Romam ductus occiditur	837	Sobachus princeps militiæ Ammonit.	193
Simon iustus Oniæ patri succedit in sacer-		Sobnea scriba Ezechiae	281
dotium	332	Socho loci nomen	162
Simoni mortuo Eleazarus frater succedit		Socho ciuitas à Roboā structa	239
eodem		Sodomitæ uicti ab Assyrijs	16
Simō filius Oniæ auaro patri succedit	345	Sodomitarum reges v.	eodem
Simone mortuo successit Onias filius eod.		Sodomitæ tributū soluebāt Assyrijs	eod.
Simeon filius Asamonei	348	Sodomitæ captiui crepti	eodem
Simon Matathias filius Matathiæ	ib.	Sodomorū excidiū	18. 19
Simon Matathias contra Tyrios pugnās		Soëmus	695
uictor euadit	353	Soëmus Herodis amicus	439
Simon à regione Tyri usq; ad Aegyptum		Soëmus mandatū Herodis pandit de Ma-	
militiæ præficatur	370	riamne occidenda	440
Simon Bethsuram capit	371	Soëmus interficitur	442
		Sogor	

Sogor locus in quem refugit Lot	19	Susa scriba David	208
Sol stetit	121	Susachus Aegyptiorum rex	240
Solis retrogressio per x. gradus	285	Susachus bellū mouet cōtra Roboā	eod.
Solomona mater septem Machabæorum		Susachus templū Salomonis spoliat	eod.
martyrum	901	Susis Persarū metropolis	505, 515
Solon legislator	882	Susandrum castrum	900
Solyma ciuitas	17	Sycamina loca quædam	584
Sondus Arabs à Sylæo occisus	485	Syllanus Ephesius	464
Somniū pincernæ Pharaonis soluitur	57	Syllanus rector Syriæ	517
Somniū panis hordeacei narratū ab hosti-		Sylas Babylonicus	696
bus Gedeonis	134	Sylas libertus Agrippæ maioris	531
Sophar filius Eliphaz	32	Sylæus accusat Herodem ob casos Arabes	
Soron filius Herculis	22	apud Augustū Cæsarem	471
Sorophaci barbari	eodem	Sylæus Obodæ regis legatus exardet amo-	
Sors ad diuidendam terram mittitur pro		re Salomes	467
tribubus Israël	125	Sylæus Trachonitas ab Herode deficien-	
Sosibius primas custodiæ Ptol. Philadel-		tes suscipit	470
phi	350	Sylæus per Nicolaum Damascenum accu-	
Sosius Herodis adiutor in bello	425	satus damnatur à Cæsare	474
Sotanis	735	Symeon filius Iacob	25
Spartiatæ Lacedæmones	571	Symeon quid significet	eodem
Sponsi bello inutiles	115	Symeon obses datur pro reditu fratrum ad	
Stagnum Genesar	515	Ioseph	41
Statua Absalom	205	Syra onera	34
Strabon gestorū Pompeij meminit	396	Syri populi	15
Strabon Cappadox	380	Syria regio subditur David	190
Strabon	385	Syria & Phœnicia bello premuntur	279
Stratonis turris	382	Syria capitur ab Alex. Epiphane	565
Stratonis turris, nunc Cæsarea	446	Syria à Iudæis uastata	696
Stratopedes incenditur	690	Syri Samariā obsidētes turbantur à deo	268
Stoccheus libertus Agrippæ maioris	531	Syr. quot milia caesa ab exercitu Agad	252
Stola pontificalis à Vitellio sacerdotibus		Syrorum bellū cōtra Achab	250
data	521	Syrus rex Mesopotamiæ	195
Stolæ cōseruandæ potestas Iud. cōcessa	575		
Stolæ sacerdotales in tēplo Salomonis	225		
Stolæ Leuitarū in tēplo Salomonis	eod.		
Scylus legatus Iudæorū	688		
Stultitia gentiliū redarguitur à Iosepho	888		
Suha Aegyptiorum rex	279		
Sualitis rex	858		
Suba rex à Saul subiugatus	158		
Successio regum Babyloniorū	299		
Sudeas filius Phideæ sacerdos templi Salo-			
monis	295		
Sue filius Abrahæ ex Cethura	22		
Suius	615		
Suna ciuitas	476		
Suni filius Gad	47		
Supplicū propter transgressionē	218		
Supputatio annorū Adā diuersa est	8		
Supputatio annorū ab Adā usq. ad ædifi-			
cationē templi Salomonis	222		
Surim filius Abrahæ	25		

T

Abernaculi filiorum Israël ædi-	
ficatio	70
Tabernaculi ornatus & muni-	
mentum	71
Tabernaculi instrumenta quid significant	
	76
Tabernaculi cōsecratio quādo facta est	78
Tabernaculi hostiæ igne cōsumptæ	eodē
Tabernaculorū solennitates	81
Taburius mons	125
Tadapharus Assyriorum rex	277
Talla uicus	708
Talphim aliàs Raphim uxor Adad	255
Thales philosophus	854
Tabah filius Nachor	14
Thahas filius Nachor	eodem
Thabor mons	155
Thadallus dux exercitus Assyriorum	
	16

Thalamus Iachin columbar nōmē in tem/ plo	224	Templi inſtauratio impeditur	308.
Thamar filia David	187	Templi inſtauratio facta ſub Darſo	310.
Thamar ſoror Abſalom	eodem	Templi ædificatio iterum impeditur	318
Thamar opprimitur ab Amnon	196	Templi expoliatio ſub Antiocho	347.
Tham-queritur fratri iniuriā ſibi illatā	157	Tēpli renouatio ſub Iuda Machabæo	352
Thamar filia Abſalom nupſit Roboā	205	Templi obſidio per Antiochum Eupator/ rem	356.
Thaman occiditur	245	Tēpli obſidio per Hyrcanū tertiu	395.
Thamna concubina Eliphas	32	Templum Iſidis deſtructurum	520.
Thamna ciuitas Palæſtinarum	146	Templū incenſum inuito Tito	818.
Thamnata oppidum Iudææ	361	Templum cadibus pollutū ſeditione Hie/ roſolymorum	772.
Thaminite populū	146	Tempus afflictionis filiorum Iſraēl in Ae/ gypto	47.
Tanganas Samarita	312	Tempus à templo Salomonis ſimulq; Cy/ ri uſq; ad excidium ſub Tito factum	819
Thapſa oppidum	275	Tempus à Ioſue uſq; ad obſidionem Hie/ roſolymorum	187
Taraches rex Aethiopum	282	Themuliſ rex	860.
Tarbis Moſen amauit	55	Theodas magus	578.
Tariſcheæ oppidum	701	Theodorus Zenonis multos Iudæorum occidit	385.608.
Tariſchena ciuitas à Caſſio capta	408.	Theodoſis contra Iudæos cauſam agens pro tēplo Garizim damnatur morte	365.
Tariſcheorum obſidio	736.731.732.733.734.	Theodeſit ⁹ uel Theodeſtus eunuchus	319.
Tarſus oppidum	12	Theophrastus	865.
Tarſa	275	Theoſta oppidum	394.
Thare filius Nachor	14	Theodectus oculis orbatus temerario au/ ſu de lege ſcripturus	327.
Thare patet Abraham	eodem	Theopompus quid paſſus ſit quod legem attigerit	337.
Thare quando genitus	ibidem	Thelria ſeptimus mēſis Hebræorū	226.
Thare moritur	eodem	Terramotus magni Herodis tēpore	627
Tharſis filius Iani	12	Teſtimonium Sibyllæ de turre Babylon/ ca	11.
Thaumasti clementia in Agrippam ca/ ptium	530	Teſtari prohibetur unus	107.
Tauri laudantur	634	Tiberias condita ab Herode tetrarcha	516.
Theatra Herodis	445.638	Tiberiadis deditio ad Veſpaſianum	730.
Theatru Hieroſol. ſtructurū ab Herode	445	Tiberij uindicta de ſupro Paulinæ & ſe/ ductione Fuluiæ	520.
Thebon oppidum	246	Tiberij mors Vitellio nunciata	524.
Thecos oppidū à Roboā ſtructurum	239	Tiberij indignatio in Agrippam	527.
Thecua	256	Tiberius difficilis in legationibus miſſitat/ dis & ſuſcipiendis	528
Teglatphalaſſar rex Aſſyriorum	275	Tiberius mutationē magiſtratuū nō pro/ babat	eodem.
Teglatphalaſſar occidit Raſin	277	Tiberius tardus ad puniēdiū maleſicia	528.
Themauiſ filius Iſmaēliſ	20	Tiberius moriterus ex omine præcogno/ ſcit ſuccēſſorem regni	531.532.
Templum Salomonis	222	Tiber. A. ex. præſes Iudææ poſt Fadū	579.
Tēpli ſtructura quomodo digeſta	225	Tiberius gemellus filius Drui, nepos Ti/ berij Caſaris	529.530.
Templum ſpoliatur à Suffacho	240	Tigranes rex Armen. Iudæā iuadit	390.605.
Templum reparatur à Ioa primo	269		Tigris
Templum ſtructurū in Moraïm mōte	21		
Templi ædificatio in Aegypto	365		
Tēplum Dagonis flāmiſ cōſumitur	367		
Tēplū à Pompeio magno captum	396		
Templum uetus Hieroſolymitanum dirui/ tur & nouum ædificatur per Herodem	452.453.630		
Templum crebris latrocinijs prophana/ tum	584		
Templum Herculiſ & Haſtharta	230		
Templum ſpoliatur & incenditur à Baby/ lonijs	292		

Tigris fluvius	4	Traianus expugnator Aphecæ	723.725
Tirathua uicus	520	Translatio arce dei in Hierusalem	188
Tiridates rex Armeniæ	841	Trebellius Maximus	360
Titi & Vespasiani munificentia in Iudæos uictos	338	Trecenti Hebræorum aquâ manibus bibunt	154
Titus Liuius gestorû Pompei meminit	396	Tres fortissimorum Dauid aquâ inter hostes hauserunt	209
Titius Syriæ procurator	470	Tribus Leui purificatio	82
Titus Vespasiani filius Alexad. missus	706	Tribui Leui quis uictus concessus	83
Titi profectio in Iudæâ	709	Triginta & sex uiri Hebræorum interempti	119
Titus Iotapatâ capit	725	Trimestris Moses exponitur	50
Titi oratio ad exercitum Taricheos obfidentem	731	Tripolis ciuitas	380
Titus Taricheos clade afficit	732	Tryphon Hyrcano conuiciatur	334
Titus à Giscalenis receptus	741	Trogodytis regio relicta filiis Abrahæ ex Cethura	22
Titus, patre imperium Roma obtinente, mittitur in Iudæâ	770	Tryphon Diodorus Apamenus cōtra Demetrium Nicanorem	369.370
Titus Hierosolymā exploraturus in medijs hostibus diuinitus est seruatus	774	Tryphon Ionatham Abaron fraudibus capiens interficit	373.375.397
Titus Romanos à Iudæis penè profligatos iterum ad resistendū accendit	776	Tryphon contra Simonem Matathiā frustratus	375
Titus carpit milites à Iud. circūuētos	778	Tryp. princeps à militibus cōstituitur	376
Tit. à Castore illusio plus iusto clemēs	789	Tryp. obsessus in Apamia perimitur eod.	
Titus secūdo muro potitus	790	Tryphō tōsor Herod. occisus	477.478.643
Tit. Hier. muro & castellis circūdat	800	Tryphon Theodionis tabellio	574
Titi oratio ad milites murū ascendere nō ausos	806	Tryphonis perfidia & nephas in Antiochum qui Theos dictus	376
Tito inuito tēplū Salomonis incēsum	818	Tubalcain ferrariæ artis inuentor	6
Titus sacerdotibus serō ueniā petētibus renuēs ad seditiosos orationē habet	822	Thuribula in templo Salomonis	225
Titus urbe Hierosolyma potitus solos armatos occidi iubet	827	Turbatio Syrorum à deo facta	262
Titus militibus gratias agit	829	Turris Babylonica ædificatio	10.11
Tito Cæsari Simon Gioræ oblatus	830	Turris Hyrc. quomodo extructa	345.346
Titus Sabbaticum amnem perlustrat	834	Turris Antonia	382.784
Titus Parthorū muneribus donatus, Romā triūphās ingreditur cū patre	834.835	Turris Stratonis	eodem
Titus Phrygius	817	Tygran filius Gomer	12
Thobona ciuitas	287	Tyrannus delator filiorum Herodi	5475
Thobias pater Iosephi recōciliatoris Oniæ ad Ptolemæū Eupatorē	341	Tyrānus præpositus castrorum	697
Tholus filius Isachar	46	Tyridates rex Armeniæ	577
Thou rex cū Dauid fœdus iniit	190	Tyriorū animositas de Assyrijs	279.280
Thraces, olim Tirenſes	12	Tyronis audacia carpentis Herodem in filiorū mortem anhelantem	477.643
Tochabel mater Moſi	68	Tyro cū filio apprehenditur	477.645
Tollemæia oppidum	545	Tyrijs commissum ministrare materiā ad templi structuram	211
Tomus loci nomen	770	Tyrus urbs ab Alexandro uastata	327
Tonitrua prouincialibus insueta Samuelis uerba confirmarunt	155	Tyrus locus inter Arabiā & Iudæâ	346
Trachon prouincia Herodi datur, expulso inde Zenodoro	449	Tyropeon uallis	779
Trachonitis regio Syriæ ad Arabiā	13		
Trachonitidis institutor Huz	ibidem		
Tragelion mensis	408		

V

Achalim rex Ammonitarum
293
Vadacer proiecit corpus Iorā
in agrum Nabot
265
Vagoas

Vagoas eunuchus	482	Iosephum à uinculis soluit	768.769
Vagosos grauitèr Iudæos multauit	326	Ves. Sarmatas Mœsiam depopulantes cædit	833.834
Valerinus dux contra Tiberiadem	729	Vespas. tēplum pacis Romæ cōstruxit	557
Valerius Gratus præfès Iudææ post Anniū Rufum	516	Vespas. Iudæam uenū exponit	840
Valerius Asiaticus	554	Vespasiani reditus in Italiam	832
Valerius Asiaticus occisus	558	Vespasiani natalis celebratus	838
Varus Iud. bella & seditiões sedat	506.507	Vespasiani nauigatio	830
Varus Issemus	693	Vespasiani successus in obsidione Gamalæ	736.737
Varro Syriæ rector	629	Vespasiano Iotapata proditur	723
Vasa templi Salomonis	225	Vespasiani milites Galilæā depopulat	709
Vasa dei ablata remittuntur Herodi per Cyrum	304.305	Viam ignorantibus esse monstrandā	113
Vastatio locustarum in Aegypto	57	Victoria Saul	153
Vasthis uxor Artaxerxis repudiatur	318	Victoria Asa de Aethiopiis	244
Vatezobra uicus	815	Victoria Israelitarum de Moabitis	259
Veluenes Samarita	312	Victoria Iudæ Machab. de hostib ⁹	305.358
Venenum nulli dandum	112	Vicus Damasci habitatio Abrahā dictus	15
Veneris abusus damnatur	112	Vienna Galliæ ciuitas in qua exulauit Archelaus	512
Ventidius Bassus dux Rom.	420.619.620	Vir mulierem membratim sectam, per singulas tribus destinauit	128
Ventidius Herodi primo Macharam mittit	422.622	Virga Aaron fronduit	94
Veraunius legatus ad Claudium de usurpanda autoritate imperij	563	Virga Mosi aquam è petra eliciuit	64
Verba dei ad Iacob	26	Virga Mosi & magorum	56
Verbū domini ad Samuel	144.145	Visio Iacob	16.30
Verba reginæ Aethiopiæ mirātis Sal.	233	Vithalaga uillæ nomen	368
Verba Mosi ad deum	54	Vithegra municipium	764
Verba Hieroboam seducentis populū ad idololatriam	238	Vita humanæ periodus	14
Verba Goliath ad Saul & Hebræos	162	Vita & mors filiorum Eli	144
Verba Balaam ad Balach	99	Vitellius Syriæ præfectus	520
Verba Dauid morituri ad Salom.	216	Vit. Syriæ procurator Tiberio regnante	453
Veræ Historiæ indicium	855	Vitellius Hierosolymis stolam reddit pontificibus	528
Veria Syriæ oppidum	256	Vitellius Artabano inimicus iterū reconciliatur Tiberio iubente	522
Vermiū plaga in Aegypto	57	Vitellius Germanorū imperator	764
Vespasianus bello Oriëtis præficitur à Nerone	706	Vitell. usurpās imperiū Romā uenit	764
Vespasianus à Sephoritis benigne susceptus	707	Vitellij mors	770
Vespasianus Galilæam inuadit	712	Vitulae aureæ adorantur ab Hebræis Romæ boam seductore	238
Vespasianus Gadaram expugnat	713	VI filius Aram	13
Vespasianus Iotapatā obsidet	715.713.714	Vlata ciuitas Herodi datur	450
Vespasianus in obsidione uulneratus	718	Vltio facta pro Gabaonitis	208
Vespasianus Ioppe potitus	728	Vltio in Oziā sacrorū temeratorem	274
Vespas. à Tiberiensibus receptus	730	Vnctionis sacre confectio	78
Vespasianus Taricheis potitus	733.734	Vni testi non credendum	107
Vespasianus Hierosolymam inuadere inuitatus	755	Vnus sit belli princeps	113
Vespasianus Gerasium deuastat	768	Vochar filius Ioseph	218
Vespas. Toparchias aliquot subegit	764	Volumnius procurator Syriæ	471.642
Ves. à militibus imperator declaratur	767	Volūnij sentetia de filiis Herodis	476.643
Vespasianus Iosephi prælagij recordatus;		Voscheti ciuitas	1284
		Votum Iephthe temerarium	138

INDEX.

Vphre municipium	764
Vr rex Madianitarum	102
Vrbes à Salomone conditæ	231
Vrbes à Roboam structæ	239
Vrias filius Ioathan sacerdos templi Salomonis	293
Vrias dolo Dauid regis occisus	194
Vrias alius pater Chiræ	224
Vri princeps militiæ Salomonis	220
Vrion sororius Mofi	66
Vsura prohibita	111
Vxor Lot in statuam salis conuersa	19
Vxor cuiusdam Leuitæ à Gabaonitis stuprata	128
Vxoris diuortium	110
Vzal filius Iectan	15

X

X Anticus mensis	7, 58, 78, 82
Xerxes patri Darii successit	313
Xerxis regis epistola pro Iudæis	313
Xerxes (ut ex historia apparet) positus pro Vlysse	685
Xylophorias festiuitas Iudæorū	689
Xystus turris	682, 779

Z

 Abulus Arabs Alexandri Balais caput abscidit	368
Zabulon filius Iacob ex Lia	28
Zabulon quid significet	eod.
Zabuion ciuitas capta	695
Zabulonitæ quam terram sortiti	123
Zabud mater Ioachim	287
Zacharias propheta filius Ioiaðæ iniuste lapidatur in templo	270
Zachariæ amici occidunt Ioam	eodē
Zacharias filius Hieroboam patri succedens sex mensibus regnavit	274, 275
Zacharias ab amico suo Sellū occisus	ib.
Zacharias filius Achaz perimitur ab Amasia secundo	276
Zacharias propheta prædicit apertionem templi	311
Zacharias Amphetali filius	746
Zacharias in templo à Zelotis occisus	754
Zachel (aliàs Zazel) propheta ad Iosaphat	256
Zalcucus Locrenus	882
Zamarias omne gen ⁹ Baasa interemit	245
Zamarias semetipsum concremauit	cod.
Zamari Iudæo Babylonio datur regio Balthanea contra Trachonitas	480
Zarach filius Iudæ	46
Zareas rex Aethiopiæ contra Asam bella	

mouet	244
Zarassa uxor Aman	321, 322
Zarnon dux Madianitarum captus	135
Zaroch filius Helchiæ sacerdos templi Salomonis	293
Zeb rex Madianitarum occisus	135
Zebedæus pater Achar ex tribu Iuda	119
Zebethama pars Hierosolymorū	779
Zebul princeps Sichimitarum	136
Zelotypiæ probatio	85
Zelotæ qui sint	743
Zelo legis Phinees Samariā interfecit	102
Zelotarum pugna contra Simonem Gerasenum	762, 763
Zelpha famula Liæ	28, 47
Zenodorus expellitur Trachone regione	449, 629
Zenodorus frustra Herodē accusauit mortuus Antiochiæ	450
Zeno Cotilas	377, 598
Zephion filius Gad	47
Zephyrius	635
Zerbin dux Madianitarū captus	135
Zethura ciuitas à Roboam structa	239
Zeusis amicus Antiochi	340
Ziba famulus Dauid	191
Ziba Dauid exulati uaticū ministrat	199
Ziba libertus Saul Dauid occurrit	205
Zibæ fallacia proditur	codem
Zipha ciuitas à Roboam structa	239
Ziphæi produnt Dauid	171, 174
Ziphin locus aliàs Noua	171
Zizus princeps Arabum	388
zkr Iupiter dictus	331
Zoara ciuitas	393
Zoaze ciuitas	597
Zohar filius Simeonis	46
Zoilus tyrannus Stratonis	383
Zona sacerdotum tabernaculi	74
Zophanítica toparchia	764
Zora ciuitas	379
Zorobabel filius Salathiel dux Iudæorum Hierosolymam redeuntium ab exilio Babylonico	309
Zorobabel princeps Iudæorum mittitur à Babylone per Cyrum, restitutus templū dei	305, 308
Zorobabel proficiscitur ad Dariū	306
Zorobabelis sententia de fortitudine mulieris & ueritatis	307, 308
Zorobabel proficiscitur reparaturus templū & urbem	308
Zur rex Madianitarum	102

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

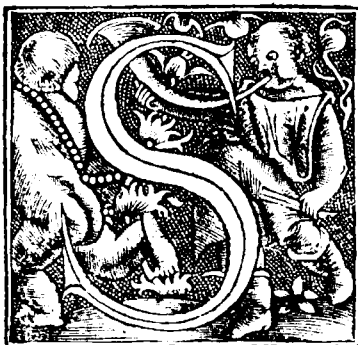
Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

FLAVII IOSEPHI HE

BRABI SACERDOTIS DE ANTIQVITA

te Iudæorum, contra Appionem grammaticū Alexandri/
nū, ad Epaphroditum. Liber primus.

Contra Appionem grammaticum Alexandrinum, qui æditiis libris, Iudæicæ gentis anti-
quitati simul & religioni nîus est derogare, Iosephus hos duos libros conscripsit. In quo
primo antiquissimorum scriptorū testimonijs, suæ gentis antiquitatē simul & religio-
nis dignitatem copiosissime ostendit. In secundo uero multis argumētis, Appionis simul
& aliorum quorundam refellit calumnias & mendacia. Verū hos ut lectione dignissimos,
ita omnium prohdolor corruptissimos offendimus. Nos pro uirili pleraq; ueterum exem-
plarum collatione, quantum in nobis fuit, restituiumus: pleraq; uero quibus mederi nō po-
tuimus, in tacta reliquimus: rati fore, ut si græcus codex alicubi recōditus delitescat, hoc no-
stro quantulumcunque conamine excitus, aliquando cum reliquis quæ desiderantur pro-
deat in lucem.

Vfficienter, ut arbitror: & per libros Antiquitatū, opu-
lentissime uirorum Epaphrodite, legentibus eos, ape-
rui de nostro genere Iudæorum, quia & uetustissimū
est, & primam conscientiam propriam habuit. Quin-
que milia enim annorum numerum historiam conti-
nentem, ex nostris sacris libris græco sermone conscri-
psi. Quoniam uero multos uideo, respicientes blasphe-
miam quorundam insane prolata: & ea quæ à me de
antiquitate conscripta sunt, non credentes: putantes

mendacium nostrum esse genus, eo quod nulla memoria apud Græcorum nobi-
les historiographos digni sunt habiti nostri maiores: pro omnibus his arbitratus
sum oportere me breuiter hæc dicta conscribere: & derogantium quidem, uelanti-
spontaneumq; increpare mendacium, aliorum uero ignorantiam pariter emen-
dare: uniuersosq; de nostra antiquitate, qui scilicet ueritatem amplectuntur, edo-
cere. Utar autem in meis dictis testibus eis, qui de omni antiquitate apud Græ-
cos fide digni sunt iudicandi: eos autē, qui blasphemie de nobis atq; fallaciter con-
scripsere, aliqua per semetipsos conuicta indubitanter, ostēdam. Conabor etiam
causas exponere, propter quas non multi in Græcis historijs gentis nostræ fecere
memoriam: nec non & eos, qui de nobis nequaquam scribere uoluerunt, nescienti-
bus aut nescire simulantibus indicabo. Primitus itaq; satis admiror eos, qui existi-
mant oportere de rebus antiquis, græcis tantummodo fidem habere, & ab eis cō-
sulendam esse ueritatis integritatem: nobis autem & alijs hominibus non esse cre-
dendum. Sed ego omnia in his contraria uideo contigisse. Quapropter decet nō
uarias opiniones inspicere, sed ex ipsis rebus instituiam ponderare. Omnia siqui-
dem Græcorum noua, & uerius (ut ita dicam) nuper facta cognoui. Et hæc est fa-
brica ciuitatum, & ad inuentiones artium conscriptionesq; legum, cunctarumq; re-
rum iunior apud eos est historię diligentia conscribenda. Apud Aegyptios au-
tem, atq; Chaldæos, & Phœnicas (desino enim nos illis connumerare, sicut ipsi fa-
tentur)

Omnia Græ /
corū esse no-
uā.

An Greci ante bellum Troianum literis sint usi.

tentur) res gestæ antiquissimam & permanētem habent memoriæ traditionem. Nā & locis omnes inhabitant, quæ nequaquam aëris corruptioni subiaceant : & multam prouidentiam habuere, ut nihil horum quæ apud eos aguntur, sine memoria linqueretur : sed in publicis cōscriptionibus semper à uiris sapiētissimis dicerentur. Græcorum uero regionem innumera corruptiones inuasere, rerum memoriā delentes. Qui autem nouas cōstituentes conuersationes, omnium se præesse credidere, sciāt quia etiam sero & uix naturam potuere agnoscere literarum. Nam antiquissimum earum usum habuisse credūtur à Phœnicibus, & à Cadmo se didicisse gloriantur. Sed neq; illo tempore poterit aliquis demonstrare seruatam cōscriptionem, neq; in templis, neq; in publicis anathematibus : quando etiam de Troianis rebus, ubi tot annis militatum est, postea multa quæstio atq; contentio facta est, utrum literis usi sint. Et magis ueritas obtinuit, eo quod usus modernarum literarum illis fuisset incognitus. Constat autē, quoniam apud Græcos nulla inuenitur absoluta cōscriptio, poëmate Homeri uetustior : & hunc etiam post bella Troiana fuisse manifestū est. Et antè neq; hūc literis suum poëma reliquisse : sed cantibus memoria reseruatam, postea fuisse compositū, & propterea multā in eo conspexi dissonantiam. Qui autem historias apud eos cōscribere tentauere, id est, hi qui circa Cadmum Milesium, & Acusilaus Argius, & post hunc quicūq; alij fuisse referuntur, paululum tempus Persicam apud Hellenicum militiā præcessere. Sed eos etiā qui de cœlestibus & diuinis primitus apud Græcos sunt philosophati, id est, Pherecidem Syriū, & Pythagoram, & Thaletem, omnes concorditer confitētur, Aegyptiorum & Chaldæorum fuisse discipulos : & breuiter cōscripsisse, quæ à Græcis omnium antiquissima iudicantur, ita ut uix ea credant ab illis fuisse conscripta. Quomodo ergo non est irrationabile, ut tali facto uegetentur Græci, tanquam soli sciant uetera : & ueritatem eorū sub scrupulositate de antiquis, non ab ipsis conscriptoribus facillime discant : qui neq; firmiter scientes aliquid conscribere, sed quod unusquisq; opinatus est, hoc studuit explanare. Unde etiam libris suis alterutros arguunt, & ualde contraria ex rebus eisdem non piget edicere. Sed ego uidebor me potioribus esse superfluū, si explanare uoluero. quantis quidem locis Hellenicus ab Agesilao de genealogijs discrepat, & in quantis Herodotum corrigit Acusilaus, aut quomodo Ephorus quidem Hellenicum in plurimis ostendit esse mendacem : Ephorum uero Timæus, Timæū, qui post illum fuit, Herodotum uero cuncti : sed neq; de singulis cum Antiocho & Philisto aut Callia Timæus cōcordare dignatus est. Neq; rursus de Atticis hi, qui Aetidas conscripserunt : aut de Argolicis, qui de Argis historiam protulere, alterutros consecuti sunt. Et quid oportet dicere de ciuitatibus breuibuscq; rebus, quando de militia Persica, & his quæ in ea sunt gesta, tantum uiri probatissimi discordasse noscuntur. In multis autem etiam Thucidides tanquam fallax accusatur, licet scrupulosissimam secundum se historiam cōscripsisse uideatur. Causæ uero huius dissonantiæ multæ forsan & aliæ quærere uolentibus apparebunt. Ego uero duabus quas dicturus sum, maximam huius summā diuersitatis ascribo. Et quidem primum dico eam quæ mihi propior esse uidetur : id est, eo quod ab initio non fuerit studium apud Græcos, publicas de his quæ semper aguntur profectè conscri-

Causa erroris Græcorū.

conscriptiones. Hoc etenim præcipue & errorem & potestatem mentiendi poste-
 ris, uetus aliquid uolentibus scriptitare, concessit. Non enim solummodo apud ali-
 os Græcos publica cōscriptio est neglecta: sed neq; apud ipsos Athenienses, quos *Draconis lē,*
 terrigenas esse dicunt, disciplinæq; cultores, aliquid huiusmodi reperitur. Sed pu-
 blicarum literarum antiquissimas esse dicunt leges, quæ à Dracone eis ex Phœni-
 cibus sunt conscriptæ, ante modicum tempus tyrānidis Pisistrati. De Arcadibus *Arcades.*
 autem in antiquitate gloriantibus, quid oportet dici? Vix enim isti & postea lite-
 ris eruditi sunt. Cum ergo conscriptio nulla præponeretur, quæ & discere uolen-
 tibus edoceret, & mentientes argueret, multa inter alterutros conscriptores discor-
 dia generata est. Quoniam qui ad scribendum se præparabant, non studium ue-
 ritatis exhibuerunt, licet hæc promissio semper habeatur in promptu: sed uerbo-
 rum magis habere prolationem maximam. Et quæadmodum laudari se in hoc
 super alios æstimarent, ad hoc potius semetipsos aptabant. Aliqui uero ad fabu-
 las sunt conuersi: aliqui autem ad gratiam, aut ciuitates laudantes aut reges: alij
 semetipsos ad accusandas causas aut conscriptores tradidere: in hoc se forte pro-
 babiles æstimantes, & omnino hoc agentes, quod historiæ nimis aduersum est.
 Veræ siquidem historiæ indicium est, si de eisdem rebus omnes eadem dicant atq; *veræ historiæ*
 conscribant. Hi uero cum quædam aliter conscriberent quàm alij, tunc se pu- *indiciū.*
 tabant omnium ueraciores ostendi. Quapropter causas quidem uerborū & calli-
 ditatis eorum, credere nos græcis oportet: non autem de antiqua historiæ uerita-
 te, & maxime de rebus propriæ uniuscuiusq; prouinciæ. Quoniam uero apud Ae-
 gyptios & Babylonios, ex longissimis olim temporibus circa conscriptiones dili-
 gentia fuit, quando sacerdotibus erat iniunctū, & circa eas ipsi philosophabātur.
 Chaldæi uero apud Babylonios: & quia præcipue Græcis immixti, usi sunt Phœ-
 nicis literis, circa dispensationes uitæ, & communium operum traditionem, dum
 cōsentiant omnes, tacendum hoc puto. De nostris uero progenitoribus, qui ean-
 dem quā prædicti habuerunt in conscriptionibus sollicitudinē: desino dicere, etiā
 potiolem, pontificibus & prophetis hoc imperantes. Et quia usq; ad nostra tem-
 pora cum multa integritate seruatum est, si oportet, audentius etiam seruabitur,
 conabor breuiter edocere: Nō enim solummodo ab initio probatissimos uiros, &
 inde placatione præparatos, ad hæc exercenda constituerūt, sed quatenus etiam
 genus sacerdotū sine permixtione purumq; cōsisteret, prouiderunt. Oportet em̄
 eum qui sacerdotium habiturus est, ex eiusdem gentis nasci muliere: & neque
 ad pecunias, neq; ad honores inspicere, & de hoc per antiquam lineā & multis te-
 stibus approbare. Quod scilicet agimus non solū in ipsa Iudæa: sed ubicunq; no-
 stri generis cōstitutio reperitur, etiā ibi integritas ista seruatur circa nuptias sacer-
 dotum: hoc est, in Aegypto & Babylonia, & quocunq; terrarum orbe quilibet de
 sacerdotū genere sunt dispersi. Mittunt em̄ in Hierosolymam conscribētes à pa- *Sacerdotale*
 tre nomen nuptæ, & antiquorum progenitorum, quicunq; huius rei testimonia *genus annota-*
 præbuere. Si autem bella proueniant, sicut iam crebro factū est, dum Antiochus *tum.*
 Epiphanes ad nostrā uenisset regionē, & Pompeius Magnus, & Quintilius Va-
 rus, & præcipue nostris gesta temporibus, nunc hi qui de sacerdotibus supersunt,
 ex antiquis literis iterum noua conficiunt, & probant mulieres, quæ relinquuntur.
 Non

Non enim ad captiuas accedunt, alienigenarum consortia formidantes. Indiciū uero integritatis hoc maximum est: quia pontifices apud nos à duobus milibus annis denominati filij à patre cōscripti sunt. His autem qui prædicti sunt, si quid præuaricentur, interdicitur ne uel ad altare accedant, uel alia sanctificatione fungantur. Recte siquidem, potius autem necessarie, cum neq; conscribēdi potestas omnibus data, neq; alia sit in discretione discordia, sed solummodo prophetis, antiquissima quidem & ueterrima, secūdam inspirationem factam à deo cognoscentibus: alia uero secundum se, sicuti sunt facti palām, conscribentibus, infiniti libri non sunt apud nos discordantes & sibimet repugnātes: sed solummodo duo, & uiginti libri, habentes temporis totius conscriptionem: quorum iuste fides admittitur. Horum ergo quinque quidem sunt Moseos qui natiuitates continent: & humanæ generationis traditionem habent usq; ad eius mortem. Hoc tēpus de tribus milibus annis paululum minus est. A morte Moseos usq; ad Artaxerxem Persarum regem, qui fuit post Xerxem, prophetæ post Mosen, & quæ secūdam eos sunt gesta conscripserunt in tredecim libris. Reliqui uero quatuor hymnos in deum, & uitæ humanæ noscuntur pignora continere. Ab Artaxerxe uero usq; ad nostrum tempus singula quidem conscripta, non tamen priori simili fide sunt habita, eo quod non fuerit certa successio prophetarum. Palām nanq; est ipsis operibus quemadmodū nos proprijs literis credimus: tanto nanq; seculo iam præterito neq; adijcere quicquam aliquis, nec auferre nec transformare præsumpsit. Omnibus enim insertū est, mox ex prima generatione Iudæis hæc diuina dogmata nominare, & in his utiq; permanere: & propterea, si oporteat, mori libenter. Iam itaque multi captiuorum frequenter tormentis affecti sunt, & mortes uarias in theatris sustinere, ne ullum uerbum contra leges admitterent, aut conscriptiones habitas uiolarent. Quis Græcorum aliquid tale perpeffus est: quando neq; fortuitam sustinere læsionem uolunt: licet omnia apud eos scripta destruantur. Verba enim hæc esse putant secundum conscribentium uolūtates exposita. Et hoc iuste etiam de antiquis sapiunt, quoniam aliquos nunc quoq; uident præsumētes de his rebus conscribere, quibus neq; ipsi interfuere, neq; credere scientibus acquiescunt. Denique de bello quod apud nos contigit nuper, quidam historias cōscribentes ædiderunt: dum neq; ad ea loca uenerint, neque in proximo rerum gestarum fuerint. Sed ex auditu quædam pauca componentes, impudenter semetipsos uidentur historiæ nomine iactitare. Ego uero & ex omni bello, & quæ ibi particulariter gesta sunt, ueram descriptionem feci: dum ipse rebus omnibus interfuerim. Dux etenim apud nos Galilæorum eram, donec fuit defendendi facultas: Contigit autem ut caperer à Romanis: & habētes me Vespasianus & Titus in custodia, uniuersa semper inspicere faciebant. Primo quidem uinctus, postea uero solutus cum Tito ab Alexandria propter obsessionem Hierosolymorū directus sum. Eo tempore nihil est gestum, quod meam potuisset latere notitiam. Nam uidens Romanorum exercitum, uniuersa sub diligētia describebam. Et ea quæ nunciabantur ab his qui semetipsos tradebant, ego solus integrius intelligens disponebam. Deinde Romæ tempus uacationis habens, omnium iam negotio præparato usus aliquibus cooperantibus mihi propter eloquentiam Græcam rerum

eruditio

Apocriphi libri.

eruditionem exhibui. Tantâq; mihi securitas affuit ueritatis, ut primos omnium imperatores belli Vespasianum & Titum, testes non expauescerem. Primum nanque illis obtuli libros: & post illos multis quidem Romanorum qui bellis interfuerunt. Plurimis uero nostrorum eos etiam uenundauit, qui Græca sapientia uidebantur imbuti, quorum est Iulius Archelaus, Herodes honestissimus, & ipse admirabilis rex Agrippa. Isti siquidem uniuerſi testimonium perhibuere: quia ueritatem diligens excolui: non reprimens forsitan aut tacens, si quid gestorum per ignorantiam aut per gratiam commutauit, aut prætermisi. Quidam uero prauis homines derogare meæ historiæ sunt conati, tanquam in scholis adulescentium propositum exercentes, & accusationis inspiratæ atq; detractionis facientes opus, cum oporteat illud sciri, quia quod conuenit promittentem alijs rerum ueracium traditionem, ipsum prius hæc nosse certissime, aut rebus gestis adhærendo, aut ab scientibus consulendo. Quod ego præcipue circa utrumque me credo fecisse negotium. Antiquitatis nanque libros (sicuti dixi) ex uoluminibus sacris interpretatus sum, cum essem genere sacerdos, & participarem illarum sapientiam literarum. Historiam uero belli conscripsi, multarum quidem actionum ipse operator, plurimorum uero inspector existens: & omnino eorum quæ dicta uel gesta sunt, nihil ignorans. Quomodo ergo non procaces quilibet existimabit eos, qui aduersum me nituntur de ueritate contendere? Qui licet imperatorum commenta legisse dicuntur, non tamen nostrorum repugnantium rebus interfuere. De rebus itaq; necessariam feci descriptionem, significare uolens facultatem eorum, qui historiam scribere compromittunt. Et sufficienter, sicuti reor, palam faciunt, quia conscriptio rerum apud Barbaros potius solennior, quam apud Græcos est. Volo palulum primitus disputare aduersus eos, qui contendunt nouellam esse nostram conuersationem, eo quod nihil de nobis (ut aiunt illi) dictum sit à conscriptoribus Græcis: Deinde testimonia antiquitatis ex aliorum literis exhibebo: & eos qui nostri blasphemant generi, nulla ipsi ratione blasphemare monstrabo. Nos igitur neque regionem maritimam habitamus, neque mercimonijs congaudemus, neque per hoc alterutris peregrinationibus fatigamur. Sed quidem nostræ ciuitates procul à mari positæ, regionemq; uberrimam possidentes, in ea assidue laboramus, præcipue circa filiorum nutrimenta studentes, legumque custodiam: & traditionem pietatis, totius opus uitæ necessarium iudicamus. Cum adsit igitur his, quæ prædicta sunt, conuersationi nostræ etiam uita remotior, nihil fuit in antiquis temporibus quod faceret nobis permixtionem Græcorum, sicut Aegyptijs mercimonia, quæ ab eis reſciuntur, & ad eos rursus introducuntur. Et iterum habitatoribus Phœniciæ maritimæ, studentibus circa contractus, atque negotia amore pecuniæ requisita. Sed neque circa latrocinia, sicut quidam alij uacauere, aut amplius habere concupiscentes patres nostri ad bella conuersi sunt, licet regio nostra multa milia uiro- rum fortium possideret. Phœnices ergo propter negotia ad Græcorum prouinciam nauigantes, repente sunt agniti, & per illos Aegyptij, & omnes à quibus ad Græcos honorem deuehebant, immensa maria proscindentes. Medi uero postea atq; Persæ palam in Asia regnauerunt, & usque ad alteram Epirum Persæ militauerunt. Thraces au-

tem propter uiciniam in Scythiam, ab his qui Pontum nauigant, cogniti sunt: & omnino uniuersa iuxta mare, uel orientale uel hesperium habitantes, aliquid conscribere uolentibus cogniti facti sunt. Qui uero superius habitabant, & procul à mari, multis sunt temporibus ignorati. Et hoc apparet etiam circa Europam contigisse: quando de Romanorum ciuitate tam longo tempore adepta potestate, tantâsque causas belli conficiente, neque Herodotus, neque Thucydides, nec ullus qui fuit cum istis, fecit aliquam mentionem: Sed sero tandem & uix ad Græcos potuit eorum uenire noticia. De Gallis enim & Iberis sic ignora- uere hi, qui putantur subtilissimi conscriptores, quorum est Ephorus, ut unam ciuitatem esse arbitrarentur Iberos, qui tantam partem hesperiæ terræ noscuntur inhabitare. Et neque mores eorū, qui fiunt apud eos, uel qui dicuntur, tanquam sic utentibus referre præsumūt. Causa uero ignorantiae ueritatis est, eo quod procul abessent. Ut autem falsa conscriberent, eoque uellent uideri aliquid amplius ab alijs retulisse. Quomodo ergo mirari decet, si neque nostra gens plurimis erat certa, neque ad scribendum de se aliquam dedit occasionem: & ita constituta procul à mari, & ita conuersim deliberans? Pone igitur nos argumento uti uelle Græcorum, quia non est genus eorum antiquum, eo quod neque in nostris uoluminibus de eis sit aliquid dictum: nonne omnino deridebunt causas huiusmodi à me prolatas, & testes uicinæ regionis adducent antiquitatis suæ? Igitur ego hoc conabor efficere: Aegyptijs & Phœnicibus præcipue testibus utar, cum nullus eorum potuerit tanquam falsum accusare testimonium. Et uidentur maxime circa nos inimici in communi quidem omnes Aegyptij, Phœnicum uero Tyrij: De Chaldeis autem nequaquam hoc dicere potero, quoniam & generis nostri principes constituti sunt, & propter cognationem in conscriptionibus suis meminere Iudæorum. Cum uero fidem de his præbuero, & blasphemias falsas ostendero, tunc etiam Græcorum conscriptores memorabo, qui Iudæorum fecere memoriam: ut neque huiusmodi occasio relinquatur in Iudæis nobis faciendæ contentionis. Inchoabo autem primitus à literis Aegyptiorum, quas non arbitrantur commendare quæ nostra sunt. Manethon itaque genere uir Aegyptiorum, Græca disciplina participatus, sicuti palàm est (scripsit enim uoce helladica) paternæ religionis historiam ex sacris (sicuti ait ipse) interpretatus libris, frequenter arguit Herodotum, in Aegyptiacis ignoratione mentitum. Ipse quidem Manethon in secundo Aegyptiacorum hæc de nobis scripsit. Ponam uero etiam testimonem eius, tanquam testimoniij iure prolatum: Honorabile nomen sub hoc, nescio quomodo, deus inspirauit: & præter spem ex partibus orientalibus homines genere ignobiles, adepta fidutia in prouincia castrametati sunt. Et facile ac sine bello eam potentèrque ceperunt: & principes eius alligantes, de cætero ciuitates crudeliter incendere: & deorum templa uertere. Circa omnes uero prouinciales inimicissime usi sunt, alios quidem perimentes, aliorum uero & filios & coniuges ad seruitia redigentes: nouissime uero & unum regem ex se fecere, cui nomen Sualitis. Hic in Memphidem ueniens, superiorem inferiorèmque prouinciam diuidens, castra in opportunis relinquens locis, maxime etiam partes mun- uit orientales, prospiciens, quoniam Assyrij aliquanto plus ualentes, erant desi-

deraturi

*Quibus testi-
bus usum sit.*

deraturi regnum eius inuadere. Inueniens autem in Nomoto Suati ciuitatem opportunissimam, positam quidem ad orientem Buliaſtitis fluminis: quæ appellabatur à quadam antiqua theologia Auaris. Hanc fabricatus est, & muris maximis communiuit, collocans ibi multitudinem armatorum, usque ad ducenta quadraginta milia uiroꝝ eam custodientium. Hic autem messis tempore ueniebat, tam ut frumenta meteret, & mercedes exolueret, quàm ut armatos pro terrore extraneorum diligenter excitaret. Qui cum regnasset decemnouem annis, uita priuatus est. Post hunc autem regnauit alter quatuor & quadraginta annis, Bæon nomine. Post quem alter Apachas, sex & triginta annis, & mensibus septem, Deinde & Apolis, unum & sexaginta: & Samnas, quinquaginta, & mense uno. Post autem omnes, Ases nouem & quadraginta, & mensibus duobus. Et isti quidem sex apud eos fuere primi reges, debellantes semper, & maxime Aegypti radicem amputare cupientes. Vocabatur autem omne genus eorum Sefos, hoc est, reges pastores. Se enim secundum sermonem sacrarum linguarum, regem significat: Sos uero pastorem siue pastores, secundum sermonem communis eloquij, & tantum compositum inuenitur. Hysos quidem uero dicunt eos Arabas esse. In alijs autem exemplaribus non reges significari comperi per appellationem Hye: sed è diuerso captiuos declarari, neque pastores. Hye enim rursus Aegyptiaca lingua, & hoc quando pingui sono profertur, captiuos apertos significat: & hoc potius uerisimile mihi uidetur, & historiae antiquae conueniens. Hos ergo quos prædiximus reges, & eos qui pastores uocabantur, & qui ex eis fuere, obtinuisse Aegyptum ait annis undecim & quingentis. Post hæc autem regum Thebaidis & alterius Aegypti, factam dicit super pastores inuasionem, & bellum maximum & longæuum eis illatum. Sub rege uero cui nomen erat Alisfragmathosis, uictos dicit pastores, & alteram quidem uniuersam Aegyptum perdidisse. Inclusos autem in locum habentem mensuram terræ ulnarum undecim milium, cui loco nomen est Auarim: Hunc Manethon dicit omnem maximo muro atque robustissimo circumdedisse pastores, quatenus & omnem possessionem munitam haberent, simul & prædam suam. Filium uero Alisfragmathose, os Themusim, dicit conatum quidem eos per obsessionem capere fortiter, cum quadringentis octoginta milibus armatorum in eorum muris excubuisse. Cum uero obsessionem desperasset, pacta cum eis fecisse, ut Aegyptum relinquentes, quod uellent innoxij omnes abirent. Illos uero his promissionibus impetratis, cum omni domo & possessionibus non minus ducenta quadraginta milia numero, ex Aegypto per desertum in Syriam iter egisse: & metuentes Assyriorum potentiam (tunc enim illi Asiam obtinebant) in terra quæ nunc Iudæa uocatur, ciuitatem ædificasse, quæ tantis milibus hominum sufficere posset, eamque Hierosolymam uocasse. In alio uero quodam libro Aegyptiacorum Manethon hanc ipsam gentem, id est, qui uocabantur pastores, in sacris suorum libris captiuos ascriptos rectissime dixit. Nam antiquis progenitoribus nostris pascere mos erat: & pascualem habentes uitam, uocabantur ita pastores. Sed & captiui non irrationabiliter ab Aegyptijs dicti sunt: quoniam progenitor noster Ioseph, dixit ad regem Aegyptiorum, se esse captiuum: & fratres in Aegyptum posterius euoca-

uit, rege præcipiente. Sed de his quidem in alijs examinatione subtilius faciemus. Nunc autem huius antiquitatis producam testes Aegyptios, rursusque quomodo se habeant uerba Manethonis circa ordinem temporum aperte describam: sic enim ait: Postquam egressus est ex Aegypto populus pastorum ad Hierosolymam, expulsor eorum rex Themusis, regnavit post hæc annis uiginti quinque, & mensibus quatuor, & defunctus est. Assumpsit regnum filius Chrebron annis tredecim: Huius autem Amenosis, annis uiginti uno, & mensibus noue. Misris autem xij, & mensibus ix. Misfranthusis uiginti quinque, & mensibus decem. Musis autem noue, & mensibus octo. Amenosis uero xxx, & mensibus x. Orus uero xxx, & mensibus v. Huius autem filia Acenchies, xij, & mense uno. Rathotis uero frater noue. Aencheridis autem duodecim, menses tres. Armes uero quatuor, & mense uno. Armesis autem unum, & menses quatuor. Armesismianus uero sexaginta sex, & menses duos. Amenosis nouendecim, & menses sex. Sedhossis autem equestrem & naualem uirtutem habens, fratrem quidem Armen procuratorem Aegypti constituit, & omnem ei aliam regalem contulit potestatem: tantummodo autem diademate uti prohibuit, & ne reginam matrem filiorum opprimeret imperauit, & ut abstineret etiam ab alijs regalibus concubinis. Ipse uero ad Cyprum & Phoenicem, & rursus contra Assyrios atque Medos castrametatus, uniuersos quidem, alios ferro, alios sine bello terrore magno uirtutis sibimet subiugauit. His uero felicitatibus eleuatus, confidentius incedebat, orientales urbes ac prouincias subuertendo: multoque tempore procedente Armes, qui in Aegypto fuerat derelictus, omnia contraria quae eius frater agere monuerat, sine timore faciebat. Nam & reginam uiolenter abiecit, & alijs concubinis sine parcitate iugiter miscebatur: suusque ab amicis utebatur & diademate, & rebellabat fratri. Is uero qui constitutus erat super sacra Aegyptia, scribens librum, Sedhossi direxit, & cuncta significans, & quia rebellaret ei suus frater Armes. Qui repente ad Pelusium destinauit, & proprium tenuit regnum. Prouincia uero uocata est ex eius nomine Aegyptus. Dicit enim quia Cethos Aegyptus uocabatur, Armes autem frater eius Danaus. Hæc equidem Manethon. Pålām uero est, ex prædictis annis tempore computato, quia hi qui uocabantur pastores, id est, nostri progenitores, ex Aegypto liberati, ante tres & nonaginta atque trecentos annos hanc prouinciam inhabitauere, quam Canaus ad Argos accederet: licet hunc antiquissimum Argiui esse confidant. Duas igitur res Manethon maximas pro nobis Aegyptijs literis protestatus est: primam quidem, quia aliunde ad Aegyptum: deinde gressus eorum exinde, ita temporibus antiquissimum, ut penè mille annis bellum præcedat Iliacum. In his autem, in quibus Manethon non Aegypti literis, sed (sicut ipse confessus est) ex fabulis quorundam, sine nomine quodam adiecto, postea particulariter hæc redarguam, ostendens ea sine uerisimilitudine esse mendacia. Sed uolo ab istis rursus migrare ad ea, quae apud Phoenicas de nostro genere conscripta, & eorum testimonio declarata sunt. Itaque apud Tyrios multorum annorum publicæ literæ, & conscriptiones diligentissime custoditæ, ex his quae apud eos facta & inuicem gesta noscuntur, quae tamē memoria digna sunt. Inter hæc ergo conscriptum est, quia in Hierosolymis ædificatum est templum à Salomone rege, ante annos penè centum quadragintatres, & menses octo, quam

Tyrj. Carchedonem fabricauere. Descripta uero est apud illos constructio templi nostri. Hiramus enim Tyriorum rex, amicus erat regis nostri Salomonis, paternis amicitijs ei deuinctus. Is ergo munificentiam suam exhibens ad claritatem fabricæ, præbuit Salomoni auri quidem uiginti & centum talenta: incidensque pulcherrimam syluam in monte, qui Libanus nuncupatur, ad cameram destinauit ei. Quem redonauit quidem Salomon alijs quidem multis rebus, sed etiam terra Galilææ regionis, quæ Zabulon uocatur. Præcipue autem eos ad amicitias sapientiæ cōcupiscentia conuocauit. Propositiones enim soluendas alterutris dirigeabant, & melior in his Salomon erat, & in alijs sapientior apparebat. Hactenus uero seruantur apud Tyrios epistolæ multæ, quas illi scripsere adinuicem, pro qua re liber est à me compositus literarum à Tyrjs dictarum. Vnde etiam testem producam Dionem, qui apud Phœnicum historiæ integerrime approbatus est. Igitur in Phœnicijs historicis hoc modo scribit: Abybalo moriente, filius eius Hiramus regnauit. Hic partis orientalis ciuitates ampliavit, & urbem potiolem fecit: & Olympj Iouis templum destruens, terræ coæquans locum medium mœnibus urbis adiunxit: & aureis anathematibus exornauit. Ascendens autem in Libanum, syluas incidit ad templorum ædificationem. Regem uero Hierosolymorum Salomonem misisse dicunt ad Hiramū quædam ænigmata, & poposcisse ab eo solutionem, adiiciens, ut qui non posset discernere, pecuniam soluenti persolueret: confessumque Hiramum, non se posse persolvere propositas quæstiones, multis pro expensis faciendis pecunijs condemnatum: Deinde Abdemonum quendam, uirum Tyrium, propositas soluisse quæstiones: ipsumque alias proposuisse, quas si non solueret Salomon, multas rursus pecunias Hiramō regi conferret. Dion igitur hoc modo de prædictis testimonium perhibuit nobis. Sed post hunc producam quoque Menandrum Ephesium. Is enim singulorum regum actus conscripsit apud Græcos & Barbaros, studens ex prouincialibus uniuscuiusque locis literis, historiæ ueritatem pandere. Scribens enim de his qui in Tyro regnauere, & deinde ueniens ad Hiramū regem, sic ait: Moriente uero Abybalo, successit in eius regno filius eius Hiramus, qui uixit annis trigintaquatuor. Hic statuit locum ualde latissimum, aureamque columnam Iouis in templo reposuit: & ad syluam lignorum proficiscens, abscidit de monte, qui Libanus appellatur, ligna cedrina ad tegmina facienda templorum. Deuouensque antiquiora templa, fanum ædificauit Herculis. Fecit erectionem mense Peritio, castraque mouit aduersus * Tyticeos, minime tributa reddentes: quos etiam subdens sibimet, denuo remeauit. Sub hoc fuit Abdemonus puer iuuenis, qui semper parabolas superabat, quas Salomon Hierosolymorum rex destinabat. Supputatur uero tempus ab hoc rege usque ad constructionem Carchedonis, hoc modo: Moriente Hiramō successit in eius regno Balbazerus filius. Qui cum uixisset annis quadraginta tribus, septem regnauit annis. Post hunc Abdatratus filius, cum uixisset annis uiginti, regnauit nouem: Hunc filij nutricis eius quatuor peremere: quorum senior Metusastartus filius Leastrati regnauit. Qui cum uixisset annis quadragintaquatuor, regnauit annis duodecim. Post hunc frater eius Astarimus: & hic uiuens annis quatuor & quinquaginta,

Menander
Ephesus.

Alijs
Ephesus.

*Alijs Ioathas
balus.*

*Ex Historijs
Chaldeorum.*

Berosus.

ginta, regnauit annis nouem, & peremptus est à fratre Pellete : qui suscipiens regnum, mensibus imperauit octo, cum uixisset annis quinquaginta. Hunc peremit * Tythobalus Hastarthæ sacerdos : qui cum uixisset annis quadraginta octo, regnauit annis trigintaduobus. Huic successit Badezodus filius : qui cum uixisset annis xlv. regnauit sex. Huic successor factus est Mettinus filius : qui cum uixisset trigintaduobus, nouem regnauit annis. Huic successor fuit Pygmalion, qui annos egit in sua uita quinquaginta sex, ex quibus xl. tenuit principatum. Huius regni anno septimo, soror Dido in Libya ciuitatem ædificauit Carchedonem. Colligitur etiam tempus à regno Hiram usque ad ædificationem Carchedonis, annorum centum quinquagintaquinque, & mensium octo. Quum uero duodecimo anno huius regni, in Hierosolymis ædificatum est templum, fit ab ædificatione templi usque ad constructionem Carchedonis tempus annorum centum quadragintatrium, mensium octo. Testimonio siquidem Phœnicum quid amplius oportet apponi? Cernitur ipsa ueritas fortiter approbata, & multo clarius apparet: quoniam præcedit constructionem templi, progenitorum nostrorum ad prouinciam hanc aduentus. Cum enim eam uniuersam bello tenuissent, tunc autem templum ædificare cœpere: & hæc aperte ex literis sacris etiam à me in Antiquitate manifestata sunt. Nunc itaque sunt dicenda ea, quæ apud Chaldæos noscuntur esse conscripta, & de nobis ad historiam sunt delata. Quæ multam habent concordiam cum nostris uoluminibus etiam de alijs rebus. Testis autem horum est Berosus, uir genere quidem Chaldæus, notus autē eis, qui doctrinæ eruditionique congaudent. Quoniam de astronomia & de Chaldæorum philosophia ipse Græcas conscriptiones exposuit. Igitur Berosus antiquissimas secutus historias, de facto diluuij, & hominū in ea corruptione, sicuti mos est, ita conscripsit. Simul & de arca, in qua generis nostri princeps erutus est, deuecta scilicet ea in summitatem montium Armeniorum. Deinde scribens eos qui ex Noë progeniti sunt, & tempus eorum adiiciens, usque ad Nabulassarum peruenit, Babyloniorum & Chaldæorum regem, & huius actiones exponens ait: Quemadmodum misit in Aegyptum ad nostram terram filiū suum Nabuchodonosor, cum multa potentia: qui dum rebellantes eos inuenisset, omnes suo subiecit imperio: & templum in Hierosolymis concremauit: cunctūque generis nostri populū auferens, migravit in Babylonem. Vnde ciuitatem contigit desolari annis septuaginta, usque ad Cyrum regem Persarū. Dicit autem quia tenuerit Babylonius Aegyptum, Syriam, Phœniciam, Arabiam, uniuersos priores Chaldæorum Babyloniorū reges actionibus suis excellens. Ipsa uero uerba, quæ Berosus protulit, hoc modo dicta, necessario proferenda sunt. Audiens autē pater eius Nabulassar, quia satrapa constitutus in Aegypto & Syria inferiore & Phœnicia rebellaret, cum non ualeret iam ipse labores ferre, tribuens filio suo Nabuchodonosor ætate ualenti partē quandam exercitus, super eum misit. Nabuchodonosor autem cū satrapa desertore congressus, prouinciam quæ ab initio eorum fuerat, ad proprium reuocauit imperium. Eodem uero tempore, contigit patrem eius Nabulassarum, cum ægrotasset, in Babylonia ciuitate defungi, qui regnauit annis uigintiuno. Nabuchodonosor autem nō post multū tempus mortem patris agnoscens,

& nego-

& negotia Aegyptiaca disponens, reliquam prouinciā, & captiuos Iudæorum, & Phoenicum atque Syrorum, qui in Aegypto fuerant, commendans quibusdam amicis, ut cum magna uirtute & reliqua utilitate deueherentur ad Babyloniam, ipse cum paucis aggressus per desertum in Babyloniam uenit: reperiensque cuncta à Chaldæis dispensari, seruatumque regnum ab optimatibus eorum, dominus factus totius paterni principatus, captiuis quidem aduenientibus præcepit habitacula in opportunissimis Babyloniae locis ædificare: ipse uero de belli manubijs templum Beli, & reliqua loca munificentissime nimis exornans, & antiquam ciuitatē, & alteram extrinsecus adijciens, cogitans quatenus nequaquam possent obsidentes fluuium conuertere, & ad ciuitatem accedere, tres quidem in interiori ciuitate per circuitum porticus, tres uero exteriori cōstituit. Quarum alias ex cocto latere & bitumine, alias uero ex ipso latere fecit: & largissime muniens ciuitatem, portasque diuina pulchritudine comens, superædificauit paternis regalibus alia regalia, celsitudinem illorum multo ualde præcedentia: quorum ornatum exponere ualde longissimum est. Veruntamen sciendum, quoniam hæc maxima atque superba ultra credulitatem rei, sunt perfecta diebus quinque & decem. In his ergo regalibus lapideas munitiones cellas ædificauit: & aspectum montibus similem reddens, etiam ex arboribus uniuersis plantationes exhibuit. Fecit quoque hortū quod suspensile uocabatur: eo quod eius desideraret huiusmodi qualitatem nutritam in Mediæ locis. Hæc itaque retulit de prædicto rege: & multa super hæc in libro Chaldaicorum, in quo culpam conscriptores Græcos, quasi unā arbitratos, à Semiramide Assyriam Babylonem ædificatā, & mira opera ab illa circa eam fuisse cōstructa, falsè conscripsisse dicens. Et ipsam quidem Chaldæorum cōscriptionem fide dignam pudori existimandum est, quando cum archiuis Phoenicum concordare uidentur, quæ ex Beroso cōscripta sunt de rege Babyloniorum: quoniam & Syriam & uniuersam Phoenicē ille subuertit. In his quoque consonat & Philostratus in historijs, dum Tyriæ meminit obsessionis: & Megasthenes in quarto Indicorum: ubi declarare contendit, prædictum regem Babyloniorum, Herculem fortitudine & actuum magnitudine præcessisse. Dicit enim eum & maximam Libyæ partem, & Iberiam subuertisse. Quæ uero de templo Hierosolymorum relata sunt, quia & concrematum est pugnantibus Babylonijs, & cœpit rursus ædificari Cyro tenente Asiæ principatum, ex dictis Berosi declaramus. Sic enim in tertio libro dicit: Nabuchodonosor itaque posteaquam inchoauit prædictum murum, incidens in languorem, de uita migravit, cum regnasset annis tribus & quadraginta. Huius regni dominus est effectus filius eius * Helmaradochus, propter iniquitates & luxurias passus insidias à marito sororis suæ * Niriglissori peremptus est, cum duobus regnasset annis. Quo defuncto, sumens regnum, qui ei fecit insidias, Niriglissoris, annis regnauit quatuor. Huius filius * Laborosardochus, principatū quidem tenuit puer existens mensibus nouem. Insidias uero passus, eo quod nimis appareret malorum esse morum, ab amicis extinctus est. Hoc itaque pereunte, conuenientes hi qui fecerant insidias, illi communiter regnum imposuere Nabonido cuidam, qui erat ex Babylone ex eadem gente. Sub hoc muri circa fluuium Babyloniae ciui-

Amilmathapac.

Niriglissoris.

Laborosardochus.

tatis ex latere cocto & bitumine sunt ornati. Cumque regnum eius esset in anno septimodecimo constitutum, egressus Cyrus ex Perside cum multa uirtute, uniuersam Asiam subuertens, impetum fecit ad Babyloniam urbem. Sentiens autem Nabonidus inuasionem eius, & occurrens cum exercitu suo, atque congressus pugna uictus, & cum paucis fugatus, inclusus est in Borsippensium ciuitate. Cyrus autem Babyloniam comprehendens, & deliberans exteriores muros deponere ciuitatis, eo quod nimis uideretur munita, & esset ad capiendum ualde difficilis, reuersus est ad Borsippum, Nabonidum instantiter expugnaturus. Nabonido uero obsessionem non ualente perferre, sed primitus supplicante, usus clementia Cyri, & dans ei habitaculum in Carcamone, expulit eum a Babylone. Nabonidus itaque reliquum uitae tempus in illa prouincia conuersatus est: Haec concordant cum nostris. Scriptum namque in eis est, quia Nabuchodonosor octauodecimo regni sui anno, templum nostrum ad desolationem usque perduxit, & fuit exterminatum annis septem. Secundo uero anno regni Cyri fundamentis depositis, rursus secundo regni Darii anno perfectum est. His prolatis, adiciam etiam Phoenicum historias: non enim probationum abundantia relinquenda est: est enim diuumeratio in illis annorum: sic enim habent: Sub rege* Thobolo, Nabuchodonosor obsedit Tyrum annis tribus & decem. Post hunc regnauit Baal annis decem. Post hunc iudices constituti sunt, & iudicauere idem. Hinc Nibalus Nabal sei mensibus duobus: Chelbis Addei, mensibus decem: Abalus pontifex, mensibus tribus: Mittinus & Gerastratus Abdilimi iudices, annis sex: inter quos regnauit Balatorus anno uno: quo moriente, mittentes euocauere Metaltm ex Babylone, & quatuor regnauit annis. Eo quoque moriente, euocauere fratrem eius Ironium, qui regnauit annis uiginti. Sub hoc Cyrus Persarum habuit potestatem. Quapropter omne tempus est annorum quinquagintaquatuor, & mensium trium. Septimo siquidem anno regni sui Nabuchodonosor coepit obsidere Tyrum. Quartodecimo autem anno regis Ironi, Cyrus Persarum tenuit principatum. Consonant igitur quae de templo scripta sunt a Chaldeis ac Tyrijs, cum literis nostris. Manifestum uero & sine contentione testimonium est, de praedicta nostri generis antiquitate: & his siquidem qui non ualde contendunt, sufficere iudico quae praemissa sunt. Oportet autem non credentibus barbaricis conscriptionibus, sed solis Graecis fidem habendam esse dicentibus, adhuc multos exhibere testes, etiam Graecos, scientes nostrum genus, & opportuno tempore eorum habentium mentionem. Pythagoras igitur Samius, cum sit antiquus quidem aetate, sapientia uero & diuina pietate philosophos omnes excellens, non solum quae nostra sunt agnouisse manifestum est, sed etiam zelatus ea ex multis apparet. Et eius quidem conscriptio nulla reperitur. Multi tamen de eo retulere, quorum insignior est Hermippus, uir circa omnem historiam diligentissimus indagator. Refert itaque in primo Pythagorae libro, quia Pythagoras uno confabulatorum suorum defuncto, nomine Chalciphonte, genere Crotoniate, illius animam dicebat secum degere die noctumque: & quia praeciperet, ut non transiret de loco, unde asinus onus portaret, & ab aqua seculenta semetipsum abstineret, & ab omni blasphemia recederet. Deinde sequitur: Haec autem agebat

Ex Phoenicum
historijs.

Alias loathar
balo.

Ex scriptori-
bus Graecis.

Pythagoras.

Hermippus.

agebat atque dicebat, Iudæorum & Tarsensium opiniones imitatus ac transfe-
rens. Dicitur enim, quia uere ille uir multas Iudæorum leges in suam transtulit
philosophiam. Fuit autem etiam per ciuitates non ignota olim gens nostra: &
multæ nationes ad quas transijt, etiam zelum eius habuere. Quod manifestat
Theophrastus in his, quæ scripsit de legibus. Ait enim, quia prohibent Tyrio- *Theophrastus*
rum leges, peregrino sacramento iurare. Inter sacramentum quibusdam alijs
etiam iusiurandum, quod corban appellatur, enumerat: & apud nullum hoc in-
uenitur iuramentum, nisi apud Iudæos solos: quod interpretatur ex Hebraica
lingua, significat enim donum. Verum neq; Herodotus Alicarnasseus nostram *Herodotus*
ignorauit gentem, sed quodammodo eius meminisse cognoscitur. De Colchis *Alicarnasseus*
enim referens, in secundo libro sic dicit: Soli autem inter omnes Colchi, & Aegy-
ptij, & Aethiopes, uerenda ab initio circuncidunt. Phœnices uero, & Syri in Palæ-
stina cōsistentur hoc ab Aegyptijs didicisse. Syri autem, qui circa Thermoodon-
tem & Parthenium fluuium commorantur, & Astygitones, à Colchis dicuntur
nuper didicisse. Hi nanq; sunt inter homines soli, qui circunciduntur: & isti sicut
Aegyptij facere uidentur. De Aegyptijs autem, & Aethiopibus dicere non pos-
sum, utrum alteri ab alteris didicere. Dixit ergo Syros, qui in Palæstina sunt, cir-
cuncidi. Omnium autem qui habitant Palæstinam, soli Iudæi circunciduntur.
Quod de eis agnoscens & Cyrillus, antiquus poeta, meminit hoc modo de gente *Cyrillus poem*
nostra dicens: Quia castrametati sunt nostri maiores cum Xerxe Persarum rege
apud Hellada: & dinumerans uniuersas gentes, nouissimam nostram posuit, ita
dicens: Postremū uero transibant genus mirabile uisione, linguam quidē plenis-
simam ope proferentes. Habitantes autē in solis montibus, ubi palus amplissima
est. Iuuenes capillis sub rotunditate detonsis, super equos erectos habentes uul-
tus, & quasi fumo siccatos. Palām ergo est, sicut arbitror, quia nostri meminerit,
eo qd' & montes in nostra regione sunt cōstituti, in quibus habitamus, & palus,
qui dicitur Asphaltites, id est, bituminalis. Hæc enim inter omnes palus in Syria
latior atq; maior est. Et Cyrillus quidē cum ita meminerit, Iudæos scisse dignosci
tur: quē quilibet cū legerint admirantur, nō calūniosi Græcorū, sed sapientia sum-
ma cōspicui. Clearchus enim Aristotelis discipulus, & ex peripato philosophorū
nulli secundus, in primo libro de somno, dicit Aristotelē doctorem suū de quo-
dam uiro Iudæo ita referre, & ipsi Aristoteli eundem sermonē ascribit, quod ita
conscriptū est: Sed alia quidem longū est dicere. Quæ uero habere potuerant illi
us admirationem quandam atq; philosophiam, ea duco operæpretium referre.
Et Hyperochides: ueneranter, inquit, audire desideramus uniuersi. Porro secun-
dum præcepta Aristotelis, inquit, rhetorica, eius genus primitus transeamus, ne
reluctemur doctoribus præceptorum. Dic, inquit, Hyperochides, ita si placet. Ille
igitur genere quidem Iudæus erat, ex inferiori Syria: qui sunt ex propagine phi-
losophorum Indorum, uocantur (ut aiūt) philosophi, apud Indos Calani, apud
Syros autem Iudæi nomen accipientes à loco. Locus enim ubi habitant, appella-
tur Iuda. Nomen uero eorū ciuitatis ualde difficile est: uocant enim eam nomine
Hierosolymam. Is igitur homo multos hospitio recipiens, & de superioribus ad
marina descendens, grauiissimus erat non solum eloquio, sed etiam animo. Et
tunc

*Hecataeus
Abderita,*

tunc nobis degentibus apud Asiam, quum diuinus homo uenisset ad ea loca, cōfabulari cōcepit nobiscum: & cum alijs scholasticis eorum sapientiam tentans, cum que multi eruditorum congregarentur, tradebat potius aliquid. Habebat, ait Aristoteles apud Clearchum, & super hanc multam ac mirabilem continentiam, Iudæi uero in cibis & castitatem amant. Licet autem: uolentibus hæc ex ipsius lectione cognoscere. Ego enim refugio plus quàm decet inferere. Clearchus siquidem facta digressionem, cum aliud propositum haberet, nostri generis ita meminit. Hecataeus autem Abderita, uir philosophus simul, & circa actiones industrius, cum Alexandro rege nutritus, & cum Ptolemæo Lago cōmoratus, non transitorie, sed de ipsis Iudæis conscripsit librum. Ex quo uolo capitulariter unum eorum, quæ ab eo sunt dicta, percurrere. Sed primitus tempus ostendam. Meminit enim belli, quod circa Caium ab Ptolemæo gestum est cōtra Demetrium, quod utique contigit undecimo quidem anno post mortem Alexandri, olympiade uero septima & decima atque centesima, sicuti refert Castor, adijciens ei hanc olympiadem, dicit: Sub hac Ptolemæus Lagus uicit in Gaza bello Demetrium Antigoni, qui uocabatur obsessor. Alexandrum uero profitentur uniuersi centesima & quartadecima olympiade fuisse defunctum. Palàm ergo est, quia & secundum illud tempus, & sub Alexandro genus florebat nostrum. Dicit igitur Hecataeus, quia post Caij bellum, Ptolemæus locorum quæ sunt circa Syriam, dominus est effectus. Et multi hominum cognoscentes mansuetudinem & clementiam Ptolemæi, tū eo proficisci ad Aegyptū, & rebus cōmunicare uoluere. Quorum unus, inquit, erat Ezechias pontifex Iudæorum: homo ætate quidem quasi sexaginta & sex annorum, dignitate uero apud contribules maximus, & animo sapientissimus, potentissimus ad dicendum, & circa causas sicut nullus alter expertus. Dicit etiam omnes sacerdotes Iudæorum qui decadas accipiunt, & uniuersa in communi gubernant, circa mille & quingentos existere. Rursus autem prædicti uiri faciens mentionem, inquit, homo hunc honorem gerens, & assuetus esse nobiscum, assumens aliquos suorum, differentiam cunctam exposuit, & habitationem suam & conuersationem, quam scriptam habebat, pariter indicauit. Deinde palàm facit Hecataeus, quales circa leges existimus: & quia omnia sustinere, ne transcendamus eas, eligimus: & hoc esse optimum iudicamus. Dicit igitur hæc: Et mala sæpius ab Astygitonibus audientes, & omnes compulsionum uim passi, à Persicis regibus & satrapis non possunt mente mutari. Sed cum magna exercitatione, de his præcipue omnibus respondere parati sunt. Perhibet autem etiam indicia fortis animi circa leges non parua, dicens: Alexandro quondam in Babylone constituto, & uolente Beli templum, quod corruerat, renouare, cunctisque militibus similiter stercora portare præcipiente, solos Iudæos hoc facere non fuisse perpeffos: sed etiam multas sustinuisse plagas, & detrimenta pertulisse nō modica, donec eis ignoscente rege securitas præberetur. Qui dum ad prouinciam, inquit, propriam reuersi fuissent, templa & altaria fabricata omnia destruxere. Et pro alijs quidem multa satrapæ exoluere, pro alijs uero ueniam cōsecuti sunt ad ciuitatē: quoniā iustitia apud eos mirabilis est. Et quia gens nostra fuit multorum hominum numero copiosa, sed multa quidē

milia

milia nostrorum migrantes in Babyloniam, per se primitus collocarunt. Non parua etiam morte Alexandri in Aegyptum & Phoenicem sunt translata, propter seditionem in Syria factam. Idem itaque uir, & magnitudinem provinciae quam incolimus, pulchritudinemque narrauit. Penè decies trecenta milia, inquit, integra, terrarum optimarum uberrimae ualde provinciae possidere noscuntur. Iudaea nanque huius est amplitudinis. Et quia etiam ciuitatem ipsam Hierosolymorum spatiosam, & maximam olim inhabitamus, & uirorum multitudine copiosam, necnon & templi constructionem, idem ipse sic refert: Sunt autem Iudaeorum in alijs quidem multae munitiones per provinciam, atque uici. Vna uero ciuitas munitissima, habens praecipue circuitum quinquaginta stadiorum, in qua commorantur hominum circa centum & quinquaginta milia, nomine Hierosolyma. Est autem in ipsa medietate ciuitatis lapidea quadriporticus, centum per circuitum cubitorum, habens etiam duplices ianuas: quo ara est quadrangulifiguratione composita, ex lapidibus non dolatis, sed collectis atque iacentibus, unumquodque latus uiginti cubitorum latitudinem habens, altitudinem uero decem. Et circa eam maxima fabrica, ubi altare est constitutum, & candelabra utraque aurea, duo talentorum pondus habentia: & inextinguibile lumen noctibus & diebus. Simulacrum uero aut aliquod anathema ibi nequaquam est, nec ulla plantatio. Nullus ibi ueluti locus, aut aliquid huiusmodi. Habitant autem in eo & noctibus & diebus sacerdotes, quasdam purificationes agentes, & omnimode uinum non bibentes in templo. Super autem, quia & cum Alexandri regis successoribus postea castrametati sunt, testatur hoc modo, dicens ea quae cognouerit à uiro Iudaeo in expeditione constituto: cuius uerba haec habentia declarantur. Ait enim: Me siquidem eunte ad mare rubrum, unà secutus est quidem cum alijs equestrum Iudaeorum nos deducentium, nomine Mossolamus, uir efficax animo, *Mossolamus*, bellator super omnes arcarios, & indubitanter Græcos & Barbaros, ualde praecipuus. Is igitur homo properantibus multis pariter, & quodam uate ab ipso augurium capiente, & petente ut cuncti starent, interrogauit, cur sustinerent omnes. Ostendente uero ei uate auem, quam intuebatur, atque dicente: Quasi quidem expediret eis ut sustinerent omnes, staret auis: si ergo surgens antè euolaret, procederent: si uero post tergum iret, recedere cunctos oporteret. Rursum tacens, arcumque trahens, sagittas emisit: & auem percutiens interemit. Indignantibus uero uate & quibusdam alijs, & maledicentibus ei. Quid furitis, inquit, mali demonij auem sumentes in manibus? haec enim suam salutem nesciens, de nostro itinere nobis salubritatem potuit indicare? Si enim praescire futura ualuisset, in hunc locum nequaquam uenisset, metuens ne sagitta à Mossolamo Iudaeo periret. Sed & ad eius testimonia iam quidem quiescant. Facile nanque est, uolentibus ipsum librum legere, & haec apertius inuenire. Non uero me pigebit Agatharchidem introducere, licet homo minime malus, & (ut ei uisum est) nobis detraxisse uideatur. Is enim narrans de Stratonice, quemadmodum uenit quidem ex Syria de Macedonia ad uirum suum, Demetrium derelinquens: Seleuco autem uxorem eam ducere non uolente, quod illa sperabat, exercitu eius in Babylonia posito, circa Antiochiam bella mouit. Deinde quomodo re-

Agatharchides.

modo reuersus est rex, Antiochia capta, in Seleuciam, & illa fugiens, cum posset seipsam uelocius interimere, somno prohibita ne faceret, capta atq; defuncta est. Hæc ergo prædicens Agatharchides, & derogans superstitioni Stratonice, utitur indicio generis nostri, præscribens: Qui nocentur Iudæi, habitant omnium munitissimam ciuitatem, quam uocare Hierosolymam provinciales solent. Hi uacare consueti sunt septima die, & neq; arma portare in prædictis diebus, neq; terræ culturam contingere, neq; alterius cuiuspiam curam habere patiuntur. Sed in templis extendentes manus, adorare usq; ad uesperam soliti sunt. Ingrescente uero in ciuitatem Ptolemæo Lago cum exercitu, & multis hominibus, dum custodire debuerint ciuitatem, eis stultitiam obseruantibus, provincia quidem dominum suscepit amarissimum. Lex uero manifesta est, unam naturam habere solennitatem: huiusmodi autem casus, præter solos illos, alios docuit uniuersos: ut tunc ad somnia & opiniones, quæ tradebantur de lege, huc confugiant, dum circa res necessarias ratio nihil ualet humana. Hoc quidem Agatharchidi uidetur esse ridiculū: eis autem, qui hæc examinant integrius, apparet magnū, & præcipua laude dignissimum: si & saluti & patriæ quidem, custodiam legū pietatēq; diuinam præponere concupiscant. Quod uero non ignorantes quidam conscriptorum gentem nostram, sed propter quasdam alias causas non salubres, memoriā nostri nūc reliquere, hoc iudiciū me arbitror esse prædicturū. Hieronymus enim, qui de successoribus conscripsit historiam, ipse quidem tempore, quo Hecataeus, fuit: & amicus existens regis Antigoni, Syriæ præsidebat. Verum & Hecataeus quidem etiam librū conscripsit de nobis. Hieronymus autem nequaquam nostri in historia meminit, licet penē in ipsis locis nutritus esset: In tantum uoluntates hominum differebant. Alij namq; placuit studiū habere memoria dignū, alium uero omnino circa ueritatem quædam passio cernitur obscurasse. Sufficiunt tamen ad probationem antiquitatis nostræ, Aegyptiorū & Chaldeorū atq; Phœnicum historia, & super illas Græcorū pariter conscriptiones. Adhuc enim super ea Theophilus, & Theodorus, & Manasseas, & Aristophanes, & Hermogenes, & Euemerus, & Cynus, & Zopirion, & multi quidem alij simul (nō enim ego omnibus libris incubui) non transitorie nostri fecere mentionē. Plurimi namque prædictorū uirorum, ueritate quidem antiquarū causarū frustrati sunt, quia lectioni sacræ nostrorū non incubuere librorum: cōmuniter tamen de antiquitate testati sunt, pro qua nunc referre proposui. Phalereus autem Demetrius, & senior Philon, & Eupolemus, non multum ueritate frustrati sunt: quibus dari ueniam, dignum est. Non enim inerat eis, ut nostras literas possent omni scrupulositate sequi. His ita dictis, unum adhuc mihi capitulū est relictum ex his, quæ in principio libri posui, quatenus derogationes & maledicta, quibus utuntur quidam contra genus nostrum, falsas ostendam: & conscriptoribus eorū testibus utar, quando conscribentes hæc contra semetipsos locuti sunt talia. Quia uero multis alijs hoc euenit propter quorundam uesaniam, arbitror intelligere, meos qui uoluerit historias ipsas percurrere. Quidam igitur gentiū, & gloriosissimarū ciuitatū scædare nobilitatem, & cōuersationi detrahete tentauere. Theopompus quidem Atheniensium, Lacedæmoniorum uero Polyrates. Is autem tripodem perdurabit

perdurabilem conscribens (non enim Theopompus hoc fecit, sicuti quidam putant) etiam Thebæorum momordit urbem. Multi uero, necnon & Timæus in historijs, de prædictis, & de alijs blasphemauit. Et hoc præcipue faciunt, quâdo gloriosissimi in aliqua parte calumniantur. Quidam propter inuidiam atq; malevolentiam, alijs uero propter uerbosam nouitatem, memoria se dignos fieri iudicantes: & apud stultos quidem nequaquâ hac spe fraudantur, qui non salubre noscuntur habere iudicium; multi uero eorum miseras condemnabunt. Blasphemiæ uero in nos sæpe gestarum huiusmodi causa est: Volentes Aegyptij præstare aliquibus, ueritatem corrumpere tentauere. Et neq; aduentum in Aegyptum nostrorum progenitorum, sicut contigit, sunt confessi: nec rursus egressum cum ueritate dixerunt: multasq; causas odij ac inuidiæ pariter habuere. Principio quidem, quia in eorum regione nostri progenitores potētes effecti sunt: unde regressi ad propria, denuo fuere felices. Deinde horum aduersitas, multas inter eos fecit inimicitias: in tantum differente nostra pietate extra solennitates illorum, quātum dei natura animalibus irrationabilibus, sine dubitatione distinguitur. Communis namq; apud alios ritus est, alios arbitrari deos: seorsum singuli solent ea diuersis muneribus honorare. Vani ac fatui omnes homines, & ab initio, uti his malis opinionibus consueti: & propterea nequaquam imitari nostram honestatem de diuina ratione potuerunt. Videntesq; multos nostram zelari conuersationem, inuidiam habuere: & ad tantam fatuitatem ac pusillanimitatem quidā eò perducti sunt, ut non pigeret eos, etiam contra antiquas suorum scriptiones aliqua dicere. Quod cum hoc faciunt, sibimetipsis aduersa cōscribere passione cecitatis ignorauere. In uno tamen, & maximo uiro uerbum meum statuam, quo usus sum ante paululum nostræ antiquitatis teste. Manethon itaque, qui Aegyptiacam historiam ex literis sacris se interpretaturum pollicitus est, prædicens nostros progenitores cum multis milibus in Aegyptū aduenisse, & illic incolas subiugasse: deinde ipse confessus est, quia posteriori tempore amittētes eam, prouinciam quæ nunc Iudæa uocatur, obtinuissent: & ædificantes Hierosolymam, construxissent templum. Et usq; ad hoc, conscriptiones secutus est antiquorum. Deinde præbens sibimet potestatem, cum utique uideatur scribere ea quæ in fabula sunt, atq; dicuntur, incredibilia uerba de Iudæis inseruit, uolens permittere nobis plebem Aegyptiorum leproforum, aliorumq; languentium, quod, sicut ait, abominatione ex Aegypto fuga dilapsi sunt. Amenophin etiā regem adiecit, quod est falsitatis nomē. Et propterea tēpus regni eius nequaquâ diffinire præsumpsit, cum aliorum regum omnes annos perfecte protulerit. Hinc itaq; quasdam annotat fabulas, penē oblitus, qui egressum pastorum ab Hierosolyma ante quingentos decem & octo annos factum esse protulerat. Themusis enim erat rex, quâdo egressi sunt. Et ob hoc tempore, regum qui postea fuere, anni sunt trecenti nonagintatres, usq; ad fratres nomine Sethonem, & Hermetum: quorum Sethonem quidem Aegyptium, Hermetum uero Deneum denominatum: quem expellēs, inquit, Sethon, regnauit annis quinquaginta & nouem. Et post hunc senior, scilicet Thapsis, annis sexaginta sex. Ante tantos igitur annos, egressos ex Aegypto patres nostros confessus, deinde Amenophin adiiciens regem, hunc confitetur &

Contra Manethonem Aegyptium.

O^sirim.

deorum fuisse contemplatorem, sicut O^sirim quendam priorum regum: & implese desiderium enim numinis sacerdotem. Idem, Amenophin natum ex patre Papiro, qui uidebatur quasi diuina participare natura. Et secundum hæc, sapientiã hanc habere præscientiam futurorum. Et dixisse regi hunc (uniuocum enim) quia posset uidere deos, si prouinciam à leprosis & alijs maculatis hominibus purgare contenderet. In quo lætatum regem, omnes dicit corpore debiles ex Aegypto cōgregasse, & fecisse multitudinem numero octoginta. Eosq; ad sectiones lapidum in partem Nili orientalem misisse: ad hoc efficiendum, simul & alios Aegyptios, quibus hoc erat iniunctum. Fuisse autem quosdam inter eos etiam rationabiliũ sacerdotum lepra perfosos ait. Amenophin uero illum sapientem, diuinumq; uirum refert timuisse, & circa semetipsum, & apud regem deorum Vulcanum, qui aperte suaserat eis uim fieri: sed dixisse, quoniam auxiliarentur quidam maculatis hominibus, & Aegyptum obtinerent tredecim annis. Et hæc eum nō quidem præsumpsisse regi dicere, sed de his hominibus conscriptum reliquisse librum, & per semetipsum, & apud regē: & propterea regem in anxietatem maximã peruenisse pro Iudæis, his uerbis hæc refert. His itaq; rogatus rex, ut ad requiẽ, & tutamen eorum secerneret ciuitatem, desertam urbem, quæ tunc fuerat pastorum, nomine Auarim, præbuit eis. Est autem hæc ciuitas secundum theologiam antiquã ualde præcellsa. Porro illi in hanc ingressi, & locum hunc ad resultandum habentes, opimum ducem sibi met quendam Heliopolitanorum pontificum Orsapham constituere, & huic se obedire in omnibus iurauerunt: at ille primum quidem eis legẽ posuit, ut neq; deos adorarent, neq; ab sacris animalibus, quæ præcipue festiua apud Aegyptios erant, se penitus abstinerent: nulliq; copularentur, nisi cum quibus iusiurandum habere uidebantur. Hæc autem sentiens, & alia plura, maxima Aegyptiorum cōsuetudinibus inimica, præcepit multo opere muros ædificari ciuitatis: & ad bella præparari contra Amenophin regem. Ipse uero assumens secum etiam alios sacerdotes, & maculatorũ quosdam, misit legatos ad pastores, qui uidebantur à Themuse rege depulsi ad Hierosolymorum urbem, causas suas & aliorum, qui simul fuerant, exhonoriari: significans & poscens, ut pariter contra Aegyptum castrametarentur: promissiq; eos fore uenturos. Primum quidem in Auarim progenitorum suorũ prouinciam, & necessaria populis abundantius exhibenda, pugnatueros autem opportuno tempore: & prouinciã facillime subdituros. Illi uero lætitia cumulati, omnes alacriter usq; ad ducenta milia uirorum pariter sunt egressi: & non post multum ad Auarim usq; uenere. Amenophis autem Aegyptiorum rex, dum illorum audisset inuasionem, non mediocriter uulneratus est, dum recordaretur, quod ei prædixerat Amenophis Papij. Et primum quidem congregans Aegyptiacam plebem, facto consilio cum principibus eorum animalia sacra, & quæ præcipue à sacerdotibus honorabãtur, antè præmisit: & sacerdotibus particulariter iussit, ut simulacra eorum caute celaret. Filium uero Sethonem, qui etiam Rameffi à Rapso patris nomine uocabatur, cum quinq; esset annorum, apud suum commendauit amicum. Ipse uero transiens cum alijs Aegyptijs, usq; ad trecenta milia uirorum, bellatoribus uiris occurrens, congressus non est. Putans enim semetipsum cōtra deum pugnare, post tergum

gum reuersus uenit ad Memphim: & sumens Apim & alia sacra, mox in Aethiopiam cum uniuersis nauibus & multitudine uenit Aegyptiorum. Per gratiā namque erat ei subiectus Aegyptiorum rex: propter quod suscipiens etiam populum uniuersum, praeuit alimenta hominibus necessaria, quae prouincia ministrabat, & ciuitates ac uicos tredecim, quatenus eis qui fuerant deducti ad fines Aegyptios. Et in Aethiopia quidē hae gesta sunt. Solymitae uero descendentes cum uiris pollutis Aegyptiorum, sic pessime hominibus usi sunt, ut eorum uictoria, esset nimis pessima his, qui tunc eorum impietates inspiciebant: non solum etenim ciuitates & uicos concremauere, sacrilegia facientes, & deorum idola deuantantes, sed etiam ipsa sacra animalia quae colebantur, crudelissime discerperunt, peremptores & occisores horum sacerdotes atque prophetas esse cogentes, quos etiam expellebant nudos. Dicitur itaque, quia conuersationes & leges eis composuit sacerdos quidam, genere Heliopolites, nomine Orsaliphas uocatus, ex nomine Osireos Heliopolitani dei: qui dum conuersus fuisset ad hoc genus, mutauit nomen, & uocatus est Moses. Quae uero Aegyptij de Iudaeis proferunt, hae sunt. Sed & multa breuitatis causa praetereo. Dicit autem rursus Manethon, quia postea Amenophis ex Aegypto digressus est, cum magna uirtute: simul & filius eius Ransis, & ipse habens magnum exercitum. Et congressi contra pastores atque pollutos, uicerunt eos usque ad Syriae fines. Haec equidem & huiusmodi Manethon conscripsit. Quia uero anilia loquitur deliramenta, atque mentitur, aperta ratione monstrabo: illud primo distinguens, quod postea altera gratia referendum est. Is enim concessit nobis, atque professus est, eo quod ab initio non fuerint Aegyptij genere, sed extrinsecus illuc aduenissent, & Aegyptum obtinuissent: & ex ea rursus egrediuntur nostri progenitores: quia uero nobis postea permixti non sunt Aegyptij corpore debilitati: & quia ex his non fuit Moses, qui populum eduxit ex Aegypto, sed ante multas generationes extitit, per ea quae ipse dixit, conabor ostendere. Primam itaque causam posuit figmenti risibilem: Rex enim, inquit, Amenophis concupiuit uidere deos, quos putas: siquidem qui apud eos solennes erant, Bouē, & Hircum, & Crocodilos, & Canicipatos uolebat aspicere. Coelestem autē quomodo poterat? & cur hoc habuit desiderium, quia utique & prior enim rex alter hos uiderat? Ab illo ergo audiens, qualis esset, & quemadmodum eos uidisset, noua nequaquam agebat artes: sed forte sapiens erat ille uates, per quem haec rex posse agere confidebat: quod si ita fuisset, quomodo impossibilitatis concupiscentiam non praesciuit? non euenit, quod uoluit? Proinde quam rationem habere potuit, ut propter semimembrios, aut leprosos, ei inuisibiles essent? Dum irascuntur enim, propter impietates, non propter corporum diminutiones. Deinde, tam multa milia leproforum & male habentium, una penē hora quomodo fuit possibile congregari? aut quomodo rex non obediuit uati? Ille namque praecipit debiles Aegyptios exilio deportari. Hic autem eos ad sectiones lapidum destinauit, tanquam operariis indigens, & non purgare prouinciam uolens. Ait autem eo quod uates quidem semetipsum peremerit: prauidens eorum iram, & quae erant in Aegypto futura, & conscriptum librum regi reliquit: Proinde ab initio uates etiam suum interitum non praesciuit: quomodo nunc repente regi contradixit uolenti uidere deos, quam

quod se ipse perimere festinabar. Quod uero inter omnia stultius est, uideamus. Audiens em̄ hęc, inquit, & de futuris iam metuens, debiles illos ex quibus Aegyptū purgare debuerat, neq; tunc de prouincia pepulit: sed rogantibus eis, sicut ait, ciuitatem dedit dudū à pastoribus habitatam: quæ uocabatur Auarim. Ad quā congregati, principem, inquit, delegere ex sacerdotibus Heliopolitanis, qui eis exposuīt, ut neq; deos adorarent, neq; ab Aegyptiacæ festiuitatis animalibus abstinerent, sed omnia perimerent, atq; consumerent, nulli penitus miscerentur, nisi cum quibus cōiurati esse uidebantur: & iureiurando multitudinem obligatam, quatenus in eis legibus perdurarent, Auarim ciuitatem munitam contra regē dicit eos bello sumpsisse. Adiecit autem, quia misit Hierosolymam, rogans illos pro auxilijs exhibendis, & daturum Auarim compromittens, quæ foret ex Hierosolymis uolentium exire maiorum: & ex qua procedens omnem Aegyptū obtinerent. Deinde subiungit illos quidem uenisse cum ducentis milibus armatorū. Regem uero Amenophin Aegyptiorum, cum non cessaret à repugnando deo, mox ad Aethiopiam refugisse, & Apim cū alijs sacris animalibus deuenisse. Hierosolymitas uero inuasionē facta, & ciuitates depopulatas, & templa concremasse, & equestres peremisse refert: & nulla iniquitate aut opere iniquitatis abstinuisse. Quod uero cōuersationē & leges eis exhibuit, sacerdos, inquit, erat genere Hieropolites, nomine Orsaphas, uocatus ab appellatione Osireos Heliopolitani dei: & mutato nomine dictus postea Moses. Tertiodecimo uero, inquit, anno Amenophin, postquam regno pulsus est, ex Aethiopia profectum cum multis milibus dicit: & congressum contra pastores atque pollutos, habita cōflictione, uicisse. Et multos interficientem, usque ad fines Syriæ persecutum. In his iterum non intellexit sine uerisimilitudine se mentiri. Leprosorum nanque, & cum eis ait multitudo collecta debilium, licet primitus irascerentur regi, circa se utiq; talia facienti, secundum præmonitionem uatis, tamen cum à sectione lapidum sunt egressi, & prouinciam percepere, omnes circa eum mitiores effecti credendi sunt. Porro si adhuc & illum odio habebant, seorsum magis insidiari potuissent, non circa omnes bella committere, cum scilicet plurimi existentes multorū illic cogitationes haberent. Proinde etiam si contra homines pugnare decreueret: non tamen contra deos impietate gerere præsumebant: nec contraria suis agere legibus, in quibus inscripti esse noscuntur. Oportet itaq; nos Manethoni gratias agere: quoniam huius iniquitatis principes dicit, non eos qui ex Hierosolyma sunt egressi, sed illos ipsos Aegyptios esse probat, & maxime sacerdotes, atque iurifurādū uinculum illorum multitudine conuenisse. Illud autem quomodo nō irrationabile est? Nec pericula belli participatus est, sed misere maculatos ad Hierosolymam, ut ab eis solatia poscerent: maxima stultitia non illorum, sed hęc fingentis ostenditur. Iste nanque etiam nomen positum ciuitati *ἱεροσόλυμα*, id est, à templorum spoliatione, præsumpsit edicere, & hoc postea fuisse mutatum. Miranda res, quia posteris quidem turpe fuit tale nomen & otiosum. Ipsi uero qui fundauere urbem, ornare semetipsos etiam uocabulo credidere. Hic autem fortissimus uir multa detractionis imperitia non intellexit, quia Hierosolyma non idem uoce Iudaica quod Græca significat. Quid ergo amplius quilibet

quilibet diceret contra mendacium tam imprudenter expositum. Sed quoniam congruam iam magnitudinem suscepit hic liber, aliud faciens principium, cetera praesentis operis explanare tentabo.

FLAVII IOSEPHI HE

BRAEI SACERDOTIS DE ANTIQVITA/
te Iudaica cōtra Appionem & Manethonem Aegyptios,
& Apollonium & Lyfimachum, ad Epaphro/
ditum. Liber secundus.

Riori quidem uolumine, charissime mihi Epaphrodi/
te, de antiquitate nostra monstraui, Phoenicū & Chal/
dæorū, Aegyptiorumq̃ literis satisfaciēs ueritati: mul/
tosq̃ Græcorū conscriptores adducēs, & meam ē diuer/
so disputationem aduersus Manethonem, & Chermo/
nem, & alios quosdam exhibui. Nunc autem inchoabo
reliquos arguere, qui contra nos aliqua conscribere. Im/
pulsus enim sum contra Appionem respondere gram/
maticum, si tamen assumi hoc oportet officium. Horū

igitur, quæ ab eo conscripta sunt, alia quidem similia sunt dictis aliorum, alia ual/
de frigida. Plurima uero quandam tantummodo detractionem habētia, & mul/
tam (ut ita dixerim) iner uiti probatorem, tanq̃ ab homine composita, & mori/
bus prauo, & totius uitæ suæ temporibus importuno. Quia uero multi hominū
propter stultitiam suam his potius sermonibus capiuntur, quàm illis quæ multo
studio conscribuntur: & derogationibus quidem gaudent, præconijs uero morden/
tur, nihil horum nouit indoctus. Illud quoque quod se mirari dicit, quod cum Iu/
dæi essent, Alexandrini uocati sunt, similis inscientiæ esse. Omnes etenim, qui ad
coloniam aliquam deuocantur, & plurimum alterutris genere differunt, ab ædifi/
catoribus appellationem accipiunt. Et quid opus est de alijs dicere? nostrorum
enim ipsorum hi, qui Antiochiā inhabitant, Antiocheni nominantur. Ius ē m̃ ciui/
um eis dedit cōditor Seleucus. Similiter & qui in Epheso cōmorantur, in Lycao/
nia cum ciuibus exinde natis uniuoci sunt, hæc præbentibus regni eis per tempo/
ra successoribus. Romanorum uero clementia, cunctis non paruulum donū ap/
pellationis suæ concessit, non solum uiris singulis, sed etiam maximis gentibus in/
communi. Iberi denique antiqui, & Tyrreni, & Sabini, & Romani uocantur. Si
uero hunc modum aufert cōmunis ciuitatis Appion, quiescat dicens semetipsum
Alexandrinum. Natus enim in profundissima Aegypto, quomodo erit Alexan/
drinus, iure ciuilitatis, sicut ipse in nobis dicit, ablato? cum solis Aegyptijs nūc or/
bis domini Romani, participari cuiuslibet ciuitatis interdixisse uideantur. Hic au/
tē ita robustus est, ut dignitates quas ipse impetrare prohibebatur, adipisci nō ua/
lens, calumniari conetur eis, qui hæc iustissime percepere. Non enim propter in/
opiam habitatorum ciuitatis, quam studiose ædificabat Alexander, nostrorum
aliquos ibi collegit: sed omnes approbans, diligenter ex uirtute ac fide dignos in/
ueniens, hoc præconium nostris exhibuit, cum gentem nostram studeret non

*Gentem Iudæi
cā à multis re
gibus honora
tam fuisse.
Alexander.*

Hecateus. mediocriter honorare. Ait enim Hecateus: Quia propter mansuetudinem, atque fidem, quam ei præbuere Iudæi, Samariam regionem adiecit, ut eam sine tributis haberent. Similia quoque sapuit post Alexandrum etiam Ptolemæus Lagus, de Iudæis in Alexandria commorantibus. Nam Aegyptiaca eis castra commisit arbitratus ea fide simul eorum & fortitudine conseruanda, & in Cyrene credens se tutissime regnaturum, & non in alijs Libyæ ciuitatibus, ad ea loca partem Iudæorum habitandi causa direxit. Post hunc autem Ptolemæus, qui Philadelphus est appellatus, non solum si qui fuere captiui apud eos nostrorum, omnes absoluit, sed & pecunias eis sæpius condonauit: & (quod maximum est) desiderauit agnoscere nostras leges, & sacrarum scripturarum uolumina concupiuit: misitque rogans destinari uiros qui ei interpretarètur leges: & ut hæc apprime cōscriberentur, diligentiam hanc commisit non quibuscumque uiris, sed Demetrium Phalereum, & Andream, & Aristum, ad hæc implenda cōstituit: quorum eruditionem propriarum literarum Demetrius differebat. Alij uero habebant custodiam corporis eis iniunctam. Hæc ergo hanc diligentiam imperauit. Non enim leges, & patrum nostrorum philosophiam discere concupisceret, si his utentes despiceret, & non potius ualde miraretur. Quæ penè omnes in ordine progenitores eius, Macedonum reges ignorauere, habentes erga nos præcipuum familiaritatis affectum. Tertius namque Ptolemæus, qui uocatus est benefactor, fortiter obtinens Syriam uniuersam, non dijs Aegyptiacis pro uictoria solennitates gratificas immolauit: sed ueniens ad Hierosolimam, multas hostias sicut nostri moris est, deo gratificauit, dignissimamque dedit ornamenta uictoriæ. Philometor autem Ptolemæus, & eius uxor Cleopatra, omne regnum commiserunt Iudæis: & duces totius fuere militiæ Onias & Dosithæus Iudæi: quorum nominibus derogat Appion, cum debuisset opera eorum potius mirari, & gratias agere, quoniam liberauere Alexandriam, quam ueluti defendere se quis confingit. Nam dum rebellio surrexisset in Cleopatræ regno, & periculum pessimæ perditionis insisteret, istorum labore ciuitas intestinis prælijs est erepta. Sed postea, inquit, Onias ad urbem deduxit exercitum paruum, cum esset illic Hieroninus præses Romanorum legatus: quod (ut ita dicam) recte atque iuste factum est.

Ptolemæus Philometor. Ptolemæus enim qui cognominatus est Fiscon, moriente suo patre Ptolemæo Philometore, egressus est de Cyrene, uolens reginam Cleopatram expellere, & filios regis, ut ipse regnum iniuste sibi applicaret: propter hæc ergo Onias aduersus eum bellum pro Cleopatra suscepit. Et fidem quam habuit circa reges, nequaquam in necessitate deseruit. Testis autem deus iustitiæ eius manifestus apparuit. Nam Fiscon Ptolemæus cum aduersum exercitum quidem Oniæ pugnare præsumeret, omnes uero Iudæos in ciuitate positos cum filijs & uxoribus capiens, nudos atque uinctos elephantis subiecisset, ut ab eis conculcati deficerent, & ad hoc etiam bestias ipsas inebriasset, in contrarium quæ præparauerat, euenire. Elephantum enim relinquentes sibi appositos Iudæos, impetu facto super amicos eius, multos ex ipsis interemere. Et post hæc Ptolemæus quidam aspectum terribilem contemplatus est, prohibentem se ut illis noceret hominibus. Concubina uero sua charissima, quam alij quidem Ithacam, alij uero Hirenem denominant: supplicante ne tantam impietatem perageret, & concessit, & ex

his quæ egerat uel acturus erat, poenitentiam egit. Vnde recte hanc diem Iudæi Alexandriæ constituti, eo quod aperte à deo salutem promeruere, celebrare noscuntur. Appion autem omnium calumniator, etiam propter bellum aduersus Fisconem gestum, Iudæos accusare præsumpsit, cum eos laudare debuerit. Is autem etiã ultimæ Cleopatæ reginæ Alexandrinorum meminit, ueluti nobis improprians, quoniam circa nos fuit ignorata: & non potius illam redargueret, *De Cleopatra* re studuit, cui nihil omnino iniustitiæ & malorū operum defuit: uel circa generis *74.* necessarios, uel circa maritos suos, qui etiam dilexerint eam, uel in communi cōtra Romanos omnes, & benefactores suos imperatores: quæ etiã sororem Arsinoen occidit in templo, nihil sibi nocentem. Peremit autem & fratrem insidijs: paternosq; deos, & sepulchra progenitorum depopulata est. Percipiensq; regnum à primo Cæsare, eius filio & successori, rebellare præsumpsit. Antoniūq; corrūpens amatorijs rebus, & patriæ inimicum fecit, & infidelem circa suos amicos instituit, alios quidem genere regali spoliens, alios autem demens ad mala gerenda compellens. Sed quid oportet amplius dici, cum illum ipsum in nauali certamine relinquens, id est, maritū & parentem communium filiorum, tradere cum exercitu à principatu & assequi coëgit? Nouissime uero Alexandria à Cæsare capta, ad hoc usq; perducta est, ut saltē hinc sperare se iudicaret, si posset ipsa manu sua Iudæos perimere: eo quod circa omnes crudelis & infidelis extaret. Putasne gloriandū nobis nō esse, si quemadmodum dicit Appion, famis tempore Iudæis triticum non est mensa? Sed illa quidem poenam subiit competentem. Nos autem maximo Cæsare utimur, teste solatijs atque fidei, quam circa eum contra Aegyptios gessimus: necnon & senatu eiusq; dogmatibus & epistolis Cæsaris Augusti, quibus nostra merita comprobantur. Has literas Appionem oportebat inspicere, & secundū genera examinare testimonia sub Alexandro facta, & omnibus Ptolemæis, & quæ à senatu constituta sunt, necnon & maximis Romanis imperatoribus. Si uero Germanicus frumenta cunctis in Alexandria commorantibus metiri non potuit, hoc indicium est sterilitatis ac necessitatis frumentorum, non accusatio Iudæorum. Quid enim sapiant omnes imperatores de Iudæis in Alexandria cōmorantibus, palām est. Nam administratio tritici nihilominus ab eis, q̃ ab alijs Alexandrinis translata est. Maximam uero eis fidem olim regibus datā conseruare, id est, fluminis custodiam, totiusq; custodiæ nequaquam his rebus indignos esse iudicantes. Sed super hoc: quomodo ergo, inquit, si sunt ciues, eosdem deos, quos Alexandrini, non colunt? Cui respondeo. Quomodo etiam cum uos sitis Aegyptij, inter alterutros prælio magno & sine foedere de religione contenditis? An certe propterea non uos omnes dicimus Aegyptios, & neq; cōmuniter homines, quoniam bestias aduersantes naturæ colitis, multa diligentia nutriendas? cum genus utique nostrorum unum atque idem esse uideatur. Si autem in uobis Aegyptijs tantæ differentiæ opinionum sunt, quid miraris super his, qui aliunde in Alexandriam aduenerunt, si legibus à principio constitutis, circa talia permanere? Is autem seditionis causas nobis apponit: qui si cum ueritate ob hoc accusat Iudæos in Alexandria constitutos, cur omnes non culpare possit, eo quod noscamur habere concordiam? Porro etiam seditionis autores,

*Iudei imagi-
nes non ad-
mittunt.*

*Contra Possi-
doniū & A-
polloniam.*

quolibet inueniet Appionis similes Alexandrinorū fuisse ciues. Donec enim Græci fuere & Macedones hanc ciuitatē habentes, nullā seditionem aduersus nos gessere, sed antiquis cessere solennitatibus. Cum uero multitudo Aegyptiorū creuisset inter eos, propter confusiones temporum, etiam hoc opus semper est additum. Nostrium uero genus permansit purū. Ipsi igitur molestiæ huius fuere principium, nequaquā populo Macedonicam habente constantiam, neq; prudentiam Græcam: sed cunctis scilicet utentibus malis moribus Aegyptiorum, & antiquas inimicitias aduersum nos exercentibus. E diuerso nāq; factum est quod nobis impropere præsumunt. Nam cum plurimi eorum non opportune ius eius ciuitatis obtineant, peregrinos uocant eos qui hoc priuilegium ad omnes impertrasse noscuntur. Nam Aegyptijs neq; regum quisq; uidetur ius ciuitatis fuisse largitus: neq; nunc quilibet imperatorum. Nos autem Alexander quidem introduxit, reges autem auxere, Romani uero semper custodire dignati sunt. Itaq; de rogare nobis Appion dignatus est, quia imperatorum nō statuamus imagines, tanq̃ illis hoc ignorantibus, aut defensione Appionis indigentibus: cum potius debuerit admirari magnanimitatem mediocritatemq; Romanorum, quoniam subiectos non cogunt patria iura transcendere. Sed suscipiunt honores, sicut dare offerentes piū atq; legitimum est. Non enim honoribus gratiam habent, qui ex necessitate & uolentia conferuntur. Græcis itaq; & alijs quibusdam, bonū esse creditur imagines instituere. Deniq; & patrum & uxorū filiorumq; figuras depingentes exultant, quidam uero etiam nihil sibi competentium sumunt imagines. Alij uero & seruos diligentes, hoc faciunt. Quid ergo mirum est, si etiā principibus ac dominis hunc honorem præbere uideantur? Porro autem legislator, nō quasi prophetans Romanorum potentiam non honorandā, sed tanquam causam neq; deo neq; hominibus utilem despiciens: & quoniam totius animati, multo magis dei inanimati, probatur em̃ inferius, interdixit imagines fabricare. Alijs autem honoribus post deū colendos non prohibuit uiros bonos, quibus nos & imperatores & populum Ro. dignitatibus ampliamus. Facimus autē pro eis continua sacrificia: & nō solum quotidianis diebus ex impensa communi omnium Iudæorum talia celebramus: Verum cū nullas alias hostias ex cōmuni, neq; pro filijs peragamus, solis imperatoribus hunc honorem præcipuum pariter exhibemus, quem hominum nulli persoluimus. Hæc itaq; communiter satisfactio posita sit aduersus Appionem pro his, quæ de Alexandria dicta sunt. Admiror autē esse eos, qui ei huiusmodi fomitem præbuere, id est, Possidonium & Apolloniū Molonis: quoniam accusant quidem nos, quare nos eosdem deos cum alijs non colimus. Mentientes autem pariter, & de nostro templo blasphemias componentes incongruas, non se putant impie agere: dum sit ualde turpissimum liberis, qualibet ratione mentiri, multo magis de templo apud cūctos homines nominato, tāta sanctitate pollēte. In hoc enim sacrario Appion præsumpsit edicere, asini caput collocasse Iudæos, & eū colere, ac dignum facere tanta religione: & hoc affirmat fuisse depalatum, dum Antiochus Epiphanes & expoliasset templum, & illud caput inuenisset ex auro compositum multis pecunijs dignum. Ad hoc igitur prius quidem, quoniam Aegyptius uel si aliquid tale apud nos fuisset, nequa-

nequaquam debuerat increpare, cum non sit deterior asinus furonibus & hircis & alijs, qui sunt apud eos dñj. Deinde quomodo non intellexit, operibus increpatus de incredibili suo mendacio. Legibus namq; semper utimur hisdem, in quibus sine fine consistimus. Et cum uarij casus nostram ciuitatem sicut etiam aliorum vexauerint, & Theos ac Pópeius Magnus, ac Licinius Crassus, & ad nouissimū Titus Cæsar, bello uincentes obtinuerint templum, nihil huiusmodi illic inuenire: sed purissimam pietatem, de qua nihil nobis est apud alios effabile. Quia uero Antiochus neq; iustam fecit templi deprædationē, sed de egestate pecuniarum ad hoc accessit, cum non esset hostis, & super nos auxiliares suos & amicos aggressus est. Nec aliquid dignum derisione illic inuenit, multi & digni conscriptores super hoc quoq; testantur, Polybius Megalopolita, Strabon Cappadox, Nicolaus Damascenus, Timagenes, & Castor temporum cōscriptor, & Apollodorus, omnes dicunt pecunijs indigentem Antiochū trāsgressum fœdera Iudæorum, & spoliasse templū auro argentōq; plenū. Hæc igitur Appion debuit respicere, nisi cor asini ipse potius habuisset, & impudētiam canis, qui apud ipsos assolet colli: neq; enim extrinsecus alia ratiocinatione mentitus est. Nos itaq; asinis neq; honore neq; potestatem aliquā damus, sicut Aegyptij crocodilis & aspidibus: quando eos qui ab istis mordentur, & à crocodilis rapiuntur, felices & deo dignos arbitrantur. Sed sunt apud nos asini, quod apud alios sapiētes uiros onera sibi imposita sustinentes. Et licet ad arcas accedentes comedant, aut proposita non adimpleant, multas ualde plagas accipiūt, quippe operibus & ad agriculturā rebus necessarijs ministrantes: sed aut omnium rudissimus fuit Appion ad cōponendum uerba fallacia, aut certe ex rebus initia sumens, hæc implere non ualuit, quando nulla potest contra nos blasphemia prouenire. Alteram uero fabulā, derogatione nostra plenam, de Græcis apposuit: de quo hoc dicere sat erit, quoniam qui de pietate loqui præsumunt, oportet eos nō ignorare minus esse immundū, per templa transire, q̃ sacerdotibus scelestia uerba cōfingere. Isti uero magis studuere defendere sacrilegū regem, q̃ iusta & ueracia de nostris & de templo cōscribere. Volentes enim Antiocho præstare, & infidelitatē ac sacrilegium eius tegere, quo circa gentem nostrā est usus propter egestatē pecuniarū, detrahentes nobis etiā quæ in futuris essent, mētiti sunt. Propheta uero aliorum factus est Appion, & dixit Antiochū in templo inuenisse lectum, & hominē in eo iacentem, & propositā ei mensurā maritimis terrenisq; uolatiliū dapibus plenam, & obstupuisset his homo. Illū uero mox adorasse regis ingressum, tanq̃ maximum ei solatium præbiturum: ac procidentem ad eius genua, extensa dextera poposcisse libertatē: & iubente rege ut cōsideret, & diceret quis esset, uel cur ibidem habitaret, uel quæ esset causa ciborum eius, tunc hominem cum gemitu & lachrymis lamentabiliter suā narrasse necessitatem, ait. Inquit esse se Græcum: & dum perageret prouinciam propter uitæ causam, direptū se subito ab alienigenis hominibus, atq; deductum ad templū, & inclusum illic, & à nullo conspici, sed cuncta dapium præparatione saginari. Et primum quidem hæc sibi inopinabilia beneficia prodidisse, & derulisse lætitiā: deinde suspicionem, postea stuporē, ac postremum consulentem à ministris ad se accedentibus audisse legem ineffabilem Iudæorum, pro qua nutriebatur: & hoc

*Adnd Appio.
his mendaciū.*

illos

illos facere singulis annis quodam tempore constituto. Et comprehendere quidē Græcū peregrinum, eumq; annali tempore saginare: & deductum ad quādam syluam, occidere quidem eum hominem, eius corpus sacrificare secūdum suas solennitates, & gustare ex eius uisceribus, & iusiurandū facere in immolatione Græci, ut inimicitias contra Græcos haberent: & tunc in quandam foueā reliqua hominīs pereuntis abijcere. Deinde refert eum dixisse paucos iā dies debita sibimet superesse, atq; rogasse, ut erubescerent Græcorum deos, & superantes in suo sanguine insidias Iudæorum, de malis eum circūstantibus liberaret. Huiusmodi ergo fabula non tātum omni tragedia plenissima est, sed etiam crudeli impudentia redundat. Non tñ à sacrilegio priuat Antiochum, sicut arbitrati sunt, qui hæc ad illius gratiā conscribere. Non em̄ præsumpsit aliquid tale, ut ad tēplū accederet: sed sic autem inuenit non sperans. Fuit ergo uolūtatibus iniquis impius, & nihilominus sine deo, quāta iussit mendaciū superfluitas, quā ex ipsa re cognoscere ualde facillimū est. Nō enim circa solos Græcos discordia legum esse dignoscitur, sed maxime aduersus Aegyptios & plurimos alios. Quē enim chorū non cōtingit aliquando circa nos peregrinari: ut aduersus solos renouata cōiuratione, per effusionē sanguinis ageremus: uel quomodo possibile est, ut ad has hostias omēs Iudæi colligerētur, & tantis milibus ad gustanda uiscera illa sufficerēt, sicut ait Appion: uel cur inuentum hominem quicumque fuit (non enim suo nomine conscribitur) aut quomodo eum in suam patriā rex non cum pompa deduxit dum posset. Hoc faciens, ipse quidem putari pius, & Græcorum amator eximius, assumere uero contra Iudæorum odium solatia magna cunctōrū. Sed hæc relinquo: insensatos enim, nō uerbis sed operibus decet arguere. Sciūt igitur omnes, qui uidere cōstructionem tēpli nostri, qualis fuerit, & intransgressibilem eius purificationis integritatem. Quatuor enim porticus habuit in circuitu, & harum singulæ propriā secundum legem habuere custodiam. In exteriorē itaq; ingredi licentia fuit omnibus etiā alienigenis: mulieres tantummodo mēstruatæ transire prohibebantur. In secundam uero porticū cuncti Iudæi ingrediebantur: eorumq; coniuges cum essent ab omni pollutione mūdæ. In tertiam, masculi Iudæorum mundi existentes atq; purificati. In quartā autem sacerdotes, stolis induti sacerdotalibus. In adytū uero soli principes sacerdotum, propria stola circumamicti. Tanta uero est circa omnia prouidentia pietatis, ut secundum quasdam horas sacerdotes ingredi constitutum sit. Mane etenim aperto templo, oportebat facientes traditas hostias introire: & meridie rursus, dum clauderet templum. Denique ne uas aliquod portari licet in templum, sed erant in eo solummodo posita altera mensa thuribulum, candelabrum, quæ omnia & in lege conscripta sunt: Etenim nihil amplius neque ministeriorum aliquorum ineffabilem agitur, neque intus ulla epulatio ministratur. Hæc enim quæ prædicta sunt, habent totius populi testimonium manifestū, rationemq; gestorum. Licet enim sint tribus quatuor sacerdotum, & harū tribuum singulæ habeāt hominum plusq; quinq; milia, sit tamē obseruatio particulariter per dies certos: & his trāfactis, alijs succedētes ad sacrificia ueniunt: & congregati in templū mediante die à præcedētibus clauēs templi, & ad numerum omnia uasa percipiunt, nulla quæ ad cibum aut potum attineant

neant in templo delata. Talia namq; etiā ad altaria offerre prohibitum est, præter illa quæ ad sacrificia præparantur. Quid ergo Appionem esse dicimus, nisi nihil horum examinantem, uerba incredula protulisse? Sed turpe est, historiæ uerā notitiam si proferre Grammaticus non possit. Et sciens templi nostri pietatem, hanc quidem prætermisit. Homines autem Græci comprehensione finxit, & pabulum ineffabile, & ciborum opulentissimam claritatem. Et peruios ingrediētes, ubi nec nobilissimos Iudæorū licet intrare, nisi fuerint sacerdotes. Hæc ergo pessima est impietas, atq; mendaciū spontaneum, ad eorū seductionem, qui noluerūt discutere ueritatē. Per ea siquidem mala ineffabilia, quæ prædicta sunt, nobis detrahete tētauerē. Rursusq; tanq̃ p̃ssimus deridet, adiiciens fabulæ inania facta. Ait enim illum retulisse, dum bellum Iudæi contra Iudæos haberent, longo quodam tempore in aliqua ciuitate Iudæorum, qui in ea Apollinem colebant, uenisse ad Iudæos, cuius hominis nomē dicitur Zabidon: Deinde qui eis promississet traditurum se eis Apollinem deum Doriensium: uenturumq; illum ad nostrum templum, si omnes ascenderent, & adducerent omnem multitudinem Iudæorum. Zabidon uero fuisse quoddam machinamentum ligneum, & circumposuisse sibi, & in eo tres ordines infixisse lucernarum, & ita ambulasse, ut procul stantibus appareret, quasi stella per terram iter agens. Porro Iudæos inopinabili uisione obstupuisse, & longe constitutos tenuisse silentium. Zabidon uero multa quiete ad templum uenisse, & aureum detraxisse asini caput. Sic enim urbane conscribit, & rursus Doram uelociter aduenisse. Igitur & nos dicere possumus, quia asinum, hoc est semetipsum, Appion grauat, & facit stultitia simul & mendacijs oneratum. Loca namq; quæ non sunt, conscribit: & ciuitates nesciens transfert. Idumæa enim prouinciæ nostræ confinis est, posita iuxta Gazam, & nulla ciuitas huius Dora nuncupatur. In Phoenice uero iuxta montem Carmelum Dora ciuitas appellatur, in nullo concordans Appionis oblocutionibus. Quatuor enim dierum itinere procul est à Iudæa. Cur itaque nos rursus accusat, eo quod non habeamus communes cum alijs deos, si sic facile credidere patres nostri ad se uenturum Apollinem, & cum stellis eum ambulare super terram putauere? Lucernam enim primo nunq̃ uidere, qui licet & tanta & talia concelebrant candelabra. Sed nec aliquis ei ambulanti per prouinciā ex tantis milibus obuiauit. Desolatos etiam uiros custodibus comperit, & hoc tempore prælii. Cætera iam relinquo. Ianuæ uero templi altitudine quidem erant cubitorum sexaginta, latitudine uero uiginti, omnes deauratæ, & penè auro puro confectæ. Has claudebant non minus quàm uiri ducenti diebus singulis: & relinquere eas apertas, nefandissimum nimis erat. Facile eas lucernifer ille aperuisse creditur, qui solus etiam habuisse asini caput æstimabatur: quapropter dubium est, utrum hoc caput Zabidon denuo reuocauit. An certe sumens Appion, introduxit in templum, ut Antiochus inueniret? Vnde ut secundo Appioni aliquā mentiendi daret occasionem, & conscribendum banirantium per deum factorem cœli & terræ & maris nulli Iudæos facturos alienigenæ, & maxime Græcis. Oportebat autem mentientem absolute dicere, nulli facturos alienigenæ, & magis Aegyptijs, sic etenim ab initio poterant eius figmenta de iureiurando congruere: Ab

Alind Appionis figmentū.

Aegyptijs

Aegyptiis utique non propter malignitatem suam, sed propter calamitates expulsi sunt. A Græcis autem plus locis quàm studiis sumus abiuncti, ita ut nullæ inter nos & illos inimicitiae & zelotypiae esse noscantur. E diuerso nanque multos eorū ad nostras leges contigit accessisse, quorum quidam permansere, quidam pro perdurare non ferentes, denuo recessere. Hoc tamen iniurandum nunquàm se quisquàm audisse meminit apud nos habitum, sed solus Appion (ut uidetur) audiuit. Ipse utique composuit nimis. Igitur hæc maxima cōpositio, etiam in futuro dicenda, Appionis admiratione dignissima est. Quarum rerum hoc affirmat indicium, quia neque legibus iustis utamur, nec deum colamus ut conuenit, & diuersis gentibus seruiamus, & calamitates quasdam circa ciuitatem sustineamus, cū utique principalis ciuitas Romanorum sit, cuius ciues soli ab initio regnare atque nō seruire consueuerunt. Quis etenim ab horum magnanimitate se ualeat abstinere? Nullus etenim aliorū potest dicere sermonem quē Appion locutus est, quando paucis contigit in principatu continue præsidere, & non rursus alijs facta mutatione seruire. Plurimæ namque gentes alijs obedire coactæ sunt: soli autē Aegypti, eo quod refugiant (sicut aiunt) in eorū prouinciā dñi, atque saluentur migrantes in effigies bestiarum, honorem præcipuum inuenerunt, ut nulli famularentur horum qui Asiā Europamque tenuere: qui scilicet unam diem ex æuo totius seculi non habuere libertatem, neque apud indigenas dominos, neque apud externos. Nā quemadmodum eis usi sint Persæ, non semel solummodo, sed frequenter uastantes urbes, templa uertentes, amputatos apud eos interficiētes deos, impropere non studeo. Non enim conuenit stultitiā nos indocti Appionis imitari: qui neque casus Atheniensium, neque Lacedæmoniorum animo suo concepit, neque alios quidem fortissimos, quorū summi diuersis uitæ sunt calamitatibus sauciati. Dimitto dirutam Atheniensium arcem, templum Ephesinū & Delphos, aliāque multa, pro quibus intulit, sed potius inferentibus impropria. Nouus autem accusator nostrorum Appion inuentus est, malorum suorum apud Aegyptum gestorū prorsus oblitus. Sed Sesostris eum, quem refert fabula regem fuisse Aegypti, ut creditur, excæcauit. Veruntamen possumus & nos dicere nostros reges Dauid & Salomonem, qui multas subdidere gentes. Sed de his modo superledendū est: quæ uero cunctis nota sunt, Appion modis omnibus ignorauit: quoniam Persis, & post illos principibus Asiæ Macedonibus, Aegypti quidē seruire, nihil differentes à famulis. Nos autem liberi consistentes, etiam ciuitatum in circuitu positarū tenuimus principatum, annis uiginti & centum, usque ad Pompeium Magnum: Et dum uniuersi sunt expugnati à Romanis principibus, omnium soli propter fidē suam maiores nostri auxiliores & amici fuere. Sed quæritur quia uiros mirabiles non præbuimus, uel ut quorundam artium inuentores, & inter hos enumerat Socratem, & Zenonem, & Cleanthem, & aliquos huiusmodi. Deinde quod potius est mirandum, semetipsum his adiecit, & beatificat Alexandriam, quia ciuem talem habere meruit, quod rite facit. Oportebat enim ut ipse sui testis existeret, qui alijs omnibus sic importunus & callidus esse uidebatur, & uita uerbisque corruptus. Quapropter recte quilibet Alexandriæ condolebit, si super isto aliquid magni sapuerit. De uiris autē qui fuere apud nos titulo nullo laudis inferiores, sciunt

sciūt qui uoluerint nostrā antiquitatis libris incumbere. Reliqua uero quæ in accusatione cōscripta sunt, dignum erat forte sine satisfactiōe relinquere, ut ipse sui potius & aliorum Aegyptiorum accusator extaret. Queritur enim eo quod animalia consueta sacrificemus, & non uescamur carnibus suillis: Sed & circumcisiōnem genitalium uehementer irridet. De nostrorum quidem animalium peremptione, commūio nobis est cum alijs hominibus uniuersis. Appion autem sacrificantes nos redarguens, increpat semetipsum, cum genere sit Aegyptius. Non enim Græcis aut Macedonibus aduersatur. Isti enim optant sacrificare Hecatomben, id est, centum bouum, suis dñs, & sacerdotibus utuntur ad epulas. Quæ cum ita sint, non propterea contigit mundum animalibus desolari, quod Appion expauit. Qui tamen si solennitates Aegyptiorum sequerentur, mundus quidem hominibus ferocissimis aut bestijs impleretur: quas isti iudicātes deos, diligenter entriunt. Etenim si quis eum cōsuleret, quos putaret omnium Aegyptiorum esse sapientes atq; deicolæ, sacerdotes sine dubio fateretur. Hæc enim duo dicuntur libimet ab initio à regibus esse præcepta, ut deos colāt, & sapientiā diligant: quod illi facere præcipue iudicātur: qui tamē & circumciduntur omnes, & à porcinis abstinent cibis. Sed neque ullus alter Aegyptiorum cum eis dñs sacrificare dignoscitur. Cæcus igitur fuit Appion, quando pro Aegyptijs nostras detractiones componens, illos uidetur potius accusare, qui non solum utuntur solennitatibus, quas in nobis culpat iste: sed etiam alios circumcidi docent, sicuti dixit Herodotus. Vnde recte mihi uidetur Appion, propter patriæ suæ leges multam soluisse blasphemiam. Etenim necessario circumcisi circa genitalia, uulnera ei facta nihil ei circum profuerunt, & putrefactis magnis doloribus expirauit. Oportet enim bene sapientes in legibus proprijs circa pietatē integre permanere, & aliorum minime permanere. Iste uero suas quidem leges effugit, de nostris uero mentitus est. Hic itaque terminus uitæ fuit Appionis. Sed & noster hic iam finem liber accipiet.

Quoniā uero & Apollonius Molon, & Lysimachus, & alij quidam, tam per ignorantiam q̃ per insaniam de legislatore nostro Mose, & legibus uerba protulere, nec iusta nec uera: dum illi quidem uelut mago atque fallaci derogāt, leges autem malitiæ apud nos nulliusq; uirtutis affirmant esse doctrices, uolo breuiter & de omni conuersatione nostra, & de particulari (sicuti potero) proferre sermonē. Reor enim fore manifestū, quia & ad pietatem alterutrum, uniuersalēq; clementiam: insuper ad iustitiam laborumq; tolerantiam, & ad contemptum mortis optimas leges positas habeamus. Rogo tamen lecturos, ut nō cum inuidia exequantur huius operis lectionem. Non enim proposui laudes conscribere nostrorum: sed aduersus eos, qui nos plurimum & fallaciter accusarunt, satisfactionem hanc puto esse iustissimam. Proinde accusationem Apollonius non continue, sicut Appion, instituit, sed dispersim. Quippe tamen aliquando quidem nos sine deo & hominibus odiosos appellat, aliquando uero formidinem nobis improperat: & è diuerso, rursus aliquando de præsumptione fastum gentis nostræ queritur. Dicit autem etiam stultiores Barbaris: & propterea nullum inuentū nos solos uitæ utile comperisse. Hæc autem omnia manifeste redarguuntur, dum uni-

uerſa contrario quàm ab eo ſunt dicta monſtrantur, & legibus imperata, & à nobis cum omni integritate geſta. Si uero coactus fuero facere mentionem legũ contrariarũ apud alios conſtitutarum, cuius rei culpabiles illi ſunt, qui noſtras ſolẽtates tanquàm malas dicere uoluere? Quibus neutrum puto remanere quod dicant, neque quia eas habeamus leges, quarum ego capitales & ſummas ad increpandũ poſiturus ſum, æque, quia præcipue in legibus proprijs perduramus. Paulum ergo ſumens onus, uolo prius edicere, qui ſint eorum qui ſine lege & ordine uiuunt. Hi qui ordinis & communium legum amatores extiterunt, & primi hoc inchoauerunt, recte manſuetudinem noſtramq; uirtutem præſtare dicendi ſunt. Denique conātur ſinguli eorum geſta ſua ad antiquitatem referre, ut imitatores aliorum uideantur exiſtere, & non ipſi potius alijs, ut legitime uiuere debeāt, exponere: His igitur hunc in modum habentibus, uirtus legiſlatoris eſt meliora cõſiderare: & his qui uſuri ſunt legibus, quas poſuerit, ſatiſſacere, quia rectæ ſunt. Populi uero eſt, ut in omnibus quæ cõſtituta ſunt, perduret: & neq; felicitate procedente, neq; calamitatibus aliquid horum immutet. Dico igitur noſtrũ legiſlatorem, quorumlibet qui memorantur legiſlatorum antiquitate præcedere. Lycurgus enim & Solon, & Zaleucus Locrenus, & omnes qui apud Græcos mirabiles ſunt, nouelli atq; recentes, quantum ad illum comparati, eſſe noſcuntur: quando nec ipſum nomẽ legis fuiſſe olim apud Græcos agnoſcitur. Teſtis Homerus eſt, qui nuſquam in opere ſuo hoc uſus eſt nomine. Non enim ſecundum legem, ſed indiſſinitis ſententijs, & regum præceptionibus, populus regebatur. Vnde etiam multo tempore permanſere, tãtum moribus utentes, & non ſcripto, & multa horum ſemper ſecundum euentum caſuum permittentes. Noſter uero legiſlator antiquus exiſtens, hoc etenim undique manifeſtum eſt, etiam apud eos darum, qui ſemper contra nos loquuntur: ſemetipſum præbuit optimum principem populorum, & conſiliatorem magnum. Sed inſtructionem totius legis uitæ conſtringēs, eis ſuaſit hanc libenter excipere, & firmiſſime indyta ſcientia cuſtodire. Primitus autem eius magnitudinis opera uideamus. Ille nanq; progenitorum noſtrorum relinquentium Aegyptum, & ad terram propriam remeantium, multa milia ſumēs, ex plurimis & impoſſibilibus rebus cauertiſſime liberauit: & in aquoſam eos, & multũ arenofam oportebat tranſire uiam, bellæque deuincere: & filios ac uxores, prædamq; bello ſeruare: in quibus dux egregius & conſiliarius ſapiētiſſimus, & tutor ueraciſſimus fuit uniuerſorum. Omnem ſiquidem multitudinem in ſemetipſum pendere fecit, & cum omnia quæ uellet perſuadere poſſet, in nullo horum uindicauit ſibi met poteſtatem: ſed in quo maximo tempore poteſtatẽ ſibi met arrogant, & tyrannidem præſules rerum, & populum frequenter plurima iniquitate uiuere conſueſcunt, in hac ille potentia conſtitutus, è diuerſo magis iudicauit agendum pie, & plurimam exhibere alijs æquitatem, ipſe uirtutem præcipuam ſe credens cunctis oſtendere, & ſalutem firmiſſimam præbere ſequacibus bona uoluntate. Et maximis actibus in ſingulis caſibus uſus eſt. Quapropter recte iudicabat, ducem atq; conſiliatorem ſe deũ habere: & primitus ſibi met ſanctificiens, quia ſecundum illius uoluntatem uniuerſa gereret atque tractaret, credi-

dit modis omnibus oportere, ut etiā apud plebem hæc opinio permaneret. Nanque dum respicere suam uitam credunt, delinquere non præsumunt. Huiusmodi quidē noster legislator fuit, non magus, non fallax, sicut derogatores iniuste pronunciant: sed quales apud Græcos gloriatur fuisse Minoem: & post eum legislatores alij. Nanque quidem eorum leges positas animo dicebant, alij uero eas in Apollinem & uaticinium Delphicum referebant, siue pro ueritate hoc credentes, seu facile suadendum iudicantes populo. Qui uero præcipuas leges instituerint, uel qui iustissime de dei fide cognouerint, licet hoc ex ipsis legibus facta cōparatione conspiciere. Iam enim de ipsis tempus est disputandi. Igitur infinitæ quidem particulatim, gentiū atq; legum apud cūctos homines differentiæ sunt. Alij siquidem monarchis, alij uero populo potestatem reipub. commiserunt. Noster uero legislator nihil horum intendens, ueluti si quis hoc dicendo mensuram transcendat uerbi, diuinam rempublicam declarauit: deo principaliter conuersationem nostram atq; potestatem excellenter assignans, & satisfaciens eum cūctos inspicere, tanquā causam bonorum omnium uniuersis hominibus existentem: & quæcunque cōtingit eos in angustijs supplicasse, illius non latuisse uoluntatem, neque quicquā eorum quæ gessere, uel si quid aliquis apud semetipsum potuit cogitare. Vnum uero eum esse monstrauit, & ingenitum, immutabile per tempus, æternum, & omni specie mortali pulchritudine differentem, & ipsum nobis notum: qualis autem sit secundum substantiam, prorsus ignotum. Hæc itaq; ut de deo saperent prudentissimi Græcorum, qui quidem eruditi sunt, illo utique sciendi præbente principia, nūc dicere prætermittō, quia non optima & cōgrua dei naturæ atque magnificentia sunt, ualde testantur. Pythagoras enim, & Anaxagoras, & Plato, & post illos philosophi Stoici, & penē cūcti, uidentur de diuina sapuisse natura. Sed hi quidem ad breue philosophantes, populo superstitionum opinionibus iam conscriptam ueritatem dogmatis proferre timere. Noster uero legislator opera præbens consonis uerbis suis, non solum his qui cū eo erant satisfecit, sed etiam qui ex illis semper erant nascituri, hoc immutabiliter inspirauit, & causam legislationis ad utilitatis modum semper adduxit. Non enim partem uirtutis dei culturam dixit, sed huius partes alias esse perspexit atq; constituit. Idem fortitudinem, iustitiam, & in omnibus ciuium concordiam ad alterutros. Cūctæ nanque actiones & studia, uniuersiq; sermones, ad diuinam referuntur per omnia pietatem. Non enim hoc inexamiatum aut indefinitum ulterius dereliquit. Duo siquidē sunt totius disciplinæ & moralis institutionis modi, quorum unus quidem sermone doctor est, alter uero exercitatione morū: quæ cum ita sint, quidam legislatores sentiendo sunt discreti, & alterum horum modū sibi placitum assumentes, alterum reliquerunt. Sicuti Lacedæmonij quidē & Cretes moribus erudiebantur, non uerbis: Athenienses uero, & penē omnes alij Græci, quæ quidem oportet agi percipiebant suis legibus: asuescere uero ad hæc operibus, minime ualuere. Noster autem legislator hæc ambo multa diligentia coaptauit. Nam nec exercitationes morum dimisit non traditas, neque leges sermonis reliquit incomptas. Sed mox à primo inchoans cibo, & unicuique dicto conue-

niente, nihil neque minimarum escarum sub potestate uoluntatis utentium dereliquit. Sed & de cibis quibus conuenit abstinere, & qui sumendi sunt, uel quæ dicta communis esse uideatur, necnon & de operibus, labore simul & requie, terminum atque regulam posuit legem: quatenus ueluti sub patre atque domino uiuentes, neque uolentes quicquam neque per ignorantiam delinquamus. Nō enim ignorantibus poenam posuit, sed optimam & necessariam correptionem monstrauit legem. Quapropter non semel audire, nec secundo uel sæpius: sed in unaquaque septimana, alia opera relinquentes, ad legis auditionem congregari præcepit uniuersos, eamque perfecte cōdiscere, quod scilicet omnes legislatores reliquisse noscuntur. Et intantum plurimi hominum porro sunt, ut secundum proprias uiuāt, quia penē eas ignorant. Et cum peccauerint, tunc agnoscunt ab alijs, quam legem probantur esse præuaricati. Sed etiam uiri maxima cum gloria & principalia gubernantes, profitentur ignorance. Scitos nanque sibi faciunt assidere ad dispensationem rerum, & experimentum legis habentium: Nostorum uero quemlibet cum legis interrogat, facilius quam nomen suum recitat. Vniuersas quidem mox à primo sensu eas discantes, in animo uelut inscriptas, & rarius quidem quilibet transgreditur. Impossibile autem est supplicium deuitare peccantem. Hoc itaque primum omnium mirabilem consonantiam nobis instituit. Nam unam quidem habere & eandem de deo sectam, uita uero ac moribus differre, nihil ab inuicem optimam moribus hominum potest celebrare concordiam. Apud nos etenim solos, neque de deo quilibet sermones audiet alterutris aduersarios, sicut multa similia apud alios fieri comprobantur: cum non solum à fortuitis, quod uisum fuerit unicuique, profertur: sed etiam apud quosdam philosophorum hoc crebro præsumitur: quando alij quidem totam dei naturam sermonibus perimere tentant: alij uero eius prouidentiam ab hominibus abstulere. Neque in studijs uitæ differentia ulla conspicitur, sed communia quidem opera omnium apud nos existunt. Vnus non de deo sermo concors est, asserens illum cuncta respicere, sed etiam de ipsius uitæ studijs. Et quoniam oportet omnia alia ad terminum diuinæ pietatis adduci: à mulieribus nostris & à seruis quilibet auerti. Pro qua re illas nobis calumnias à quibusdam, cur non exhibeamus uiros inuentores nouorum operum seu uerborum contigit oriri. Alij siquidem in nulla re paterna perdurare optimum esse putant, & præcipue transgressoribus sapientiæ robur assignant. Nos autem è diuerso, unam esse prudentiam atque uirtutes existimamus, nihil penitus uel facere uel cogitare cōtrarium his, quæ antiquitus sancita noscuntur: quod scilicet indicium legis est optimo foedere constitutæ. Nam ea quæ nunc non habent modum, experimento sæpe correpta redarguuntur. Apud nos autem, qui credimus ab initio positam legem diuina uoluntate, nihil aliud piū est, quam hanc sub integritate referuare. Quis etenim eius quicquam mouere potest, aut quid melius adinuenit, uel quis ab alijs tanquam præcellentius ad statum reipublicæ nostræ migravit: aut quæ poterit esse melior atque iustior, quam earum deum quidem principem omnium esse confirmat. Sacerdotibus autem in communi quidem res præcipuas dispensare permittit. Summo uero pontifici aliorum sacerdotum

sacerdotum principatum competenter iniungit. Quos utiq; non diuitijs, neque alijs quibusdam spontaneis auiditatibus præcellentes, legislator ad culmen huius honoris instituit: Sed quicumq; sapientia uel téperantia alijs præstare noscuntur, eis præcipue culturam diuinæ placationis coniunxit. Apud hos igitur, & legis & aliorum studiorum integra diligentia custoditur. Contemplatores etenim omnium, atq; iudices contemptorum, & punitores culpabilium sacerdotum esse decreti sunt. Quis ergo principatus, quod regnum erit hoc sanctius, uel qui honor deo potius cooptabitur, cum omnis quidem populus sit præparatus ad pietatē, summa uero diligentia sacerdotibus sit indicta, & uelut quædā festiuitas gubernetur uniuersa respublica? Cum enim ministeria sua numero paucorum dierum alienigenæ custodire nequiuert, ea uidelicet sacrificia nominantes, nos cū multa delectatione, & incōmutabili uolūtate solennitatis opus per omne seruamus æuum. Quæ igitur sunt præcepta uel interdicta simplicia, siue nota, dicamus. Pri- *De culm dicitur*
mum quidem de deo est, dicens: Deus habet omnia, perfectus, beatissimus, ipse *no.* sibi cunctisq; sufficiens, principium & mediū & terminus. Inter omnia operibus quidem & muneribus clarus, & totius rei manifestus. Forma uero & magnitudine nobis inenarrabilis. Omnis nanque materies comparata ad huius imaginem, licet sit pretiosa, tamen pro nullo est: cunctaque ars ad illius imitationis inuentum, extra artē esse cognoscitur: nihil simile neq; uidemus, neq; possumus suspicari, neq; conicere. Sanctum est: Videmus eius opera lumen, cælum, terram, solem, lunam, flumina, mare, animalium nationes, reditiones fructuum: hæc deus fecit, non manibus neq; laboribus, neq; quibusdam indiguit sibi cooperantibus: sed ipso uidente bona repente facta sunt. Nunc homines conuenit uniuersos, si qui uolunt, eum placare exercitatione uirtutis. Modus enim diuinæ placationis iste sanctissimus est. Vnum templum unius dei, commune omnium communis dei cunctorum. Gratum nanq; semper est omne quod simile est. Hunc placant quidem sacerdotes semper. Præcedit uero istos primus secundum genus, qui ante alios sacerdotes sacrificauit deo, custodiet leges, de dubijs iudicabit, & puniet lege conuictos. Huic quisquis non obedit, supplicio subiacebit, tanquā qui in ipso deo impie gesserit. Hostias immolat, non ad crapulam nostram uel ebrietatē atinentes. Hæc enim non placent deo: quæ res occasio potius iniuriarum simul & expensarum est. Deus enim temperatos, ordinatosq; & boni generis diligit, & ut præcipue sacrificantes caste uiuamus. In sacrificijs autem pro communi salute primum oportet orare, deinde singuli pro semetipsis, quomodo omnes socii sumus. Et qui hoc consortium suæ uitæ præponit maxime, deo gratissimum est. Supplicatio uero sit ad deum uotis ac precibus, non ut bona præstet. Nec enim ipse sponte contulit uniuersis, & uno deposuit. Sed ut hoc suscipere ualeamus, suscipientesq; seruemus, purificationes in sacrificijs lex decreuit. De omni excubij excommunicatione à muliere facta, & alia multa conscribere, ualde longissimū est. Huiusmodi erga de deo, & eius placatione sermo est. Ipse autem simul etiam lex est. Quosdam autem mouit lex per mixtionem per naturam ad coniugem, si *De coniugio,*
tamen pro filiorum causa procreandorum agatur. Masculorum uero in masculos

De funeribus.

ualde iudicauit inimicas: & tentantes horum, morte decreuit dignos. Nabere uero iubet, non respicientes ad dotem, neq; uiolenter arripere, sed neq; dolo uel fallacia suadere. Dispensationem uero potius fieri per eum, cuius noscitur esse potestas, & per cogitationem opportunā. Mulier autem inferior, inquit, est uiro per omnia. Obedit igitur non ad iniuriam, sed ut sit sub regimine constituta. Deus enim uiro potestatem dedit. Cum hac ergo coire decet maritum solummodo. Alterius uero experientiam habere nequissimum. Siquis autem hoc egerit, dedinatio nulla mortis. Neq; uim fieri uirgini alteri desponsatae: neq; si suaserit, nuptae filios nutrire praecepit. Vniuersis autem mulieribus interdixit, uel celare quod statum est, uel aliam machinationem corrumpere filij. Nāq; mœchatrix est anima demoliens, & genus imminuens. Igitur si quis ad cōcubitum, corruptionemq; transierit, immūds. Oportet autem etiam post legalem commixtionem uiri, mulieres lauari. Hoc enim partem animae polluere iudicauit: inflata namq; corporibus uulneratur. Dum hoc fit aliquam propter purificationis causam, talibus imperauit. Sed neq; in filiorum natiuitatibus concessit epulationes aggregari, & fieri occasiones ebrietatis: sed temperatum esse repente principij. Iussitq; literis erudiari propter leges, & nosse progenitorum actiones, ut actus imitentur: & cum legibus educati, neq; transgrediantur, neque cogitationem ignorationis habere iudicentur. Prospexit autem etiam funeribus mortuorum, beneq; pretiosae ad seipsum peliendum celebrentur exequiae. Neq; insignium fabricam sepulchrorum, sed necessaria quidem circa prolationem funeris imperauit domesticos adimplere. Omnibus autem uiuentibus legitimum esse constituit, ut aliquo moriente & cōcurrent, & gemitus lamentationis effundant. Purificari autem iubet etiam domesticos funere celebrato: ut longe procul sit, q̃ sic uideatur quis mundus esse, cum fecerit homicidium. Parentum honorem post deum esse constituit: Et qui nō respensat eorum gratiae, sed in qualibet parte contristat, praecepit esse lapidandum. Iubet etiam omnibus senioribus honorem iuuenes exhibere, quoniam cunctorū senior deus est. Nihil praetermittit celebrandum apud amicos: non enim amicitiae sunt apud eum, cui omnia non creduntur. Et licet aliquae inimicitiae proueniant, prodi tamē ad arma prohibuit. Si quis autem arbiter munus acceperit, morte multatur, despiciens quod iustum est, & auxilium reis offerens. Quod quisq; non posuit, non auferat: & aliena non tangat: mutuans non accipiat usuras. Haec, & his multa similia, cōmunione continent nostrorū inter alterutros. Quomodo autem etiam de domestica cura circa alienigenas habenda, docuerit legislator, referri dignum est. Videbitur enim omnibus optime prospexisse deum, eo ita sentiente. Neq; propria corrumpimus, neq; participari rebus nostris uolentibus inuidemus. Quicunq; enim uolunt sub nostras conuersari leges, accedentes ad ea cum munificentia suscipit, non genere solummodo, sed etiam uoluntate uitae putans esse consortium. Eos autem, qui transitorie misceri solennitatibus, non alia tamen exhibenda constituit. Idem omnibus praebendum, ignem, aquam, cibum: iter ostendere, non spernere aliquem insepultum: Mitissime etiam circa hostes quae sunt agēda sancit, ut neq; terra eorū exuratur, neq; arbores fertiles incidan

cidantur: Sed etiam spoliari eos qui in bello cecidère, interdixit: & captiuis prospexit, quatenus eorum amoueatur iniuria, & maxime foeminarum. Sic autem alumnis mansuetudinem atq; clementiam studuit edocere, ut etiam de animalibus irrationabilibus non taceret: sed horum tantummodo utilitatem legitimam concedens, ab omni nos alia causa prohibuit. Quaecunq; enim ueluti supplicantia oriuntur in domibus, hæc interdixit occidi: sed neq; parentes deniq; præcepit auferri. Et licet inimica sint animalia, eis tamen parcendum esse sancit. Sic undiq; ea quæ ad mansuetudinem pertinet obseruauit: doctrinalibus quidem, sicuti prædictum est, legibus utens, & alia rursus contra transgressores causa punitionis sine excusatione defigens. Damnum namq; in plurimis causis transgrediendum, mors est. Si adulterium commiserit aliquis, suum puellæ fecerit. Si masculo turpe tentamentum præsumpserit, lege comburatur, aut patiatur sustinere têtatus. Similiter autem est lex inuitabilis & in seruis, sed etiam de mēsuris, uel si quis de ponderibus dolum fuerit operatus, & de iniusta uēditione, ac fraude uel fide traxerit alienam rem, aut quod non posuit, abstulerit: cohibendi hi sunt uindicta, non quali apud alios, sed næ ualde maiori. De iniuria uero parentum, uel impietate quæ sit in deo, licet têtet hoc aliquis, mox peribit. His itaq; secūdum legem uniuersam honor tribuitur, non argenti, non auri, neq; coronæ capitis, aut cuiusdam prædictæ festiuitatis: sed unusquisq; testem habens conscientiam suam, ualde proficit, legislatore prophetante, & de deo fidem condonante firmissimam his qui seruauerunt leges: & licet pro eis mori contingat aliquibus, concurrunt tamen alacres ad occalum. Dedit enim deus rursus fieri, ut uita melior possit ex mutatione conferri. Piget itaque nunc hoc me conscribere, nisi opera essent omnibus manifestæ. Quoniam multi & plerūq; olim nostrorum progenitorum, ne uel sermōnem solummodo extra legem proferrent, omnia passi sunt sustinere uiriliter: uel si honorari contigit apud omnes homines nostram legem, & uoluntariam legis consequentiam esse manifestam, imbuebant Græcos maiores nostri, etiam extra regionem propriam constituti: huiusmodi siquidem rectam sententiam habent, & tam gloriosam de deo: talesque leges multo seculo sic firmissime custodiri, omnes arbitror admirari, propter frequentes apud nos factas mutationes. Denique eos qui conscribere proxime de repub. & legibus tentauere, tanquā de incredibilibus compositionibus quidam frequenter accusant, dicentes, quoniam impossibilia sumpserint argumenta. Et alios quidam relinquo philosophos, qui cunque huiusmodi negotium in suis conscriptionibus habuere. *Plato penè peremptus.* apud Græcos, tanquā de honestate uitæ præcedens, & uirtute sermonū & persuasionē philosophiæ cunctos excellens, ab his qui dicebant pessimum esse de repub. conscribere illusum & diuulgatus, penè peremptus est: cum utique qui illius uerba considerauerit, frequenter & facile reperiet, quæ etiam consuetudini plurimorum proxima esse noscuntur. Ipse siquidem Plato confessus est, quia ueram de deo opinionem propter ignorantiam plæbis proferre securum nō est. Sed Platonis quidem uerba uana esse putant, & multa potestate composita atq; conscripta, & maxime de legislatione prolata. Lycurgi uero mirantur, & Spartani cun-

cti concelebrant, quoniā illorum legibus plurimo tempore perdurarūt. Ergo hoc manifestum uirtutis indicium est, in legibus permanere. Si uero Lacedæmonios admirantur, illorum tēpus assumant, scientes amplius duobus milibus annis nostram constitisse Rem. & super hæc sciant, quoniam Lacedæmoniī quidem omni tempore quo apud se habuere libertatem, perfecte uisi sunt custodisse leges. Cū uero circa eos factæ sunt fortunæ mutationes, penè cunctarum legum obliti sunt. Nos autem multis casibus euolutis propter regum Asiæ mutationes, neq; in nouissima mala uenientes, à legibus sumus alienati: non uacationis, nec epulationis causa seruantes eas: quando si quis considerare uoluerit multo ampliori testimonio maiores excubias & labores nobis quàm Lacedæmonijs uidebit impositos. Illi siquidem operātes terram, & neq; circa artes exercitium habētes, sed ab omni operatione remissiores, pingues, & corpore pulchri in ciuitate degebant, alijs ministris in omnibus uitæ necessarijs rebus utentes & cibum paratum ab illis accipientes, solum opus bonum atq; clemens iudicantes ad faciendum & patiendum, quatenus præualerent aduersus omnes, contra quos bella susciperent, quia neq; hoc adipisci potuerunt, dicere superpono. Non enim singuli solūmodo, sed multi frequenter eorum subito legis præcepta negligentes, semetipsos cum armis hostibus tradidere. Putasne, & apud nos, non dico tanti, sed duo uel tres agniti sunt, proditores effecti legum, uel mortem, non dico illam, facile quæ solet præliantibus euenire: sed eam quæ cum multa corporum afflictione, & multa crudelitate uidetur accedere. Quam (ut ego puto) quidam præualescentes, nobis non per odiū subiectis imposuere, si qui sunt homines, qui non tantummodo esse credant pessimū, si agere quicquàm extra leges suas uel sermonē apud eos dicere compellātur. Nō tamen mirari decet, si mortem fortissime toleramus pro legibus, & ultra alios uersos. Non enim quæ leuia uidentur nostris studijs alijs facile patimur, hoc est, operationem, cibiq; simplicitatem: & ut nihil frustra, neq; fortuito, quod quisq; desiderat uescatur, aut bibat, aut ad concubitū quemlibet accedat, aut splendide uestiat, aut sine nobilitate uacet. Sed illud attendendum est, si gladijs utentes, & hostes ab inuasiōe fugātes, præcepta legis circa cibos nequaquàm infringimus. Nobis itaque gratum est propter hæc legibus obedire, & illis fortitudinis causas ostendere. Proinde Lyfimachi & Molones, & quidem huiusmodi alijs cōscriptores, improbi sophistæ, adulescentiū deceptores, quasi uehementer nobis prauissimis existentibus, derogare contendunt. Ego nollem de legibus alienis examinationem efficere. Noster enim mos est propria custodire, non aliena potius accusare. Et ut neq; irridere, neq; blasphemare debeamus eis, qui apud alios putantur dii, aperte nobis legislator interdixit propter ipsam appellationem. De accusatoribus autem proiectiones suas non increpare uolentibus, tacendum non est, cum utiq; non à nobis nunc sermo cōpositus eos arguere uideatur, sed à multis probabiliter iam præmissus. Quis igitur eorū qui apud Græcos sapientia sunt mirabiles, nō redarguit nobilissimos poetas & præcipue legislatores, quoniam huiusmodi sectas de deis ab initio populis inseruere, dicētes eos è numero quidem quantos ipsi uoluere, ex alterutris uero & diuersis natiuitatibus procreatos? Hos autē diuiden

diuidentes locis, habitaculis, tanq̃ generationes animalium, alios quidem sub terra, alios in mari, seniores autē eorum in tartaris uinctos esse dixere: quibuscunq; distribuere cœlū, his sermone quidem patrem, operibus autem tyrannum atque dominum superposuere. Propterea aduersus eum cōstituere insidias per uxore, & fratrem, & filiam, quam ex eius capite fingunt generatam, ut alligantes eum appenderēt, sicut ipse ille suum dicitur patrē. Hæc iuste accusatione digna cōqueruntur, qui sapientiæ uirtute præcellunt. Hi super hæc deridentes adiungunt: Si deorum alios quidem ephebos & adulescentes, alios autem seniores & barbaros esse credendum est, alios constitutos superantes, & quendam fabrum, aliam uero textricem, alium uero peregrinantem, & cum hominibus contēdētem, alios autem citharizantes aut arcu gaudentes, deinde inter alterutros seditiones effectas, & propter homines contētiōnes constitutas, ut non solum alterutros alterutris manus immitterent, sed etiam ab omnibus uulnerati lugerent malāque perferret: & quod super omnia est luxuriosius, si intēperantia permixtionis uterētur: quomodo non erit incongruū amores & concupiscētiās ad uniuersos attinere, simul masculos & ad fœminas: Deinde fortissimus & primus eorū pater, seductas à semetipso, impregnatasq; mulieres, diruptas submersasq; sperneret, & eos q̃ ex eo sūt nati neq; liberare potest, factos cōscriptos, neq; sine lachrymis eorū perferre mortes. Bona sūt hæc, & his alia consequētia, id est, adulterio in cœlo uiso, & sic impudētē à dñs celebrato, ut iā alij zelare se profiterētur tali passione cōscripti. Quid enim alij facturi non essent, dū neq; senior atq; rex ualuisse impetū suū à mulierum permixtione retinere: alij uero dum seruientes hominibus, & nunc quidē ædificantes causa mercedis, nunc uero pascentes: alij autem malignorum modo in fero carcere colligati: quem igitur sapientium talia non accendant, ut hæc componentes redarguat, & multam stultitiam his credētium reprehendat? Alij uero ad terrorem quēdam nel metum, necnon & rabiem, atq; seductionem, omnesq; pessimas passiones, & formam in dei natura fingere præsumpsere. Et horū quidē nobilioribus etiam ciuitate sacrificare suasere. Si quidem simulata necessitate consistunt, ut quosdā deorum putēt bonorum esse largitores, alios autem uocent aduersarios, quando eos ueluti malignissimos homines muneribus atq; donis placare contendunt, magnum quoddam malum se suscepturos ab eis existimantes, nisi mercedem eis studiose præbuerint. Quæ igitur causa sit tantæ huius iniquitatis atq; delicti circa deū? Ego quidem arbitror, eo quod neq; uerā dei naturam ab initio eorum legislatores agnouerint, neq; quantū præcipere potuere, perfectā sentētiā diffinientes reipub, tradidere: Sed uelut aliud quiddā prauissimum reliquerunt, dantes potestatem poētis, siquidem ut quos uellēt deos introducerent: hæc omnia partiētes rhetoribus, ut de repub. scriberēt, & de peregrinis dñs decreta proferrent: Sed etiam pictores & gypsoplastæ in hoc apud Græcos multam habuere potestatem, ut unusquisq; formam quam uellet secundum modū suæ opinionis exponeret, alter quidem ex luto quod uellet fingens, alius uero pingens. Opifices itaq; qui maxime putantur esse præcipui, ebur & aurum habent, ad hoc suæ semper nouitatis argumentū. Proinde apud eos priores quidē dñs florentes honoribus, senuerunt (sic enim proferendum est) alij uero noui clām intro-

Ece s ducti.

ducti, religione potiuntur: & templorū alia quidem desolata, alia uero nuper secundum eorum uoluntatem ædificantur: quapropter (ut arbitror) è diuerso nosse magis indigent, qualis facta sit circa deum, & quomodo ei honor immobili religione seruetur. Apollonius siquidem Molon, unus fuit stultorum atq; tumens. Eos autem qui uere in Græco philosophati sunt, neque prædictorum aliquid latuit, neq; frigida allegoriae causas ignorauere. Quapropter illos quidem iuste spretiere, & circa ueram decentemque circa deum opinionem nobis fuisse concordēs. Quod Plato respiciēs, neq; ullū quempiam poetarum dicit in rebus esse suscipiendū: & Homerum honorabiliter admonet, sanū ei constituēs, & unguēta superfundens, ne rectā opinionē de deo fabulis forte destrueret. Præcipue namq; Plato, nostrū legislatorē imitatus, licet nullā erudicionem huiusmodi suis ciuib; imperasset, id est, ut omnes perfecte discerent leges, ut ne fortuito aliquid extraneorū ciuib; misceretur, sed esset pura respub. & in legū custodia perduraret: horū nihil cogitans Apollonius Molon, nos uoluit accusare, quoniam non recepimus eos, qui alijs sunt opinionibus præoccupati: neq; de deo communicari patimur eis, qui alia uitæ consuetudine degenerant neq; hoc proprium nostrū sit, sed commune cunctorum, non modo regum, sed etiam qui inter Græcos castissimi fuisse noscuntur. Lacedæmonij namq; peregrinos etiam expellebant, corruptionem extra leges ex utroq; metuentes. Illorum igitur citius scuitiam poterit quilibet arguere, qui nulli neq; conuersationis neq; cohabitationis suæ participiū exhibebant. Nos autem aliorum quidem res zelare non finit: participari uero cupientes, quæ sunt nostra libenter suscipimus: quod utiq; reor indicium magnanimitatis atq; clementiæ. Sed desino iam de Lacedæmonijs amplius disputare. Atheniēses uero, qui communem esse suam gloriantur omnibus ciuitatem, quomodo de his rebus habuerint, Apollonius ignorauit. Hi namq; uel uerbo solummodo, præter illorū legem, de dijs loquentes, inuitabiliter punierunt. Cuius enim rei gratia Socrates est mortuus? non enim hostibus tradidit ciuitatē, neq; templa uastauit: sed quia noua iuramēta iurauit, & quoddam dæmonium significasse referebat, seorsum ludens, sicuti quidam dicunt, propter hoc ueneni poculo morte multatus est. Insuper etiam corrumpere iuuenes eum accusator aiebat, & conuersationem patriæ legesq; cōtemnere. Et Socrates quidem ciuis Atheniensis, huiusmodi tormenta sustinuit. Anaxagoras autem Clazomenius fuit. Et quia existimantibus Atheniensibus solem esse deum, ille eum insensatum & ignotum asseruit, paucorum sentētia morte damnatus est. Et aduersus Diagoram Mediū talentū decreuerunt, si quis occideret eum, quoniā eorum mysteria deridere seiebatur. Pythagoras autē nisi cito fugisset, cōprehensus occideretur, eo quod dubiū de dijs Atheniensium conscripsisse putabatur. Quod oportet mirari, si circa uiros si de dignos talia gessisse noscātur, qui neq; mulieribus pepercere. Nūc enim sacerdotem quendā, quoniam eum quidā accusauit peregrinos colere deos, decretum aduersus eos, qui peregrinum introducerent deū, supplicium mortis inferebatur. Igitur qui tali lege utebātur, palām est, eo quod aliorū non crederēt esse deos. Nō em si crederent, aliquibus inuiderēt, quasi quiddā maius habētibus. Scythæ uero cædibus

sedibus congaudentes humanis, & paululum differentes à bestiis, arbitrantur ta-
 men sua mysteria oportere esse custodienda: & Anacharsim sapientia mirabilem
 apud Græcos, aduenientem interemerunt, quoniam uidebatur Græcorum deo-
 rum ad eos uenisse plenissimus. Multos autem apud Persas quilibet inueniet, eti-
 am pro eadem causa tormētis affectos. Sed palàm est, quoniā Apollonius Per-
 sarum legibus cōgaudebat, illosq; mirabatur: quippe cum Græci eorum fortitu-
 dinem atq; concordiam unanimitatē, quam habuere de dijs, mirati sunt, hāc sci-
 licet fortitudinem, quam in templis eorum concrematis habuerunt. Is etiam stu-
 diorum omnium imitator extitit Persicorum, uxoribus alienis contumelias faci-
 ens, filiosq; cōcidens. Apud nos autem mors decreta est, si quis uel irrationabilia
 animalia hoc modo noceat: & ab his legibus non abducere neque timor potuit
 præpotentium potestatum, neq; zelus eorum qui apud alios honoratur. Sed ne-
 que fortitudinem ideo exercemus, ut bella auaritiæ causa suscipiamus, sed ut legū
 iura seruiamus, & dum alia detrimenta litis sustineamus. Si quos de legibus mo-
 uere tentauerint, tunc etiam ultra uirtutem rebellare contendimus, & usq; ad cala-
 mitates nouissimas perduramus. Cur itaq; nos zelemus leges, cum eas neque à
 legislatoribus suis seruatas esse uideamus? Vel quomodo Lacedæmonij nō erāt
 de impermixta sui cōuersatione reprehēdēdi, & de defectu pariter nuptiarū? Ilia-
 ci uero & Thebæi, coitum impudentem & extra naturam olim in masculos age-
 bant, & optime atq; utiliter facere se putabant. Ergo cum ipsi omnino rebus effi-
 cerent, etiam suis legibus miscuere: quod tātum aliquando ualuit apud Græcos,
 ut etiam dijs suis masculorum concubitum applicarent. Itaq; denique germano-
 rum nuptias retulere, huiusmodi satisfactionem rerum incongruatū, & extra na-
 turam pro libidine componentes. Desino nunc de supplicijs dicere, & quantas
 ab initio præbuerint plurimi legislatores absolutiones malignis hominibus, in a-
 dulterio quidem pecuniarum, in corruptione autem etiam nuptias sanctentes.
 Quantas autem occasiones contineant de abnegatione pietatis, examinare lon-
 gissimum est. Iam enim apud plurimos olim meditatio facta est transgreden-
 di leges, quod non agitur apud nos, quando propter eas & diuitijs & ciuitatibus
 & bonis alijs priuati sumus. Lex autem apud nos seruatur usq; ad mortem. Nul-
 lus uero Iudæorum, neq; si procul abeat extra prouinciam, regem quāuis acer-
 bum sic metuit, ut ultra ullum legis uideatur timere præceptum. Igitur si propter
 uirtutem legum taliter apud eos sumus, concedant quoniam potentissimas leges
 habemus. Si uero circa prauas nos legis iudicant perdurare, quid ipsis iustis me
 non patiantur, meliores non custodientes opere sanctiones? Quia igitur longin-
 quitas temporis uerissima creditur omnium esse probatio, hanc ego testem faci-
 am uirtutem legislatoris nostri, opionionis quam ille de deo contradidit. Nam
 cum sit infinitum tempus, si quis eum compareret aliorum legislatorum ætatibus,
 hunc ultra omnes inueniet. A nobis itaque declarata sunt leges, & cunctis alijs
 semper hominibus zelum sui potius præbuerunt. Primi quippe Græcorum, ad
 faciem quidem iura patriæ conseruabant: ipsis autem philosophiæ, tractatu il-
 la secuti sunt; de deo similia sapientes, humilitatēque uitæ communionem inter
 alteru-

alterutros edocentes. Sed etiam populis olim multus fuit zelus nostræ maximæ pietate culturæ nomen est. Itaque pietas Græcorum, nec ullus quisquam barbarus, nec ulla gens, ubi septimanæ in qua uacamus consuetudo minime discurrit, atque ieiunia & candelabrorum incendia: sed etiam ciborum apud nos solennia, plurimi apud multos iugiter obseruare conantur. Insuper imitari etiam concordiam, quam nos inter alterutros obtinemus, & rerum participare suarum, & operum dilectionem in artibus, & perdurationem necessitatum habere pro legibus. Illud enim mirabilius est, quia præter impulsorem huius obseruationis, ipsa per se lex homines ita ualuit obligare: & quemadmodum deus in uniuerso mundo constitit, ita lex per cunctos ambulauit. Vnusquisque enim, si suam regionem domumque conspiciat, his quæ discuntur Homerus recessauit. Oportet igitur cunctorum hominum malitiam reprehendere. Aut enim uolunt nos isti aliena & praua iura, ante propria & meliora zelari: aut certe si hoc uolunt, quiescant nobis per inuidiam accusationes ingerere. Non enim pro cuiuslibet maliuolentia defendimus hanc causam, sed nostrum honoramus legislatorē, atque credimus quæ ab illo prophætata de deo sunt. Denique nisi intelligeremus ipsi uirtutē legum, nunquam magna sapere super his tantus populus zelaretur. Sed de legibus quidē & de rep. nostra, certissimam feci rationē in his, quæ de antiquitate conscripsi: Nunc autem eorum meminimus quantum necessarium fuit, neque aliorum uituperare iura, neque nostra laudare proponens: sed hoc agens, ut de nobis iniuste conscribentes, & contra ipsam ueritatem impudentissime contendentes, arguerent. Arbitror itaque per hanc conscriptionē abundanter me quæ promisi, complexisse. Denique in principio demonstravi genus accusatorum esse certissimū, atque nouum, & multos ueterum in conscriptionibus suis memoriam habentium nostri, ex illis testes exhibui. Dixere itaque Aegyptios fuisse progenitores nostros: & ostensum est, quia in Aegyptum uenerint aliunde. Deinde sunt mentiti, quoniā exinde propter cladem corporis sint expulsi: & apparuit, quantum uoluntate & magnitudine fortitudinis ad propria sint reuersi. Alij uero, tanquam nequissimo uiro, legislatori nostro derogare contendunt: cuius uirtuti dudum quidem multi post illum, tempus uero longissimum perhibet testimoniū. De legibus autem loqui ampliori sermone, non fuit opus. Ipsæ namque per semetipsas apparere piæ, & uerissimam habentes intentionem: & non ad humanum odium, sed ad rerum communionē potius inuitantes, iniquitatum inimicæ, cultricesque iustitiæ, & multas expensas procul abijcientes, sufficientiam & amorē laboris erudientes, bellū causa auaritiæ nescientes, fortes autem pro se esse populos præparantes, ad supplicia retribuenda semper ineuitabiles, uerbis nequaquam circumueniri possibiles, præparationes semper operibus exequentes. Hæc enim nos semper opera manifestiora literis exhibemus. Quapropter ego confidens dico, quia multarum atque meliorum rerum, nos potius quam alij præceptores sumus. Quid enim intranscensibili pietate melius est? quid iustius, quam legibus obedire? quid utilius, quam in alterutros unanimes esse, & neque in calamitatibus ab inuicē recedere, neque tempore felicitatum per iniurias discrepare: sed in bello quidē mortem contemnere, in pace uero, artibus aut agriculturæ uacare: & semper, & ubicumque credere deū respicere.

Epilogus.

& solum omnia gubernare: Hæc igitur, siquidem apud alios aut scripta sunt pri-
mitus, aut seruata, firmitorem debemus nos gratiam illis, tanquam eorum facti di-
scipuli. Si uero nequaquã primitus extitere, his præcipue nos utêtes cognoscimur.
& primam eorum inuentionem nostram fuisse dedaramus. Appiones igitur, &
Molones, & quicunque mendaci derogatione congaudent, conuicti procul ab-
scedant. Tibi autem Epaphrodite, ueritatem maxime diligenti, & per te similia
nosse de nostro genere cogitantibus, hic libellus conscriptus esse dignoscitur.

DES · ERASMVVS ROTÆ

RODAMVS, INTEGERRIMO, DOCTISSIMOQVE

patri, Helia Marcæo Machabatano, honoratissimi Macha-
bæorum collegij moderatori, S. D.

Nius dieculæ opellam tibi nō grauate dicaui pater in-
tegerime, recognito, & quoad licuit, emēdato Iosephæ
libello de septem fratrum Machabæorū, fortissimeq;
matris martyrio. Atq; utinam cumulatius tuo uoto sa-
tisfacere potuissem. Nunc quoniam Græcus codex ad
manum non erat, è Latinis Græca coniectans, mutauim
nonnulla, sed non admodū multa. Nō falsò de se præ-
dicat Iosephus, sese in Græcanici sermonis facultate us-
que ad eloquētiæ miraculum processisse, quod sanè uell
ex hoc libello perspicuū erat, in quo uir ille singularem quandā orationis tū uim,
tum copiā dedarauit, ut pulcherrimum facinus dictionis ornāmētis æquasse ui-
deatur. Proinde diuus Hieronymus, hoc opusculū peculiari elogio ualde elegās
Suidas ἐνέγγελτος πᾶθι uocat. Ex utroq; titulū corruptum restituiimus περὶ εὐτοκείας
& λόγιου, id est, de imperatrice ratione, quod hæc sit huius narrationis sum-
ma, rationē nihil in homine nō præstare, si dominetur cupiditatibus. Extat argu-
mentum hoc in libris Machabæorum, quos Hebræi licet non recipiant in cano-
nem, inter sacros tamen habēt. Equidem istī collegio multis alijs quoque nomi-
nibus celebri, tamē hoc præcipue gratulor, quod illi tam insigni thesauro locuple-
tari contigit. Quin magis uniuersæ Colonia Agrippinæ magnopere censeo gra-
tulandum, urbi tot modis felici, uerum haud alio titulo feliciori, q̃ quod unā tā
multa, tamq; eximia pietatis pignora gremio suo complectitur: felicior etiam fu-
tura, si quorum seruat reliquias, eorum uirtutes exprimat: & quorū possidet cor-
pora, ab horum moribus non sit aliena: nimirum si trium regum pietatem, syn-
ceritate religionis imitetur: si undecim milium uirginum martyrio dignam puri-
tatem, uitæ sobrietate æmuletur: si fortissimos adulescentes Machabæos, & inui-
cti pectoris uiraginem, animi infracti cōstantia referat. Atq; hanc sanè meliorem
felicitatis suæ portionem ipsa sibi uel largiri potest, uel conduplicare. Tu perge,
quod facis, in martyrum illustranda gloria, simul & uirtutis exemplar efficere cō-
mēdatius, & urbis uestræ famā illustriorem, augustioremq; reddere. Bene uale,
Flauij